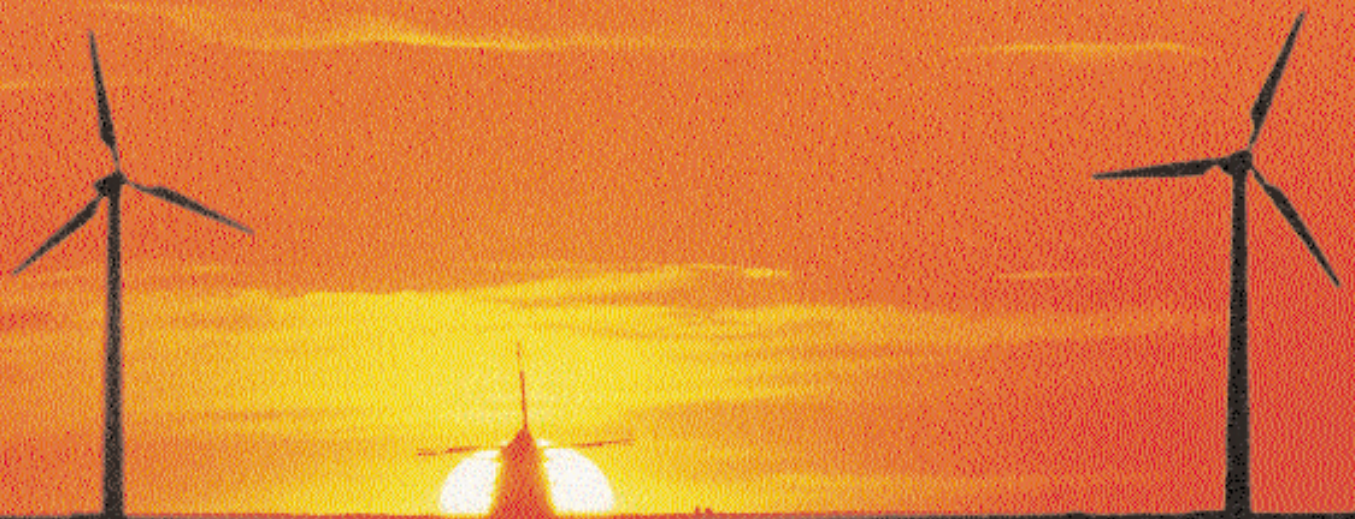

Winter 1997-1998
US\$ 8.50

Voices from Holland

A bilingual quarterly update of news from the Netherlands

Een tweetalig kwartaaloverzicht van nieuws uit Nederland

Voices from Holland

Inhoud

4-5 redactioneel

6-9 Holland-USA

Geert beleeft het nog • je woont in New York en je kunt je geboortestad niet vergeten • vijf bedrijven uit Michigan in Nederland • au pairs in Amerika • Nederlandse studenten naar San Francisco

10-13 Oranjenieuws

Amerikaans eredoctoraat voor Margriet • Amerikaanse menigte rond Margriet • daar komt ze aan ... • tv-interview Kroonprins • Prinses Marilène van Oranje?

14-19 geschiedenis en folklore

toekomst van de klomp • molens op erfgoedlijst • Kerstman bij de Sint in het vaarwater • Sinterklaasfeest was vroeger 'strooiavond' • Zwarte Piet (1) • Zwarte Piet (2) • nagelkaas niet 'Fries' • lang leve de snert • heidense traditie in Twente • mislukte oudejaarsstunt: 'Us Mem' te zwaar melkbus in Kampen taboe

20-23 kunst en cultuur

miljoenste voor Van Gogh Museum • Drents Museum verwerft een 'Van Gogh' • beelden van alle-daagsheid • Bert Haanstra (1916 • 1997) • brieven voor latere generaties • tranen bij nieuwe 'Anne Frank'

24-25 maatschappij en milieu •

Nederland neemt meeste vluchtelingen op • Vlieland accepteert 100 asielzoekers • inwonertal: 15,7 miljoen • Friesland wil een ambassade in Den Haag

26-29 jeugd & onderwijs

zestienjarigen in het leger • 'Wilhelmus' in lesprogramma • schoolregels over drugs • Nederlands hashgebruik: derde in Europa • cannabis campagne

30-31 wetenschap & onderzoek

Amerikaanse oogartsen in Nederland • is het een heuse depressie?

32-35 economie en financiën

het duurste stukje Nederland • mijlpaal voor NAM in Slochteren • broertjes Baan in top rijke Nederlanders • de belangrijkste cijfers voor 1998 • recordaantal nieuw woningen verkocht

36-39 landbouw

inkomen boeren duikelt omlaag • akkoord over varkensstapel • Woody Allen in Groninger hennep? • topstier ingeslapen • koe gaat dubbel zoveel melk geven • elektronische veemarkt krijgt vervolg

40-41 reizen en toerisme

bloemencorso druk bezocht • entreprijs voor bos • Pieterburen in race voor kunstenaarsdorp

42-45 sport & spel

rem op nieuwe leden 'Elfsteden' • toerschaatsers in zessen gespleten • Nederland tegen België op WK • Nieuw-Zeelander naar het WK in Heerenveen • schaatsrecords in Heerenveen • TT Assen loopt gevaar

46-47 lezershoek

Colofon

Voices from Holland

verschijnt vier keer per jaar: het voorjaars('tulpen')nummer in april/mei, het zomernummer in juli/augustus, het najaarsnummer in oktober/november, het winternummer in januari/februari.

Een abonnement (vier nummers) loopt van het voorjaarsnummer door tot en met het winternummer. Een jaarabonnement kost US\$ 30,- (HFL 50,-). Een abonnement na 30 juni (twee nummers) kost US\$ 15,- (HFL 25,-). Gebruik de bon op bladzijde 3 en 4.

redactie-adres

a & e translations
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
Nederland

nieuwsartikelen

(met dank aan)
Hazewinkel Pers bv, Groningen

foto's

ANP, Stichting Eelde Bloemencorso, F.R.S., J. Hidding, Holland Genetics Prov. Museum Drenthe, Prov. VVV Drenthe, Prov. VVV Overijssel, Prov. VVV Zuid-Holland, P. van der Wal

omslagfoto

P. van der Wal, Bedum

vormgeving en druk

Van Gorcum & Comp bv, Assen

milieucertificaat

Dit tijdschrift wordt gedrukt overeenkomstig de hoogste milieueisen zoals vastgesteld door de Stichting Interne Milieuzorg in opdracht van het Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen.

- Gebruik de hiernaast afgebeelde antwoordcoupon voor een persoonlijk abonnement
- Voor een bestelling van meerdere exemplaren van eenzelfde nummer tegen gereduceerd tarief kunt u een apart bestelformulier gebruiken
- Schrijf voor meer informatie naar het redactieadres

Colophon

Voices from Holland

is published four times a year: the spring('tulip')-issue in April/May, the summer-issue in July/August, the fall-issue in October/November, the winter-issue in January/February. A subscription (four issues) runs from the spring- through the winter-issue. An annual subscription is US\$30,- (HFL. 50,-).

A subscription after June 30th (two issues) is US\$15,- (HFL. 25,-). Use the coupon on pages 3 and 4.

editorial address

a & e translations
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
the Netherlands

news articles

(acknowledgment)
Hazewinkel Pers bv, Groningen

photographs

ANP, Stichting Eelde Bloemencorso,
F.R.S., J. Hidding, Holland Genetics,
Prov. Museum Drenthe, Prov. VVV
Drenthe, Prov. VVV Overijssel, Prov.
VVV Zuid-Holland, P. van der Wal

cover photograph

P. van der Wal, Bedum

lay-out and print

Van Gorcum & Comp bv, Assen

environmental certificate

This magazine is printed in accordance with the full environmental requirements as laid down by the Foundation for Internal Environmental Care under the authority of the Royal Association for Graphic Industries.

Contents

4-5 editorial

6-9 Holland- USA

Geert lives to see it • living in New York and remembering your home-town • five companies from Michigan in the Netherlands • au pairs in America • Dutch students to San Francisco

10-13 royalty news

American honorary degree for Margriet • American crowd around Margriet • there she comes ... • t.v. interview crown-prince Willem-Alexander • Princess Marilène of Orange?

14-19 history & folklore

the future of the clog • windmills on heritage list • Father Christmas on Sinterklaas territory • 'Sinterklaasfeest' used to be 'strooiavond' • 'Zwarte Piet' (1) • 'Zwarte Piet' (2) • clove cheese not 'Frisian' • long live 'snert' • pagan tradition in Twente • New Year's Eve stunt fails: 'Us Mem' too heavy • Kampen bans milk-can

20-23 arts & culture

millionth visitor for Van Gogh Museum • Museum of Drenthe acquires 'Van Gogh' • everyday sculptures • Bert Haanstra (1916 • 1997) • letters for later generations • tears at new 'Anne Frank'

24-25 society & environment

Netherlands accept most refugees • Vlieland accepts 100 asylum seekers • population: 15.7 million • Friesland wants an embassy in the Hague

26-29 youth & education

sixteen-year-old army recruits • 'Wilhelmus in curriculum' • drug regulations at schools • Dutch use of hash: third in Europe • cannabis campaign

30-31 science & research

American ophthalmists in Holland • Is it a real depression?

32-35 economy & finance

the most expensive part of Holland • milestone for NAM in Slochteren • Schiphol favorite shopping mall • Baan brothers rise among richest Dutchmen • the main figures for 1998 • record number of new houses sold

36-39 agriculture

farmers' income plummeting • agreement on pigs • Woody Allen into Groningen hemp? • top bull put to sleep • cow to produce twice as much milk • electronic cattle market to be continued

40-41 travel & tourism

flower pageant well attended • entrance fees for woodlands • Pieterburen in running for arts village

42-45 sports & games

ban on new members 'Elfsteden' • tour skaters split in six • Holland meets Belgium at soccer World Championship • New Zealander to World Championships in Heerenveen • speedskating records at Heerenveen • Assen TT at risk

46-47 readers corner

fill out the coupon and send in an airmail envelope (no stamp needed) to the following address:

Voices from Holland
Int. Antwoordnummer
C.C.R.I. Numéro 9603
9700 WN Groningen
the Netherlands

Reply coupon

Yes. I wish to enter a subscription (4 issues for US\$ 30,-)

name:

address:

town:

postal code:

for a gift order, fill out the beneficiary's address overleaf, and add US\$ 7.50 (single issue), US\$ 15.- (two issues), or US\$ 30.- (four issues).

check enclosed

bank transfer payable to: SWIFT RABONL2U, RABO-Bank, Groningen e.o., the Netherlands
account #: 16.22.34.066, a & e translations, Rijksweg 46, Groningen

American Express Diner's Club

expiration date:

card number:

authorized signature:

We zijn verheugd u het eerste nummer van *Voices from Holland* te kunnen aanbieden. Het is een kwartaal-overzicht van nieuwsberichten uit Nederland waarmee we u proberen op de hoogte te houden van regionale en landelijke gebeurtenissen op verschillende terreinen.

Sommige onderwerpen, zoals 'folklore & geschiedenis', richten zich op de Nederlandse immigranten of immigrantenkinderen die zich het land van vroeger nog herinneren of er zo veel over gehoord hebben. Andere hoofdstukken, zoals 'economie & financiën', bieden ook interessante artikelen voor deze lezers, maar zijn met name gericht op Nederlanders of Amerikanen die in de Verenigde Staten wonen en voor Nederlandse ondernemingen werken, of zakelijke contacten in Nederland hebben voor een Amerikaans bedrijf. In het hoofdstuk 'Holland-USA' kunt u lezen over vijf bedrijven uit Michigan die Nederland onlangs op een promotiereis hebben bezocht. Veel artikelen bieden ook interessante informatie voor het steeds groter wordend aantal studenten en academici dat naar de Verenigde Staten gaat in het

kader van een uitwisselingsprogramma's. Of voor Amerikanen die wat over Nederland te weten willen komen en misschien van plan zijn het land ooit eens te bezoeken.

Uiteindelijk is dit het doel van dit blad in zijn geheel: leren van elkaars levens en belevenissen, toen en nu, terugdenken aan gemeenschappelijke zeden en gewoonten, en leren van dingen die anders zijn. De lezers kunnen daarom ook zelf een bijdrage insturen. In de 'lezershoek' is er plaats voor hen die willen reageren op wat ze gelezen hebben of die een idee naar voren willen brengen over wat ze graag zouden willen lezen. Het biedt ook een gelegenheid vragen te stellen en informatie te geven, of om een persoonlijk verhaal te schrijven. In dit nummer kunt u het verhaal lezen van een Nederlandse studente die, zoals zo velen voor en na haar, via een uitwisselingsprogramma naar Amerika is gegaan en er een goed en dankbaar gevoel aan heeft over gehouden.

We wensen u heel veel leesplezier.

Antwoordcoupon

stuur a.u.b. ook een nummer of een abonnement naar het volgende adres:

naam: _____
 adres: _____
 plaats: _____ postcode: _____

vul ook de andere kant van de coupon in en maak het extra bedrag samen met uw eigen abonnementsgeld over:

US\$ 7.50 (HFL 12,50) voor een los nummer

US\$ 15.- (HFL 25,-) voor twee nummers

US\$ 30.- (HFL 50,-) voor een jaarabonnement vanaf het voorjaarsnummer

Vul de coupon ook aan de andere zijde in stuur de bon in een Airmail ('Priority') envelop naar het volgende adres:

Voices from Holland
 Int. Antwoordnummer
 C.C.R.I Numéro 9603
 9700 WN Groningen
 the Netherlands

We are pleased to present the first issue of *Voices from Holland*. It is a quarterly update of news from the Netherlands aimed to keep you in touch with regional and national events on a variety of subjects.

Some subjects, such as 'folklore & history', aim at the Dutch immigrants and immigrants' children who still remember the old country, or who have heard so much about it.

Other chapters, such as 'economy & finance', will provide these readers with interesting articles, too, but are more particularly aimed at Dutch or American people who live in the United States and work for Dutch firms or have business contacts in the Netherlands for their American firms. In the chapter 'Holland-USA', you can read about five companies from Michigan who recently visited the Netherlands on a promotional tour. Many articles also offer interesting information for the increasing number of students and academics who go to the United States as part of exchange programs. Or, for

Americans who want to know about the Netherlands and perhaps plan to visit the country at some time in the future.

In the end, this is the aim of the magazine as a whole: to learn about each other's lives and experiences, past and present, to remember the customs and traditions that we share, and to learn from things that are different.

Readers can therefore also send in their own contributions. In the 'readers corner', there will be room for those who wish to comment on what they read, or make suggestions on what they would like to read. Also, it will offer an opportunity to ask questions and give information, or to write a story about one's personal experiences. In this issue, you can read the story of a Dutch student who, like so many before and after her, went to America on an exchange program some time ago and still feels good and grateful about it.

We wish you the best of reading pleasure.

Cover picture: panoramic view of Eemshaven area

Geert beleeft het nog (23 sept.)

Oude liefde roest niet. Na jaren kwam Geert Groenewold (74) - vanaf de vijftiger jaren woonachtig in de Verenigde Staten - weer eens op bezoek in Bedum. Hij bezocht zaterdagmiddag direct de thuiswedstrijd van het Bedumer CCVB, de club die hij 49 jaar geleden samen met Piet Postmus en Louis Blecourt oprichtte. En gelukkig voor Groeneveld, CVVB won van Hardegarijp met 1-0.

'Geert was hartstikke enthousiast', zegt CVVB bestuurslid Jan Rutgers. "Vooral over het complex. 'Dat ik dit ooit nog mocht beleven', reageerde hij. En hij was natuurlijk goed te spreken over het feit dat wij in de eerste klasse voetballen."

In april volgend jaar bestaat de Bedumer club vijftig jaar en dat feit zal niet ongemerkt voorbij gaan. 'Geert is van plan dat jubileum bij te wonen. Dat zou natuurlijk fantastisch zijn', zegt Rutgers. Groenewold is overigens niet zo lang in Bedum gebleven. Met zijn familie is hij bezig met een rondreis door Nederland.

Wat de reden was voor het bezoek aan Nederland? 'Familie van hun, de heer en mevrouw Oudman in Zuidwolde bij Bedum waren 45 jaar getrouwd en daarvoor kwamen ze over, helemaal onverwacht voor de familie Oudman.'

Je woont in New York en kunt je geboortestad niet vergeten (16 dec.)

Je kunt een Martinitoren aan de muur hebben hangen om de stad Groningen weer op het netvlies te krijgen. Je kunt óók ineens meer dan normale behoefte hebben aan een onvervalste Groninger sucadekoek. Nostalgie kan vele vormen aannemen wanneer de jaren voortschrijden.

Peter Westerkamp (43 en samen met z'n broer Derk eigenaar van broodbakkerij Crebas aan de Steentilstraat) is wel wat gewend, maar keek toch wel even op toen hij kort geleden een brief kreeg van voormalig stad-Groninger Maurice van Geuns. De nu 93-jarige Van Geuns is al meer dan een halve eeuw de stad uit, woont in New York en wilde beslist nog eens de sucadekoek proeven die hij in zijn jeugd ook had gehad. Een brief met slechts 'Bakkerij Crebas, Groningen, Holland' kwam op het goede adres aan.

'Dat is natuurlijk leuk', vertelde Peter Westerkamp deze week. 'Ik heb een speciale, extra grote sucadekoek laten

bakken, heb 'm extra goed verpakt, er nog een presentje bij gedaan plús een brief en 'm verstuurd. Krijg ik twee weken daarna een tweede brief van Van Geuns met zijn levensverhaal.'

Maurice van Geuns - zoon van de Van Geuns die eens in de stad het gelijknamige darmenfabriekje leidde - woonde vroeger aan de Herman Colleniusstraat. Na zijn schoolopleiding verbleef hij twee jaar in Frankrijk om daarna vijf jaar in het Amerikaanse leger te dienen. In New York had hij enige tijd een klein antiekzaakje. 'Dat bloeide niet bepaald op', schrijft Van Geuns. 'Het mooiste nam ik mee naar m'n eigen huis. Ik heb nog een goede gezondheid, maar de heimwee naar Groningen neemt de laatste jaren toe.'

In '63 - schrijft Van Geuns - was hij voor het laatst in de stad. Hij kan zich nog veel herinneren uit zijn jeugd, moest regelmatig helpen in het fabriekje van z'n ouders.

Vijf bedrijven uit Michigan in ons land

(3 nov.)

Vijf grote bedrijven uit de Amerikaanse staat Michigan zullen zich op en rond de promotiedagen voor het bedrijfsleven Noord-Nederland oriënteren op de mogelijkheden in het noorden van het land te investeren. In de delegatie zitten ook overheidsfunctionarissen van de stad Holland. De groep staat onder leiding van directeur Lou Hallacy van de Kamer van Koophandel in Holland die tevens directeur is van de economische ontwikkelingsmaatschappij HEDCOR die zelf ook interesse heeft in Nederlandse mogelijkheden.

De delegatie komt naar de stad Groningen dank zij de inspanningen van de nieuwe Michigan Desk - een initiatief van o.a. de gemeentelijke dienst RO/EZ - die gesteund wordt door de diensten Economische Zaken van de drie noordelijke provincies en de drie Kamers van Koophandel in Friesland, Groningen en Drenthe. De Michigan Desk wordt dinsdag 11 november officieel geopend door de nieuwe Amerikaanse consul-generaal in ons land. Dianne Anbruch. Zoals bekend heeft Michigan veel met ons land. Zo'n 150 jaar geleden vestigden zich veel Nederlanders daar, hoofdzakelijk afkomstig uit de drie noordelijke provincies. De inwoners van de Amerikaanse staat - waarvan veel namen van dorpen herinneren aan de herkomst van Nederlandse voorouders - schrijven hun economische succes in de States toe aan typisch Noord-Nederlandse deugden als werklust, betrouwbaarheid en spaarzaamheid.

De vijf Amerikaanse bedrijven zijn: Bradford & Co (technische verpakkingen en 500 man personeel), Digital Commerce (geautomatiseerde logistieke oplossingen en 200 werknemers), Haworth ('swerelds tweede kantoormeubelfabrikant met 9000 werknemers), Prince Corporation (toeleverancier auto-industrie met 3500 werknemers) en Transmatic (toeleveringsbedrijf auto-industrie met 250 werknemers). In Michigan heeft altijd de wens bestaan één centraal coördinatiepunt in West-Michigan te stichten en een zelfde structuur in Noord-Nederland na te streven. De laatste jaren heeft er zich een intensieve uitwisseling van delegaties tussen Michigan en het noorden van het land voorgedaan.

ECHTE GRONINGER KOEK

Bakkerij CREBAS

Steentilstraat 7
 Tel. 050-8124819
 Fax. 050-8122072

GRONINGEN

SINCE 1899

Geert Lives To See It (Sept. 23rd)

'Old love never dies'. After many years, Geert Groenewold (74) - who's lived in the United States since the fifties - visited Bedum once again. On Saturday afternoon, he first came to see the home match of Bedum CVVB, the club he founded 49 years ago together with Piet Postmus and Louis Blecourt. Fortunately for Groenewold, CVVB won 1-0 against Hardegarijp.

'Geert was very enthusiastic', says CVVB board member Jan Rutgers. 'To have lived and see this', he reacted. 'And of course he was pleased to see that we play in the first league'. April next year, the Bedum club will mark its fiftieth anniversary and that occasion will not pass unnoticed. 'Geert intends to be there for the anniversary. Of course that would be great', says Rutgers. Groenewold didn't stay long in Bedum though. He and his family are on a tour through the Netherlands.

What the reason for this visit to the Netherlands was? 'Relatives of theirs, Mr. and Mrs. Oudman from Zuidwolde, near Bedum, had been married for 45 years, and that was why they came over, totally unexpectedly for the Oudman family.

Living in New York and remembering Holland (Dec. 16th)

You can have a 'Martinitoren' on the wall to remember the town of Groningen. You can also have a sudden and unusual appetite for authentic Groningen 'sucadekoek'. Nostalgia can take many forms with the advance of years.

Peter Westerkamp (43, and with his brother Derk, the owner of bread bakery Crebas at the Steentilstraat) has come across many things, but he still got a surprise when he recently received a letter from Maurice van Geuns, a former resident of the town of Groningen. 93-Year-old Van Geuns left the town over half a century ago, and now living in New York, he definitely wanted to taste again the 'sucadekoek' he had had when he was young. A letter with just 'Bakkerij Crebas, Groningen, Holland' on it arrived at the right address.

'That's nice of course', said Peter Westerkamp this week. 'I had an extra large 'sucadekoek' baked, wrapped it

Peter Westerkamp selling 'sucadekoek'

up really well, added a small present and a letter, and sent it on the mail. Two weeks later I received a second letter from Van Geuns, with his life-story'.

Maurice van Geuns - son of the Van Geuns family who once ran a gut-factory of the same name in Groningen used to live in Herman Colleniusstraat. After his school years he stayed in England for two years and in France for another two years, and then he served in the American army for five years. In New York he had a small antique shop for a while. 'That didn't exactly flourish', writes Van Geuns. 'I took back home all the most beautiful things. I am still in good health but my homesickness for Groningen has got worse in later years'.

In '63 - Van Geuns writes - he visited the town for the last time. He remembers many things from his youth, when he often had to help out in his parents' factory.

Five Companies from Michigan in the Netherlands (Nov. 3rd)

During and around the promotion days for North-Netherlands businesses, five large companies from the American state of Michigan will be exploring the possibility of investment in the north of our country. The delegation will also include municipal officials from the town of Holland. The group is led by Lou Hallacy, president of the Holland Chamber of Commerce and also president of the economic development agency HEDCOR, which is itself interested in Dutch opportunities.

The delegation's visit to Groningen results from efforts made by the new Michigan Desk - an initiative of i.a. the municipal Department of Town Planning and Economic Affairs - which is supported by the Departments of Economic Affairs in the three northern provinces and by the three Chambers of Commerce, of Friesland, Groningen and Drenthe. The Michigan Desk will officially be installed on Tuesday, November 11th by the new American Consul-General in our country, Dianne Anbruch. As is known, Michigan has many ties with our country. About 150 years ago, many Dutch people, mainly from the three northern provinces, settled there. The inhabitants of the American state - of which many names of villages are reminiscent of the places of origin of their Dutch ancestors - attribute their economic success in the States to typically North Netherlands virtues like diligence, reliability and thrift.

The five American companies are: Bradford & Co (technical packaging, 500 employees), Digital Commerce (automised logistic solutions, and 200 employees), Haworth (the world's second producer of office furniture, with 9,000 employees), Prince Corporation (car industries supplier, with 3,500 employees), and Transmatic (car industries supplier, with 250 employees)

In Michigan the aim has always been to set up one coordination center in West Michigan and to pursue a similar structure in the North Netherlands. In recent years there has been an intensive exchange of delegations between Michigan and the north of our country. The arrival of a delegation at the Promotion Days is a continuation of that.

Au pairs in Amerika (4 nov.)

Zo'n vijfhonderd Nederlandse meisjes zendt het in Groningen gevestigde bedrijf International Activities jaarlijks als au pair uit naar de Verenigde Staten. 'Denk eraan dat je in een extreem andere maatschappij terecht komt', houdt directrice Jose Hendriksen de meisjes die door haar screening komen telkenmale voor.

En dan vertelt ze eerst lachend over de extreem dikke mensen die er rondlopen, die extreem grote zakken chips nuttigen. Maar ook, ernstig: "over het begrip 'date-rape', vrolijke Europese meisjes hebben soms niet door dat Amerikaanse jongens spontaan gedrag heel anders vertalen.'

Want zeden en gebruiken hier zijn heel anders dan daar: 'een au pair die een Amerikaans kereltje van vijf jaar onder haar hoede heeft dat moet plassen, wacht voor de deur van het toilet. Mee naar binnen gaan is absoluut uit den boze, daar zou een Amerikaan echt iets achter kunnen zoeken. En in het zwembad verkleden die ventjes zich achter een handdoek. Niemand die iets mag zien'.

Ene Wendy van Boxtel uit het Brabantse Reek is zo'n meisje dat dolgraag naar de Verenigde Staten wil worden uitgezonden als au pair. Via een annonce op Internet zoekt zij een 'nice sweet family' in New Jersey. Maar hoe 'sweet' is het om in de VS op de kinderen te mogen passen, wanneer je leert van de tragedie rond het Britse kindermeisje Louise Woodward. 'Ik ben vreselijk geschrokken van deze affaire. Dat hele mediacircus met dat angstige 19-jarige meisje als middelpunt. Zó Amerikaans, zo om van te griezelen', zegt Hendriksen. 'Maar het blijft natuurlijk een incident. In de laatste vijf jaar heeft de internationale organisatie waaraan wij zijn verbonden ruim 50.000 au pairs geplaatst in de Verenigde Staten. Een moordzaak heb ik nooit eerder meegemaakt'.

Toch was het de Nederlandse Anna Corina Peeze die in 1995 het nu zo beladen 'shaken baby syndroom' op de kaart bracht. Ook zij zou de aan haar zorgen toevertrouwde baby zo door elkaar hebben geschud, dat de dood erop volgde. Maar Peeze kwam vrij omdat zij een regeling trof met de Amerikaanse justitie, iets wat de Britse afwees.

De affaire 'Peeze' zorgde in de Verenigde Staten en Europa voor een aanscherping van het selectiebeleid voor au pairs. Sinds die tijd is de leeftijdsgrens voor au pairs die de zorg toebedeeld krijgen over baby's bepaald op 21 jaar. Tot dan was dat 18 jaar. Nog maar vier weken geleden bekrachtigde de Amerikaanse president Clinton dit in een door hem ondertekende wet.

Hendriksen: 'het lijkt wrang wanneer ik het zeg, maar mijn mening is dat je als au pair nergens zo goed terecht kunt als in de Verenigde Staten.

Echt, een au pair in Amerika treft het. In tegenstelling tot Europa is alles rond au pairs daar geregeld en op papier gezet. Op voorhand weet je alles over je rechten en plichten. Bijvoorbeeld een werkweek van 45 uur en verdiensten van 139 dollar met een studietoelage van 500 dollar. Zwart op wit staat dat au pairs niet beschouwd kunnen worden als een hulp in de huishouding. Er kan licht werk van hun verlangd worden, maar hun hoofdtaak is de begeleiding en verzorging van de kinderen'.

De organisaties die au pairs uitzenden, zijn eveneens wettelijk verplicht kandidates te screenen op werkerva-

ring met kinderen. Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van het sollicitatiegesprek en ook antecedenten zijn verplicht. 'We doen er alles aan een juist beeld van de meisjes te krijgen en ze juist voor te lichten over wat ze te wachten staat. Ze worden ook medisch gekeurd, we willen bijvoorbeeld weten of ze niet aan anorexia of bulimia lijden. Ze krijgen een voorlichtingsmap waarin de ervaringen van eerdere au pairs staan opgetekend en eenmaal in Amerika worden ze drie dagen getraind.'

'Maar de werkelijkheid kan natuurlijk heel anders zijn. Hoe reageer je wanneer je dagelijks moet optrekken met een vervelend kind. Ik ben zelf moeder en heb ook wel eens de neiging m'n kind achter het behang te plakken. Hoe ga je om met stress? Deels ligt daar ook een verantwoordelijkheid van de ouders bij wie een au pair geplaatst wordt. Zo'n meisje kun je niet alles alleen laten oplossen, dunkt mij'.

De affaire 'Peeze' en de moordzaak rond de Britse nanny blijken de gemoederen in ons land niet onberoerd te hebben gelaten. Ouders van uitgezonden meisjes grepen de telefoon, sollicitanten brachten hun rechtspositie te berde. Jose Hendriksen: 'ik heb inderdaad vragen gekregen van bezorgde ouders. Maar wat kun je anders zeggen dan dat het een incident betreft. Hoe gruwelijk ook!'

'Iedereen is vreselijk geschrokken, maar wat er nu in Amerika is gebeurd, is natuurlijk geen specifiek au pair probleem. Het zou waanzin zijn om door dit geval het begrip au pair te stigmatiseren. Geweld in het gezin komt in de regel uit een andere hoek, heb ik net uit een enquête geleerd.'

Nederlandse studenten naar

San Francisco (8 dec.)

Een groep van achttien bedrijfskunde- en economiestudenten van de Groninger Universiteit brengt komende zomer een langdurig bezoek aan San Francisco. De studenten nemen deel aan een internationaal studieproject, waarbinnen in Californië marktonderzoek voor Nederlandse bedrijven gedaan zal worden. De organisatie van het project ligt in handen van de stichting Marketing Associatie van de RuG, een vereniging van de studies bedrijfskunde en economie, en staat onder supervisie van hoogleraar J.C. Hoekstra. De stichting zegt daardoor hoogwaardig onderzoek te garanderen. Zonder oogmerk van winst kan het onderzoek bovendien tegen een lage prijs worden uitgevoerd.

Au pair in America (Nov. 4th)

Every year the Groningen based organization International Activities sends about 500 Dutch girls to the United States as au pairs. 'Don't forget you'll arrive in a totally different society', says director Jose Hendriksen time and again to the girls that go through her screening.

And then she starts to laugh and tells about the extremely fat people you can see there, eating extremely large packets of chips. But also, seriously: 'as for the issue of 'date rape', happy-go-lucky European girls are sometimes unaware that American boys interpret spontaneous behavior quite differently'.

Customs and traditions are quite different over there: an au pair minding a little five-year-old American boy who wants to take a pee should wait on the other side of the toilet door. Going along inside is absolutely taboo, it could give an American reason to suspect something. And in the swimming-pool those little boys change clothes behind a towel. Nobody is allowed to see anything.

A girl called Wendy van Boxtel from Reek, in Brabant, is one of the girls eager to be sent to the United States as an au pair. With an announcement on the Internet she is looking for a 'nice sweet family' in New Jersey. But how 'sweet' is it to be baby-sitting in the US, when you hear about the tragedy of the British nanny Louise Woodward. 'I was shocked by this affair. All that media circus focusing on that frightened 19-year-old girl. So American, so horrifying', says Hendriksen. 'But still it is only an incident of course. During the last five years, the organization to which we are linked has allocated over 50,000 au pairs in the United States. Never before have I experienced a murder case.

Still it was Dutch Anna Corine Peeze who, in 1995, drew attention to the currently so controversial 'shaken baby syndrome'. She too was alleged to have so shaken the baby entrusted to her care that it died as a result. But Peeze was released because she made a deal with the American Justice Department, something which the British girl declined.

In the United States and Europe, the 'Peeze' case led to a tightening of selection procedures for au pairs. From that time, the age-limit for au pairs entrusted with the care of babies has been set at 21 years. Until then it had been 18 years. Only four weeks ago, American President Bill Clinton enforced this by a law, which was signed by him. Hendriksen: 'it may seem perverse to say, but in my opinion the best place to go to as an au pair is the United States. Really, an au pair in America is fortunate. Unlike in Europe, everything about au pairs is regulated and on paper there. You know all about your rights and duties beforehand. For example, a 45-hour working-week, a 139-dollar pay, and a 500-dollar study allowance. It is on paper that au pairs cannot be regarded as house maids. Some light duties can be expected of them, but their main task is to mind the children.

The exchange organizations for au pairs are also legally obliged to screen candidates on work experience with children. A psychological test is part of the application interview and antecedents are compulsory as well.

'We go to any length to get a good idea of the girls and to inform them properly on what is in store for them.

They also get a medical check-up, we want to know, for instance, if they suffer from anorexia or bulimia. They get information documents in which the experiences of former au pairs have been written down, and once they are in America, they get a three-day training'.

'But reality can of course be completely different. How do you react when you have to deal with an awkward child every day? I am a mother myself and once in a while I feel it drives me up the wall. How do you deal with stress? Partly too that is a responsibility for the parents with whom an au pair is staying. You cannot have an au pair solve everything on her own, it seems to me'.

The 'Peeze' case and the murder trial of the British nanny do not appear to have left emotions in our country untouched. Parents of exchange girls phoned in, and applicants raised the issue of their legal position. Jose Hendriksen: 'it is true I got many calls from anxious parents. But what else can you say than that it is an incident. However horrible it may be.

'Everyone is shocked, but what has happened in America now is not exclusively an au pair problem. It would be madness to stigmatize the concept of au pair because of this incident. An opinion poll has just taught me that, generally, violence in the family has different causes.

Students to San Francisco (Dec. 8th)

A group of eighteen students of the Business Administration and Economics Department at the University of Groningen will be visiting San Francisco for a long period next summer. The students will be taking part in an international research project within which a marketing study will be made in California for Dutch companies. The organization of the project is in the hands of the Marketing Association Foundation of the State University of Groningen, which is an association of Economics and Business Administration Studies supervised by Professor J.C. Hoekstra. Thus, the Foundation claims to guarantee high-quality research. In addition, the study can be done at low cost since there is no purpose of profit.

Amerikaans eredoctoraat voor Margriet (2 okt.)

Prinses Margriet heeft gisteravond in De Pere in de Amerikaanse staat Wisconsin een eredoctoraat in de geesteswetenschappen ontvangen. Ze kreeg de onderscheiding van het Saint Norbert College voor haar werk voor het Rode Kruis.

De prinses is voorzitter van de 'standing commission' van het Internationale Rode Kruis, het hoogste en beleidsbepalende bestuursorgaan van deze organisatie. Volgens de prinses werkt het Rode Kruis altijd door, ook in landen waarvan het bewind de hulporganisatie tegen de borst stuit. 'Wij tonen onze verontwaardiging niet door het land te verlaten. We blijven, niet omdat we bepaalde gebeurtenissen door de vingers zien, maar in het belang van de slachtoffers die onze hulp nodig hebben.'

De zus van de Koningin haalde het fundamentalistische Taliban-regime in Afghanistan aan, dat deze week nog in het nieuws kwam door de arrestatie van EU-commissaris Emma Bonino. Prinses Margriet: 'het Taliban-regime in Afghanistan bijvoorbeeld eist dat vrouwen zich van top tot teen bedekken en verbiedt hen samen te werken met mannen. Dit is zeer tegen het door ons gekoesterde principe dat mannen en vrouwen gelijkwaardig zijn. Dus wat moeten we doen? Het hele vrouwelijke deel van onze staf in Afghanistan terugtrekken, of onze medewerkers vragen zich te kleden volgens de regels van de Taliban? Het Rode Kruis heeft voor het laatste gekozen, want het is niet ons doel openlijk datgene te bestrijden waarvan we weten dat het verkeerd is.'

Amerikaanse menigte rond Margriet

(3 okt.)

Aangedaan slaat de oude Bill Ploeg het tafereeltje in Centennial Park gade. Stralend middelpunt van de verzamelde menigte is prinses Margriet.

Zijn prinses! Bill Ploeg (73), oorspronkelijk afkomstig uit Zuidlaren, woont al veertig jaar in Amerika, maar zijn liefde en bewondering voor het Huis van Oranje hebben al die jaren geen spatje aan kracht in geboet. Gevoelens van nostalgie en trots strijden om de overhand in het gemoed van de oude man. 'Is het niet geweldig dat de koninklijke familie hier nog altijd naar toe komt en zich hier thuis voelt als in een Nederlandse stad?' Inderdaad, de stad Holland in het westen van de Amerikaanse stad Michigan heeft zich in het verleden al vaker mogen verheugen in de belangstelling van de Oranjes. Margriet was hier al eerder en ook koningin Beatrix deed de plaats al eens aan.

De reden dat prinses Margriet en haar echtgenoot mr. Pieter van Vollenhoven er nu zijn, is een bijzondere: Holland bestaat 150 jaar en viert dat op grootse wijze. En omdat de plaats destijds werd gesticht door Nederlanders, heeft het feest een zwaar Nederlands accent. Om niet te zeggen: een Drents accent, want veel van die eerste pioniers waren Drenten. Zij volgden de predikant Albertus van Raalte naar het Nieuwe Land. Van Raalte wordt in

Michigan nog altijd als een held vereerd en één van Margriets eerste daden tijdens haar tweedaags bezoek was gisteren de onthulling van een plaquette bij het standbeeld van de beroemde man in Centennial Park. Het zwaartepunt van het bezoek ligt echter op een vandaag te houden ceremonie: de onthulling van de beeldengroep De Immigranten van de Drentse kunstenaar Bert Kiewiet, die het maakte in opdracht van de provincie Drenthe. Het kunstwerk is het cadeau van Drenthe aan de jarige stad. Drenthe is deze week in Holland vertegenwoordigd door een kleine delegatie onder leiding van Commissaris der Koningin R. ter Beek.

Prinses Margriet roemde de onverzettelijke geest en doorzettingsvermogen van de Nederlandse pioniers. 'En zo te zien hebben ze buitengewoon veel succes gehad', aldus de prinses, doelend op de grote groei die de Amerikaanse stad heeft doorgemaakt.

Voor het koninklijk bezoek bestaat grote belangstelling in Holland. 'Dit is voor ons van grote historische betekenis', zei Al McGeehan, de enthousiaste burgemeester van Holland. Met honderden verdringen de Amerikanen zich rond de hoge gasten. Onder hen zeer velen van Nederlandse afkomst. Opvallend is ook de belangstelling van de Amerikaanse pers, die van heinde en verre op dit stukje 'royalty' afkomt. Prinses Margriet en mr. Pieter bezoeken deze week ook nog andere plaatsen in de VS.

'Daar komt ze aan ...!' (4 okt.)

'Daar komt ze, daar komt ze!' Al te luid praten durven ze niet, de Amerikaanse studenten die temidden van een enorme mensenmenigte de komst van prinses Margriet en haar echtgenoot mr. Pieter van Vollenhoven afwachten. 't Is meer een soort gefluister. Maar duidelijk is te horen hoe de opwinding zich van de studenten heeft meester gemaakt.

Van iedereen trouwens, die zich hier op de oevers van het Michiganmeer heeft verzameld. Iedereen staat te wachten op de gebeurtenis waar al tijden naar toe is geleefd: de onthulling van het kunstwerk De Immigranten, gemaakt door de Drentse beeldhouwer Bert Kiewiet uit Mantinge.

Het Huis van Oranje staat er goed op in Michigan, dat mocht aan het eind van het prinseselijk bezoek gerust worden vastgesteld. Gistermiddag verdrongen zich niet minder dan 3000 mensen bij de ceremonie rond het kunstwerk, dat bestaat uit een beeldengroep, voorstellende de aankomst van de eerste pioniers anderhalve eeuw geleden.

Margriet en Pieter arriveerden in een met bloemen versierde witte koets, getrokken door een vurig zwart paard. Applaus klaterde op. Drie scholierenbands maakten muziek, de nationale hymnes weerklonken en de prinses hield een toespraak van vijf minuten, waarin ze onder meer de Amerikanen van Holland roemde voor de wijze waarop dezen de erfenis der voorvaders bewaren en tegelijkertijd van hun stad zo'n prettig oord maken.

'Als de eerste pioniers hier vandaag hadden kunnen zijn, zouden ze tevreden over ons zijn geweest', aldus de prinses. De eigenlijke onthulling van het beeld liet ze over aan de scholieren Larry Kreuze en Nathan Bush.

American honorary degree for Margriet

(Oct. 2nd)

Last night Princess Margriet received an honorary degree in the Humanities in De Pere in the American State of Wisconsin. The degree was bestowed on her by Saint Norbert College for her Red Cross activities.

The princess is the president of the International Red Cross 'standing commission', the highest and policy making administrative body of this organization. According to the princess, the Red Cross always does its work, also in countries with regimes the aid organization does not approve of. 'We do not show our indignation by leaving the country. We stay, not because we turn a blind eye to certain events, but in the interest of the victims that need our help.' The Queen's sister mentioned the fundamentalist Taliban regime in Afghanistan, which made the headlines this week owing to the arrest of European Union commissioner Emma Bonino. 'The Taliban regime in Afghanistan, for example, insist that women cover themselves from top to toe and forbid them to work side by side with men. This is much against our cherished principle that men and women are equal. So what are we to do? Withdraw the female part of our staff in Afghanistan, or ask our female co-workers to dress in line with Taliban regulations? The Red Cross chose to do the latter, because it is not our goal to fight openly against what we know to be wrong.'

American crowd around Margriet

(Oct. 3rd)

Old Bill Ploeg is moved when he watches the scene in Centennial Park. Looking radiant, Princess Margriet is at the center of the crowd.

His princess! Bill Ploeg (73), originally from Zuidlaren, has lived in America for forty years, but his love and admiration for the House of Orange have not faded one little bit in all those years. Sentiments of nostalgia are struggling for precedence in the old man's heart. 'Isn't it wonderful that the Royal family still come here and feel at home as if in a Dutch town?' In fact, the town of Holland in the western part of the American State of Michigan has repeatedly enjoyed the attention of the Orange family in bygone years. Margriet was here before, and Queen Beatrix also came to see the place one day.

The reason why Princess Margriet and her husband mr Pieter van Vollenhoven are here now is a special one: Holland is 150 years old, and it celebrates the fact in a magnificent way. And, since the place was once founded by Dutch people, there is a strong Dutch emphasis on the celebrations. Or even: a Drenthe emphasis, for many of the early pioneers were people from Drenthe. They followed their preacher Albertus van Raalte to their New Land. Van Raalte is still celebrated as a hero, and one of Margriet's first actions during her two-day visit was to unveil a plaque near the statue of the famous man in Centennial Park yesterday. The emphasis of the visit, though, is on today's ceremony: the unveiling of the group of sculptures 'The Immigrants' by the Drenthe

Speech by Princess Margriet at Holland, Michigan

artist Bert Kiewiet, who made it in commission for the province of Drenthe. The artefact is Drenthe's present to the town celebrating its anniversary. Drenthe is represented in Holland this week by a small delegation led by the Queen's Commissioner R. ter Beek. Princess Margriet praised the indomitable spirit and endurance of the Dutch pioneers. 'And as we can see, they've been extremely successful', said the princess, referring to the rapid growth the American town has enjoyed.

There is a lot of interest in the royal visit. 'This is of great historical significance to us', said Al McGeehan, the enthusiastic mayor of Holland. Hundreds of Americans are crowding around the prominent guests. Among them there are very many of Dutch descent. Also remarkable is the interest of the American press, coming from far and wide to see this bit of 'royalty'. Princess Margriet and mr Pieter van Vollenhoven are also going to visit other places in the US this week.

'There she comes ... !' *(Oct. 4th)*

'There she comes, there she comes!' They dare not talk too loudly, the American students in the middle of a huge crowd who are waiting for the arrival of Princess Margriet and her husband mr Pieter van Vollenhoven. It is more like a kind of whisper. But it is clearly audible how the excitement has taken hold of the students.

For that matter, it has taken hold of everybody gathered together here on the shores of Lake Michigan. Everybody is waiting for the event they have been looking forward to for a long time: the unveiling of the artefact *The Immigrants*, made by the sculptor Bert Kiewiet from Mantinge, Drenthe.

The House of Orange is held in high esteem in Michigan, surely that much was evident at the end of the princess' visit. During the ceremony yesterday afternoon, no fewer than 3,000 people crowded round the sculpture representing the arrival of the first pioneers a century and a half ago. Margriet and Pieter arrived in a white carriage decorated with flowers, and drawn by a fiery black horse. The applause sounded loudly. Three student bands made music, the national anthems could be heard, and the princess made a five-minute speech in which she praised the Americans of Holland for the way in which they preserve the heritage of their ancestors and at the same time turn their town into such a pleasant place.

'If the early pioneers could have been here today, they would have been pleased with us', said the princess. She left the actual unveiling of the sculpture to the students Larry Kreuze and Nathan Bush.

TV-interview kroonprins (12 sept.)

Eén op de drie Nederlanders (31 procent) is positiever gaan denken over kroonprins Willem-Alexander na het zien van het interview met Paul Witteman gisteravond. Voor 66 procent heeft het vraagesprek geen invloed op hun waardering voor de prins. Drie procent denkt negatiever over hem.

Dit blijkt uit een bliksemenquête onder tweehonderd mensen die het interview hebben gezien. De kijkers (91 procent) vinden hem geschikt om Beatrix op te volgen, als Koning Willem IV zoals hij zelf aangaf.

Uit het interview komt naar voren dat de kroonprins zal trouwen met de vrouw van zijn hart. Zelfs als het parlement geen toestemming geeft voor dit huwelijk, zal hij zijn eigen keuze toch doorzetten. In zo'n geval kan Alexander geen koning worden.

Dat Willem-Alexander zijn hart volgt en zich voor de keuze van zijn echtgenote niet laat leiden door het oordeel van het parlement, is een opmerkelijke uitspraak. Zijn huwelijk moet goedgekeurd worden door het parlement, anders heeft hij geen recht meer op de troon.

Prinses Margriet zei een paar jaar geleden in een interview ter gelegenheid van haar 25-jarig huwelijk precies het omgekeerde: als het parlement haar huwelijk met mr. Pieter van Vollenhoven niet had goedgekeurd, dan was zij ook niet met hem getrouwd. Alexander, een beetje lachend: 'Oom Pieter was wel verrast toen hij dit hoorde'.

Tijdens het gesprek kwam 'Het Huwelijk' regelmatig ter sprake, maar de kroonprins sprak met geen woord over zijn relatie met Emily Bremers. 'Ik ga op geen enkele naam in. Pas als ik aan mijn schoonvader de hand van zijn dochter heb gevraagd, zal ik bekend maken met wie ik ga trouwen. Maar voorlopig duurt dat nog wel even, mijn vader was 39 toen hij trouwde'.

Prinses Marilène van Oranje? (1 dec.)

Ze heet straks prinses Marilène van Oranje of gewoon mevrouw Van Vollenhoven. De status van Marilène van den Broek, de aanstaande echtgenote van prins Maurits, de oudste zoon van prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven, is nog onduidelijk. Vooralsnog lijkt het erop dat het verloofde stel een zo gewoon mogelijk bestaan wil opbouwen. 'Er komt weinig verandering in dit leven', zei prins Maurits zaterdag op paleis 't Loo in Apeldoorn, waar zijn verloving met Marilène bekend werd gemaakt.

Maurits (29) is de eerste van de veertien kleinkinderen van prins Bernhard en prinses Juliana die officieel aankondigt dat hij gaat trouwen. Zijn geliefde is Marilène van den Broek (27), de jongste dochter van oud-minister Hans van den Broek, die nu lid is van de Europese Commissie, het 'dagelijks bestuur' van de Europese Unie. 'Wij kennen elkaar vier jaar en twee maanden', zo liet het stel weten tijdens een presentatie voor de media op Paleis 't Loo waar 'zo gewoon mogelijk' werd gedaan. Maurits is volgens Marilène 'een gewone jongen' en de prins wil met zijn vrouw 'een gewoon leven leiden'.

Maurits weet nog niet of hij voor zijn huwelijk toestemming zal vragen aan het parlement. 'Dat is nog niet aan de orde', aldus de prins die op nummer vijf staat in

de lijn van troonopvolging, na z'n neven Willem-Alexander, Friso, Constantijn en z'n moeder Margriet. Dat Marilène van katholieke huize is, zal geen problemen opleveren.

Als hij geen parlementaire goedkeuring vraagt, verliest Maurits automatisch zijn rechten op de troon en is hij verzekerd van zijn zo gewenste normale leven. Zijn tantes prinses Irene en prinses Christina trouwden ook zonder toestemming.

Maurits en Marilène hebben elkaar leren kennen in het Groningse studentenleven. Hij studeerde daar economie, zij bedrijfskunde. Volgens ingewijden was hun relatie van meet af aan serieus, hoewel de prins zich vol overgave in het uitgaansleven stortte. Een paar keer haalde hij de krant vanwege vechtpartijen in de sociëteit van het studentencorps Vindicat, waarna hij met verwondingen in het ziekenhuis belandde. Maurits doet aan vechtsporten, speelt piano en loopt hard met Marilène. Beiden liepen dit jaar de marathon van New York.

Inmiddels wonen de toekomstige huwelijkspartners in Amsterdam, maar niet samen. Maurits heeft een baan op Schiphol en Marilène werkt bij Ahold. Het is nog onduidelijk of de jongste dochter van Hans van den Broek straks prinses van Oranje gaat heten of mevrouw Van Vollenhoven. Maurits Prins van Oranje Nassau is immers een persoonlijke titel die hij bij Koninklijk Besluit heeft gekregen. Zijn tante Koningin Beatrix zal bepalen of Marilène zich straks prinses mag noemen. Daarover wordt de Koningin geadviseerd door de Hoge Raad van Adel en de ministerraad. Bij het huwelijk van prinses Margriet in 1967 besloot het kabinet dat haar echtgenoot niet de titel van prins zou krijgen.

Met de aankondiging van zijn huwelijk, heeft Maurits zijn oudste neef, kroonprins Willem-Alexander (30), gepasseerd. Maar zelfs het hofprotocol schrijft niet voor dat jongere prinsen de troonopvolger voor moeten laten gaan als het gaat om een huwelijksaanzoek. In hofkringen klinkt het geluid dat prins Constantijn (28), de jongste zoon van Beatrix en Claus, de volgende Oranje is die zich gaat verloven. Hij heeft al geruime tijd een serieuze relatie met Laurentien Brinkhorst, dochter van Europarlementariër (tevens voormalig D'66-Kamerlid en oud-staatssecretaris) Laurens-Jan Brinkhorst die goed bevriend is met de koninklijke familie.

Maurits en Marilène: verloofd

T.v. Interview Crown Prince

Willem-Alexander (*Sept. 9th*)

One in three Dutch people (31 per cent) has come to think more positively about Crown Prince Willem-Alexander after watching the interview with Paul Witteman last night. To 66 per cent, the interview has not changed their perception of the prince. Three per cent have come to view him more negatively.

These are the results of a short-notice opinion poll among two hundred people who watched the interview. The viewers (91 per cent) consider him suitable for the succession of Beatrix, in his own words as King Willem IV.

It appears from the interview that the crown prince will marry the woman of his heart. Even if Parliament will not allow this marriage, he will still be true to his own choice. In this event, he cannot become King.

That Willem-Alexander is going to follow his heart and will not have his choice of a wife depend on the judgment of Parliament is a remarkable statement. Unless his marriage is approved by Parliament, he forfeits his right to the throne.

A few years ago, Princess Margriet took exactly the opposite view in the interview on the occasion of her 25-year wedding anniversary: if Parliament had not approved of her marriage to Mr Pieter van Vollenhoven, she would not have married him. Alexander, with a laugh: 'Uncle Pieter was somewhat surprised when he heard this'.

During the interview, 'The Marriage' was a recurring theme, but the crown prince did not say a word about his relationship with Emily Bremers. 'I'm not going to discuss any names. Only when I've asked my father-in-law for his daughter's hand will I make public who I'm going to marry. But for the time being, that may still take a while: my father was 39 when he got married.'

Princess Marilène van Oranje? (*Dec. 1st*)

In a little while her name will be either Princess Marilène van Oranje or simply Mrs. Van Vollenhoven. The position of Marilène van den Broek, future wife of Prince Maurits, the eldest son of Princess Margriet and Pieter van Vollenhoven, is still unclear. Meanwhile it appears the engaged couple wishes to settle into an ordinary life, if possible. 'There is not going to be a great change in this life', Prince Maurits said at 't Loo Palace in Apeldoorn on Saturday, when his engagement to Marilène was made public.

Maurits (29) is the first of Prince Bernhard and Princess Juliana's fourteen grandchildren who officially announces his wedding plans. His beloved is Marilène van den Broek (27), youngest daughter of former Secretary of State Hans van den Broek, currently a member of the European Commission, the 'executive committee' of the European Union.

'We've known each other for four years and two months', the couple declared during a press conference at 't Loo Palace, which was kept 'as informal as possible'. In Marilène's words, Maurits is 'an ordinary boy', and as for the prince, he and his wife intend to 'lead an ordinary life'.

Maurits has not yet made up his mind whether he is going to ask permission to Parliament for his marriage. 'That's not under consideration yet', says the prince, who is number five in line for the throne, after his cousins Willem-Alexander, Friso, Constantijn, and his mother Margriet. Marilène's Catholic upbringing will not be a problem.

If he doesn't ask for parliamentary approval, he automatically loses his right to the throne and can be assured of the ordinary life he desires. His aunts Princess Irene and Princess Christina, too, married without asking for permission.

Maurits and Marilène first met during their students' life in Groningen. He studied Economics there, and she did Management Studies. Insiders say their relationship was serious from the start, though the prince also went out and lived his social life to the full. He made the headlines as a result of a few brawls on the premises of the students' society Vindicat, in which he got injured and ended up in hospital. Maurits trains himself in the martial arts, plays the piano, and goes running with Marilène. Both ran the marathon of New York this year.

Meanwhile the intending wedding-partners live in Amsterdam, though not together. Maurits has a job at Schiphol in Amsterdam, and Marilène works for supermarket international Ahold. It is not yet clear if Hans van den Broek's youngest daughter will be called 'Princes van Oranje' or Mrs. Van Vollenhoven. After all 'Maurits, Prins van Oranje Nassau' is a title bestowed on him by Royal Decree.

His aunt, Queen Beatrix, will decide if Marilène can call herself Princess in due course. The Queen will be advised on that by the High Council of Nobility and the Cabinet Council of Ministers. At Princess Margriet's wedding in 1967, the Cabinet decided that her husband Pieter would not have the title of Prince.

By announcing his marriage, Maurits has left his eldest cousin, Crown Prince Willem-Alexander (30), behind. But even the court rules do not prescribe that younger princes have to give way to the successor to the throne where marriage proposals are concerned. In court circles it is said Prince Constantijn (28), Beatrix and Claus's youngest son, will be the next member of the House of Orange who is going to engage himself. He has had a serious relationship for some time with Laurentien Brinkhorst, daughter of a Member of the European Parliament (also former D '66 Democrat Member of Parliament, and former Undersecretary of State) Laurens-Jan Brinkhorst, who is a good friend of the royal family.

Maurits and Marilène: engaged

De toekomst van de klomp (11 nov.)

De toekomst van de vaderlandse klomp, die door veiligheidsschoenen van de werkvloer dreigde te worden verdrongen wegens het ontbreken van een CE-keurmerk, ziet er weer zonnig uit. Secretaris H. Schamp van de Nederlandse Vereniging van Klompenfabrikanten (NVK) is er zeker van dat het houten schoeisel begin december officieel veilig wordt verklaard. Dan worden de resultaten bekend gemaakt van een 50 mille kostend TNO-onderzoek, dat gezamenlijk is bekostigd door de NVK en het ministerie van economische zaken.

Hoewel Schamp de testresultaten nog niet officieel binnen heeft, staat volgens hem 'als een paal boven water' dat de onderzochte draagklompen het CE-keurmerk krijgen. Dat is van vitaal belang voor de ongeveer 26 klompenfabrikanten in ons land. Zodra het officieel is toegekend, kunnen klompen die aan de testspecificaties voldoen weer op de werkvloer worden gedragen zonder de arbo-richtlijnen met voeten te treden.

Onderzoeker J. Broeders van TNO Industrie bevestigt dat de toekenning van het CE-keurmerk nu nog louter een papieren kwestie is. 'Qua onderzoek is de zaak nu wel rond. De draagklomp kan wat mij betreft wel in aanmerking komen voor de CE-markering. En dat betekent dat de klomp op de werkplek mag worden gebruikt', aldus Broeders. Volgens hem is sinds begin vorig jaar onder meer kritisch gekeken naar de warmte- en koude-isolatie, de waterdichtheid en de breuk-, val-, en drukbestendigheid van de draagklomp.

Vooraf stratenmakers en mensen die in bedrijven op koude betonvloeren moeten lopen, zullen blij zijn met de toekenning van het veiligheidspredikaat. Klompenmaker Eelke Scherjon uit het Friese Noordbergum, initiatiefnemer van de CE-keuring, heeft sinds de wereldwijde commotie rond de 'wooden shoes' vorig jaar zo'n 1200 paar draagklompen minder verkocht aan dergelijke werknemers. Hij gaat er van uit dat hij nu te maken krijgt meteen fikse inhaalvraag van hun kant. 'Ik verwacht dat ik overuren moet maken':

Het ontbreken van een veiligheidskeurmerk maakte het dragen van klompen in veel bedrijven de afgelopen tijd taboe. Werkgevers en werknemers vreesden dat ze zelf de portemonnee moesten trekken als in klompen gestoken voeten geblesseerd zouden raken. Het tumult rond het houten schoeisel ontstond begin vorig jaar nadat een veiligheidsdeskundige bij de arbodienst Friesland werkgevers in een tv-reportage afraaide klompen voor hun personeel aan te schaffen.

De publiciteit rond het ontbreken van een veiligheidskeurmerk voor de klomp heeft tegen de verwachting in overigens landelijk gezorgd voor een stijging van de verkoop van draagklompen. Daarvoor waren particuliere kopers verantwoordelijk, die het houten schoeisel niet beroepsmatig dragen. Terwijl er vorig jaar niet meer dan 800.000 paar draagklompen over de toonbank gingen, verwacht Schamp dat de afzet dit jaar uitkomt op zo'n 900.000 paar.

Opmerkelijk is dat alle publiciteit - het nieuws haalde zelfs CNN - ook heeft geleid tot extra vraag in de Verenigde Staten. In dat land werden enkele tienduizenden paren draagklompen extra verkocht.

Robert van der Meulen

Souvenirklompen zitten hier niet bij. Daarvan worden er wereldwijd door de Nederlandse klompenfabrieken ongeveer 2 miljoen verkocht.

Scherjon zegt dat alle aandacht van de media er toe heeft geleid dat hij meer klompen heeft verkocht aan particulieren. Bij hem heeft dat het omzetverlies in de zakelijke markt goedge maakt. Ook zijn klompenmuseum is dit jaar al bezocht door 7000 bezoekers. Gewoonlijk trekt dit jaarlijks ongeveer 5000 kijkers.

Klompenmaker R. van der Meulen uit Eenrum heeft niet veel last gehad van alle commotie, omdat hij niet zoveel klanten heeft die klompen aanschaffen voor gebruik in bedrijven. Maar de publiciteit is volgens hem zeker niet ongunstig geweest. Jaarlijks ziet hij zijn omzet een beetje stijgen en dit jaar vormt daarop geen uitzondering.

Molens op erfgoedlijst (5 dec.)

De negentien molens van Kinderdijk staan sinds gisteren op de Werelderfgoedlijst. De UNESCO heeft het gehele complex toegevoegd aan de lijst van internationale monumenten die bijzondere bescherming genieten. Onder de nieuwe monumenten op de lijst zijn Pompeii, de stad bij Napels die in 79 na Christus werd bedolven na een uitbarsting van de vulkaan de Vesuvius, de Zuid-Franse vestingstad Carcassone en het centrum van de Letse hoofdstad Riga. Ook de botanische tuin van Padua (Italië), het slot San Pedro de la Roca op Cuba en het centrum van Panama-stad zijn nu werelderfgoed. De molens van Kinderdijk zijn het derde Nederlandse monument op de Werelderfgoedlijst; eerder kregen het voormalig eiland Schokland en de Stelling van Amsterdam een plaats op de lijst wegens hun cultuurhistorische waarde.

Future of the clog (*Nov. 11th*)

The future of the national clog, which was under threat of being displaced by safety-shoes for not having a CE hallmark, is looking bright again. Secretary H. Schamp of the Netherlands Association of Clog Manufacturers (NVK) is sure that the wooden shoes will officially be declared safe in the beginning of December. Then the results will be made public of a 50,000-guilder TNO test, which was financed by the NVK in association with the Ministry of Economic Affairs.

Though Schamp has not officially received the results, he feels it is 'beyond a shadow of a doubt' that the tested clogs will get the CE hallmark. That is of vital importance to the approximately 26 clog manufacturers in our country. As soon as it has officially been granted, clogs that meet the test specifications can be worn on the shop floor without breaking the guidelines for labor conditions. Tester J. Broeders of TNO Industries confirms that granting the CE hallmark is now only a formality. 'Test-wise everything is all right by now.

As far as I'm concerned, the clog qualifies for the CE mark. And that means the clog can be used in working-places', says Broeders. Since the beginning of last year, according to Broeders, a thorough examination has been conducted into the degree of heat-and-cold insulation, water resistance, and break-fall-and-pressure durability.

Especially paviors and people in working-places where they have to walk on cold concrete floors, will be happy with the safety certificate. Clog maker Eelke Scherjon from Noordbergum, Friesland, the initiator of the CE test, was down in sales about 1,200 pairs of clogs last year after the worldwide commotion about wooden shoes. He assumes he'll now face a huge backlog demand on their part. 'I expect to work extra hours'.

The lack of a safety hallmark recently made it impossible to wear clogs in many working-places. Employers and employees were afraid they themselves would be financially liable if their clog-wearing feet would get injured. The uproar about the wooden shoes started early last year after a safety-in-working-conditions expert from Friesland advised employers against providing clogs to their workers.

The publicity about the absence of a safety hallmark for clogs unexpectedly caused an increase in the sales of clogs in the country as a whole. That was due to individual buyers who do not wear the wooden shoes for professional purposes. Whereas last year only 800,000 pairs of clogs went across the counter, this year Schamp expects sales to amount to about 900,000.

It is notable that all this publicity - the news even made CNN - has also led to an increased demand in the United States. In that country a couple of tens of thousands of extra pairs of clogs were sold. This does not include souvenir clogs. Of these, Dutch clog manufacturers sell some 2 million worldwide.

Scherjon says that all the media attention has resulted in larger sales to individual persons. For him, that made up for the loss in sales on the market for professional users. In addition, his clog museum has been visited by 7,000 visitors this year. Normally it attracts about 5,000 visitors a year.

Clog manufacturer R. van den Meulen from Eenrum has not suffered much from all the commotion, because he doesn't have so many customers buying clogs for professional use. But he thinks the publicity has certainly not had unfavorable consequences. Every year he sees his turnover increase, and this year is no exception to that.

Windmills on heritage list (*Dec. 5th*)

The nineteen windmills of Kinderdijk appear on the World Heritage List since yesterday. Unesco has added the whole site to the list of international monuments under special protection. Among the new monuments on the list are Pompeii, the town near Naples that was buried after the eruption of the Vesuvius volcano, the fortified town of Carcassone in southern France, and the city-center of the Latvian capital of Riga. Moreover, the botanic garden of Padua (Italy), the castle of San Pedro de la Roca in Cuba, and the center of Panama City are now World Heritage. The windmills of Kinderdijk are the third Dutch monument on the World heritage list; previously, the former island of Schokland and the Stelling of Amsterdam have been placed on the list because of their cultural historic significance.

Kinderdijk, Zuid-Holland

Kerstman bij Sint in het vaarwater

(2 dec.)

Vrijdag is Sinterklaas jarig - officieel een dag later maar we vieren die dag altijd op 5 december - en de kerstman zit hem nu al in het vaarwater. Sinds we de Amerikaanse gewoonte hebben overgenomen om elkaar ook kerstcadeautjes te geven, schijnt de kerstman steeds vroeger in beeld te moeten verschijnen. Winketalages in kerst sfeer, straatverlichtingen en niet te vergeten de pontificale kerstboom op de markt bederven voor velen het traditionele kinderfeest op 5 december.

Sinterklaasfeest was vroeger

‘strooiavond’ (5 dec.)

De negentigjarige mevrouw Deelman-Bolt las begin deze week het verhaaltje over de kerstman en de Sint die elkaar de laatste jaren in het vaarwater zitten. Volgens haar hadden de Sint en de kerstman vroeger helemaal niets met elkaar te maken. ‘In mijn jeugd werd Sinterklaas gevierd op de avond van de vijfde december. Als kinderen noemden we het strooiavond. Mijn moeder hield ons bezig en mijn vader strooide pepernoten op een moment dat we hem niet konden zien’.

‘sAvonds mocht Deelman-Bolt haar ‘klomp’ opzetten: ‘Daarin vonden wij de volgende ochtend lekkernijen en een briefje met de opdracht: ga zoeken in alle hoeken. Soms stond er ook nog een versje bij. Deze zesde december was de zoekmorgen. We kregen vaak poppen en boeken. Kerstmis vierden we heel anders. Mijn vader - hij was dominee in Holwerd - hield dan een toespraak in de kerk. De kinderen kregen lekkere koeken en mijn moeder vertelde een kerstverhaal. Ik ben nu ruim negentig jaar maar herinner mij alles met veel genoegen’.

Zwarte Piet

Zwarte Piet (1) (28 nov.)

In Amsterdam Zuidoost staat de viering van het Sinterklaasfeest met zwarte Piet op openbare scholen ter discussie. De bestuurscommissie openbaar onderwijs wil op korte termijn met scholen praten over een verbod op het instituut Pieterman, aldus een woordvoerder van het stadsdeel. De discussie spitst zich toe op de rol die aan een kleurling wordt toebedeeld. Op sommige scholen wordt overigens al getracht op een alternatieve manier Sinterklaas te vieren. Dan zijn er bijvoorbeeld zwarte Sinterklazen en wit, rood en groen gekleurde Pieten.

Zwarte Piet (2) (5 dec.)

De (politieke) stemmen die de laatste jaren opgaan om de zwarte Piet als hulpje van Sinterklaas in verband met zijn huidkleur maar af te schaffen, hebben de heer Plat uit Finsterwolde een beetje boos gemaakt. Hij vindt het ‘idiot’ dat een generatie die vroeger bij de schoorsteen zat om het hoogste lied te zingen nu problemen heeft met de huidkleur van de bij kinderen nog zeer geliefde zwarte Piet. ‘Moeten wij hem nu witte Piet noemen’, aldus Plat, ‘Sinterklaas zelf zou het uitbrullen van het lachen. Men kan niet zomaar een traditie uit de zeventiende eeuw afbreken’.

Nagelkaas niet ‘Fries’ (18 nov.)

Ondanks het feit dat nagelkaas uitsluitend nog bij de zuivelfabriek van Friesland Dairy Foods in Sintnicolaasga wordt gemaakt en in de kaasliteratuur altijd wordt voorzien van het voorvoegsel ‘Fries’, moet de kaasvoet bij een eventuele Europese bescherming een stapje terugdoen.

‘Fries’ mag niet van Brussel. De Adviescommissie Geografische Oorsprongs aanduidingen in Den Haag is daar heel stellig over. De Duitsers die Noord- en Oost-Duitsland hebben, zullen dat ongetwijfeld met succes keren.

Friesland Dairy Foods heeft drie kaassoorten aangemeld voor naamsbescherming. Het zijn alle kantsorten, dat wil zeggen: cilindervormige soorten met een scherpe rand. De nagelkaas is er een van, de komijnekaas is de tweede en de derde is een blanke zuivelkaas die op den duur een wat korrelig karakter krijgt.

Melkbus in Kampen taboe (10 dec.)

De eens zo onschuldige melkbus wordt de laatste week van het jaar in Kampen gepromoveerd tot contrabande. Wie zich tussen 23 december en Oudejaarsdag met zo’n agrarisch afdankertje in de IJsselstad vertoont loopt grote kans door de politie te worden opgepakt. De melkbus wordt in die periode gezien als een krachtig stuk artillerie en daarom is het verbod opgenomen in de politieverordening. Rond de feestdagen begeven vele Kampenaren zich volgens oud gebruik met bus en carbid op straat. Met de melkbus meer mans, menen ze, en brengen het carbid tot ontploffing. Onder een oorverdovend geknal veroorzaken de honderden meters wegvliegende deksels vervolgens levensgevaarlijke situaties.

Father Christmas on Sinterklaas

territory (Dec. 2nd)

Friday will be Sinterklaas' birthday - officially one day later, but we always celebrate the day on December 5th - and Father Christmas is already poaching on his territory. From the time we adopted the American tradition of giving each other Christmas presents, Father Christmas inevitably seems to have gotten into the picture earlier and earlier every year. Shopwindows dressed up in a Christmas-like atmosphere, streetlight decorations, and the pontifical Christmas tree on the market place, they all spoil the traditional children's party on December 5th.

'Sinterklaasfeest' used to be 'strewing-evening' (Dec. 5th)

Ninety-year-old Mrs. Deelman-Bolt read an article this week about Father Christmas and Sinterklaas poaching on each other's territory. According to her, Sinterklaas had nothing to do with Father Christmas in the old days. 'In my childhood, Sinterklaas was celebrated in the evening of December 5th. We children called it 'strewing-evening'. My mother kept us busy, and my father strewed peppernuts from a place where we couldn't see him.

Sinterklaas

In the evening Mrs. Deelman-Bolt could put her clog in place: the following morning we would find all sorts of delicacies in it together with a note saying: go and look in every corner. Sometimes a small verse was added. This day, December 6th, was a morning of searching. We often got dolls and books.

Christmas was celebrated in a totally different way. My father - he was a clergyman in Holwerd - held a sermon in church. Children got delicious cakes and my mother told a Christmas story. I am over ninety years old now but remember it all with great pleasure.

'Zwarte Piet' (1) (Nov. 28th)

At state schools in Amsterdam South-East, the celebration of 'Sinterklaasfeest' with 'Zwarte Piet' is at issue. The administrative board of state education is planning to discuss with schools a ban on the 'Pieterman' tradition, says a spokesman for the city district. The discussion will focus on the role attributed to a colored person. Actually, at some schools steps have already been taken to celebrate Sinterklaas in an alternative way. For example, there will then be a black Sinterklaas, and a white, red, and green 'Piet'.

'Zwarte Piet' (2) (Dec. 5th)

Political voices that have been raised in recent years to ban 'Zwarte Piet' as Sinterklaas' assistant in connection with his skin color have made Mr. Plat from Finsterwolde a little angry. He thinks it is 'idiotic' that a generation that used to sit around the chimney-piece joyfully singing their songs is now bothered by the skin color of 'Zwarte Piet', who is still much loved by children. 'Should we now call him 'Witte Piet'', says Plat, 'Sinterklaas would roll over with laughter. People cannot do away with a seventeenth-century tradition just like that.'

Frisian clove cheese not 'Frisian'

(Nov. 18th)

Even though clove cheese is only produced in the dairy plant of Frisian Dairy Foods in Sint Nicolaasga, and is always pre-fixed by 'Frisian' in cheese literature, the cheese type will have to take a little step backwards as a result of European protection regulations.

'Frisian' is not allowed by Brussels. The Advisory Board for Geographical Denominations of Origin in The Hague has no doubt about that. The Germans, who have East- and North-Friesland, will certainly succeed in opposing it.

Friesland Dairy Foods has put forward three types of cheese for name protection. All three of them are 'cumin' types, that is to say: cylindrically shaped types with a sharp rim. Clove cheese is one of them, cumin cheese is a second one, and the third one is a white dairy cheese that gradually turns a little crumbly.

'Kampen bans milk-can' (Dec. 10th)

The one-time harmless milk-can is going to be promoted to the ranks of contraband in the last week of this year. Any person showing himself with this agricultural relic in the IJssel-town between December 23rd and New Year's Eve is likely to be arrested by the police. The milk-can is regarded as a powerful piece of artillery during that period, and therefore the ban will be included in a local police ordinance. During the festive season, it is an old custom for many people in Kampen to go into the streets with a can and carbide. 'More power with a milk-can', they think when they detonate the carbide. With a numbing bang, the tops of the milk-cans then fly hundreds of yards through the air causing life-threatening situations.

Lang leve de snert (13 dec.)

Erwtensoepp geniet een onverwoestbare populariteit. Winter in winter uit verschijnt het op het menu. Vroeger kon het eigenlijk niet anders. Toen er nog niet het hele jaar verse groenten te koop waren, vormden erwten een onmisbaar volksvoedsel. Nu kunnen we er buiten, maar snert wordt kennelijk door jong en oud gewaardeerd. Andere gerechten van gedroogde erwten daarentegen raken uit de gratie.

Wie gedroogde erwten wil eten, moet de keiharde brokjes eerst vele uren in koud water laten liggen. Ouderwetse kookboeken houden het op twaalf tot wel vierentwintig uur weektijd.

Daarna vragen ze een kooktijd van anderhalf tot twee uur. Daar heeft haast niemand meer trek in tegenwoordig. Geen tijd! De gemakkelijkste erwtensoepp is de kant-en-klare. De lekkerste de zelfgemaakte.

In ouderwetse erwtensoepp hoort spek en zeker ook kluiif, ofwel een varkenspoot. Maar veel mensen nemen tegenwoordig liever een stuk knieschijf van het varken. Pekelspek of kinnebaksham moeten het veld ruimen voor flinterdunne schijfjes magere rookworst.

Menige familie koestert een eigen recept voor erwtensoepp. De een raspt er aardappelen door, de ander wil dat absoluut niet. Selderijknol verrijkt de smaak beslist, en dat geldt ook voor prei. Hele discussies kan men voeren over de vraag of er wortelen door de erwtensoepp moeten. Velen vinden dat te zoet. En rookworst, is dat wel authentiek? Grootmoeder kookte verse varkensworst met de erwten mee.

Bij feestelijk geserveerde erwtensoepp horen reepjes geosterd brood. Grootmoeder noemde dat soldaatjes, tegenwoordig zeggen we croûtons. Nog veel lekkerder bij erwtensoepp is roggebroad. Besmeerd met mosterd en belegd met plakjes spek.

Heidense traditie in Twente (20 dec.)

In menig dorp en buurtschap in de Achterhoek en Twente klinkt tot Driekoningen (6 januari) weer de klagende roep van de midwinterhoorn, om de geboorte van het Kerstkind aan te kondigen. Over de muzikale kwaliteiten van het sonore gebrom lopen de meningen uiteen. Sommigen klinkt het in de oren als het meelijwekkende geweeklaag van een rund met spijsverteringsstoornissen; anderen vinden het juist hemels bazuingsgeschal. De Nederlandse componist Jurriaan Andriessen bijvoorbeeld was zo verrukt van het ongepolijste oergeluid, dat hij in 1974 de 'Midwinterhoornsong' schreef - de enige compositie ter wereld voor midwinterhoorns en een klassiek orkest.

Het stuk is overigens maar twee keer opgevoerd. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het feit, dat de mystieke midwinterhoorn eigenlijk niet thuis hoort in een concertzaal, maar alleen op zijn plaats is 'in 't tweeduuster' (= bij het vallen van de avond) in een leeg en mistig landschap, waar een waterput als klankbord dient en de vrieskou de donkerbruine klanken kilometers ver draagt, om vervolgens van heinde en verre te worden beantwoord. Over de geschiedenis van het midwinterhoornblazen lopen de meningen uiteen. Sommige deskundigen hou-

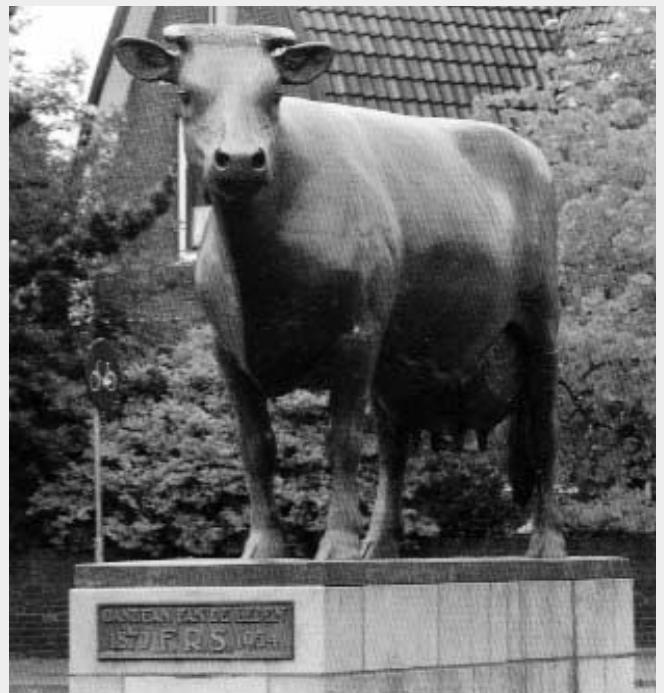
den het er op dat reeds de Germanen de midwinterhoorn gebruikten om boze geesten de stuipen op het lijf te jagen. De oudste schriftelijke vermelding dateert overigens pas uit 1485.

In de loop der eeuwen verwaterde de traditie, om zo'n vijftig jaar geleden nieuw leven te worden ingeblazen. Sindsdien laat het instrument zijn basgeluid weer horen vanaf de eerste advent tot Driekoningen. Blazen buiten die periode is taboe; al weet niemand welk kwaad er wordt afgeroepen als de hoorn vroeger of later klinkt.

Midwinterhoornblazen is uitgegroeid tot een toeristische attractie die elk jaar drommen toehoorders uit het hele land trekt. Het is boeiend om te zien en te horen hoe de muzikanten - vaak gestoken in historische kostuums - zich bijna de longen uit het lijf blazen om vier bastonen aan het simpele instrument te ontlocken. Uitzonderlijk goede blazers schoppen het tot zeven tonen. Méér is ook niet nodig, want het gaat om simpele melodieën.

Mislukte oudejaarsstunt (24 dec.)

De politie heeft maandagnacht de beroemde oudejaarsclub Vesuvius uit het Friese Elsloo betrappt bij een poging het koeienstandbeeld Us Mem uit Leeuwarden te stelen. Tien leden van de ploeg waren met een kraanwagen en een vrachtauto naar de Friese hoofdstad getogen om het beeld van de ideale stamboekkoeweg te halen van zijn sokkel. Het elf ton wegende standbeeld was echter te zwaar voor Vesuvius, dat de afgelopen jaren herhaaldelijk met oudejaarsstunts in het nieuws kwam, zoals het 'ontvoeren' van het beeld van Gorbatsjov uit het wassenbeeldenmuseum Madam Tussaud en het stelen van de middestip van SC Heerenveen. Omdat er niks vernield is, heeft de politie geen proces-verbaal opgemaakt.

Us Mem: te zwaar

Long live 'snert' (Dec. 13th)

Pea soup enjoys an indestructible popularity. Winter after winter, it appears on the menu. In the old days there was no alternative, really.

When fresh vegetables were not for sale all year long, peas were the staple diet. In the present time we can do without it, but 'snert' appears to be greatly appreciated by young and old people alike. On the other hand, other dishes made of dried peas are no longer appreciated.

Whoever wants to eat dried peas first has to leave the solid little rocks in cold water for many hours. Old-fashioned cookery books prescribe a time for soaking them of up to twenty-four hours. Nobody has an appetite for that anymore nowadays. No time! The easiest pea-soup is the instant one. The tastiest one is the home-made one.

In old-fashioned pea-soup, there should be bacon and certainly pig's knuckle as well. But many people prefer a bit of pig's knee-cap nowadays. Salted bacon or lower-jaw ham have to give way to paper-thin slices of lean smoked sausage. Many a family cherish their own recipe for peasoup. One family will grate potatoes in it, another will absolutely refuse to do that. Celeriac definitely enriches its flavor, and the same goes for leek. One can hold serious debates on whether or not carrots should be added. Many find that too sweet. And smoked sausage, is that authentic? Grandmother would cook the peas along with fresh pig's sausage.

Fingers of toasted bread are appropriate with elaborately served peasoup. Grandmother called them 'little soldiers', these days we say 'croutons'. Even tastier with peasoup is rye-bread. Covered with mustard and dressed with slices of bacon.

Pagan tradition in Twente (Dec. 20th)

In many a village and neighborhood in De Achterhoek and Twente, the moaning call of the midwinterhorn will sound again until Twelfth Day (January 6th) to announce the birth of Baby Jesus. Views differ on the musical quality of the monotonous droning sound. To some it sounds like the pathetic moaning of a bovine animal with a digestive disorder, to others it is indeed like a heavenly flourish of trumpets. Dutch composer Jurriaan Andriessen, for one, was so enthralled by the unpolished primal sound that he wrote the 'Midwinterhorn song' in 1974 - the only composition in the world for midwinterhorns and a classical orchestra.

The composition has only been performed twice, though. That is probably due to the fact that the mystical midwinterhorn does not really belong in a concert hall, but is only in its proper place during twilight (= when evening falls) in a desolate and misty countryside, where a water-well serves as a sounding-board and the cold frost carries the low-pitched sounds over a distance of many miles, to be echoed from far and wide. There are many ideas about the history of midwinterhorn blowing. Some experts maintain that Germanic tribes already used the mid-winter horn to frighten evil spirits out of their wits. Yet, the first written record does not date from before 1485.

In the course of centuries the tradition had become all

Blowing the midwinterhorn

but extinct, only to be revived again some fifty years ago. From that time, the instruments can be heard again from First Advent to Twelfth Day. Blowing the horn beyond that period is forbidden; even though nobody knows what kind of evil will be invoked by sounding the horn before or after that time.

Blowing the mid-winter horn has grown into a tourist attraction, with crowds of listeners coming from all over the country every year. It is exciting to see and hear how the musicians - often dressed in historical costumes - almost blow their lungs out in their effort to extract four bass tones from the simple instrument. Extremely good blowers make it up to seven tones. And that is all it takes, because it is all about simple melodies.

New Year's Eve stunt fails: 'Us Mem' too heavy (Dec. 24th)

On Monday night, the police have caught the well-known New Year's Eve Club Vesuvius from Elsloo, Friesland, trying to steal the cow-statue 'Us Mem' from Leeuwarden. Ten members of the team had traveled to the Frisian capital with a crane and a truck to remove the statue from its pedestal.

Yet, the eleven-ton statue was too heavy for Vesuvius, who repeatedly made the headlines with New Year's Eve stunts like kidnapping the Gorbachov statue from the waxworks museum Madam Tussaud's and stealing the center-spot from Sports Club Heerenveen's home ground. Since nothing was damaged, the police has not brought any charges.

Miljoenste voor Van Gogh Museum

(20 dec.)

Het Van Gogh Museum in Amsterdam ontvangt maandag de miljoenste bezoeker van dit jaar. Het is voor het eerst dat deze magische grens in een 'gewoon' jaar gepasseerd wordt.

In 1990 gebeurde dat ook, maar toen was er de grote Van Gogh-tentoonstelling met bruiklenen uit de hele wereld. Tijdens die expositie waren de openingstijden veel ruimer dan normaal.

Dit jaar deden de vaste collectie en enkele thematentoonstellingen het werk. Hoewel het publiek nog altijd voor het leeuwedeel uit buitenlanders bestaat, constateert museumdirecteur John Leighton tot zijn vreugde ook een toename van het aantal Nederlandse bezoekers. Een woordvoester van het museum sluit niet uit dat alle publiciteit rond de (on)echtheid van de 'Zonnebloemen' daarbij een rol heeft gespeeld. Vorig jaar trok het Van Gogh Museum 972.000 belangstellenden.

Het Van Gogh is het op een na drukstbezochte museum van Nederland.

Drents Museum verwerft een

'Van Gogh' (27 sept.)

Voor het Drents Museum is een oude wens in vervulling gegaan. Het museum heeft de hand weten te leggen op een schilderij van Vincent van Gogh, 'De Turfboot' uit 1883. Het museum is, op z'n Drents, 'gloepens bliede' dat het schilderij uiteindelijk kon worden verworven. Van Gogh maakte het schilderij toen hij aan het begin van zijn kunstenaarscarrière een tijdlang in Drenthe verbleef.

De aankoop uit particulier bezit - een erfenis - in het Westen des lands nam enige tijd in beslag omdat het geld voor het schilderij uit verschillende fondsen moest komen. Hoeveel de Van Gogh kost wil en mag het museum niet onthullen. Navraag bij Van Gogh-deskundigen leverde de schatting op van 2 à 3 miljoen gulden. Waarbij een Van Gogh-kenner er zeker van was dat het niet boven de 2,5 miljoen moet hebben gelegen. In ieder geval een bedrag dat geen museum in deze tijd nog kan opbrengen.

Zowel de provincie Drenthe, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt, bijdragen van de Vrienden van het Museum als enkele kleinere giften hebben de aankoop mogelijk gemaakt. Staatssecretaris Nuis van Cultuur past 700.000 gulden bij om de aankoop van De Turfboot van Van Gogh mogelijk te maken. Vandaag zal Nuis het bedrag symbolisch overhandigen aan museumdirecteur Horstman, waarna hij het doek zal 'onthullen'.

Het schilderij is één uit weinig schilderijen die uit de Drentse periode van Van Gogh zijn overgebleven. Er is wel een groot aantal tekeningen en schilderijen bekend. Het is één van twee olieverfschilderijen uit de Drentse periode die nog in particulier bezit waren. De Turfboot is van hoge kwaliteit en is qua onderwerp uniek naast de landschappen en scènes uit het boerenleven.

Beelden van alledaagsheid (11 nov.)

Hollandser en onnadrukkelijker kan het bijna niet, de beelden van de Drentse kunstenaar Bert Kiewiet uit Mantinge. We komen ze op bijna alle brinken in Drentse dorpen tegen. Dorpsfiguren, een pleegzuster in Nijeveen, een lezend meisje in Emmen, een wijkverpleegster in Westerbork, klanten voor een loket in Peize, fietsende moekes, drie bronzen boeren in Vledder, een complete bronzen marktscène in Rolde, een krantenbezorgster in Meppel. Anekdoten in brons die het gezicht van het alledaagse openbare Drentse leven uitdragen.

In oktober werd de beeldengroep 'Landverhuizers' in het Hollandse deel van het Amerikaanse Michigan geplaatst en onthuld door prinses Margriet. De beeldengroep die er op zichzelf wellicht nogal stijfjes en onnatuurlijk overkomt, doet het in die ambiance daar uitstekend. Want dat is de ambivalentie die je voelt bij de beelden van Kiewiet. Ze zijn voor een groot deel volstrekt karakterloos, ondramatisch en gespeend van enige psychologie. Ze zijn wat ze zijn, een zwanger vrouwtje, een vrouw die een melkbus schoonborstelt, een turfdroogmaakster. Verbeelders van oude ambachten, van sociale functies, van bekende dorpsfiguren, van een eeuw Drentse samenleving. En in dat opzicht helemaal op hun plaats. De beelden van Kiewiet zijn dan ook typische dorpskunst. Ze hebben niet zozeer een artistieke alswel een sociale functie, zoals de wegwijzers naar Dorpshuis en Hunebeddencentrum. Je komt dergelijke beelden ook alleen maar in Nederlandse en Duitse plaatsen tegen, ter verhoging van de gezelligheid, herkenbare vertrouwelikheden. Want dat is het natuurlijk, het is kunst en toch vertrouwd.

De enkele keer dat er via een beeldenproject ineens een moderne, abstarcte sculptuur in een Drentse dorpskern wordt geplaatst, krijgt de harmonische cluster van kerk, supermarkt, café, bankgebouwtje en mini-rotonde een chaotische aanblik. De beelden van Bert Kiewiet zijn wat dat betreft volstrekt democratisch. Oud en jong, allochtoon en autochtoon, ongeschoold en opgeleid, het is voor iedereen prettig toeven op een bankje naast een beeld van Bert Kiewiet.

'Landverhuizers', on the shores of Lake Michigan

Millionth visitor Van Gogh Museum

(Dec. 20th)

The Van Gogh Museum in Amsterdam will receive this year's millionth visitor next Monday. It is for the first time that this magical mark will be passed in an 'ordinary' year.

The same thing happened in 1990, but then there was the big Van Gogh exhibition with loan exhibits from all over the world. During that exposition, opening-hours were much longer than usual.

This year, the mark was achieved by the permanent collection and some thematic expositions. Although the bulk of visitors are still people from abroad, museum director John Leighton is also delighted to observe an increase in the number of Dutch visitors. A spokeswoman for the museum does not rule out that all the publicity regarding the (un)authenticity of the 'Sunflowers' has played a large part in this. Last year the Van Gogh Museum attracted 972,000 interested people.

The Van Gogh Museum is the second-best visited museum in the Netherlands. Next year it will undergo a drastic renovation.

Museum of Drenthe acquires a

'Van Gogh' (Sept. 27th)

A long-lasting wish has been fulfilled for the Museum of Drenthe. The Museum has managed to lay its hands on a painting by Vincent van Gogh, 'The Peatboat' from 1883. The Museum is, as they say in Drenthe, 'gloepens bliede' that the painting could finally be acquired. Van Gogh created the painting during his period in Drenthe at the beginning of his career as an artist.

The purchase from a private estate - a legacy - in the west of the country took some time because the money had to be raised from a number of different funds. The Museum does not want, nor is it allowed, to disclose how much the Van Gogh costs. On being asked, Van Gogh experts estimate the value at 2 to 3 million guilders. One Van Gogh expert was sure it could not have been over 2.5 million. Anyhow, a sum of money no museum can afford to spend these days.

The purchase was made possible by the province of Drenthe, the Mondriaan Fund, the Rembrandt Society, contributions from Friends of the Museum, as well as some smaller donations. Undersecretary of State for Cultural Affairs, Mr. Nuis, will contribute 700,000 guilders to realize the acquisition of 'The Peatboat' by Van Gogh. Today, Mr. Nuis is going to donate the money symbolically to museum director Horstman, after which he will 'unveil' the canvas.

The painting is one of the few paintings that remain of Van Gogh's period in Drenthe. Still, a large number of drawings and paintings are known to exist. It is one of two oil paintings that were still in private possession. 'The Peatboat' has a high quality and its subject is unique, side by side with the landscapes and countrylife scenes.

Everyday sculptures (Nov. 11th)

They can hardly be more Dutch and unobtrusive, the sculptures by Bert Kiewiet from Mantinge, Drenthe. They can be seen on nearly all village squares in Drenthe. Village characters, a nurse in Nijeveen, a reading girl in Emmen, a district nurse in Westerbork, customers at a counter in Peize, cycling old ladies, three bronze farmers in Vledder, a complete bronze market scene in Rolde, a newspaper delivery girl in Meppel. Anecdotes in bronze that depict the image of everyday public life in Drenthe.

In October, the group of sculptures 'Immigrants' was placed in the Dutch part of Michigan and unveiled by Princess Margriet. The group of sculptures, which in itself may seem rather stiff and unobtrusive, is doing very well in its setting over there. That is, in effect, the ambivalence one feels with Kiewiet's sculptures. To a large extent, they are completely without character, undramatic, and lacking in psychology. They are what they are, a pregnant little lady, a woman brushing a milk-can, a female peat-drier. Depictions of old trades, of social functions, of well-known village characters, of a century of village community life in Drenthe. And, in that respect, all in their right places.

Kiewiet's sculptures are therefore typical village-art. They do not so much have an artistic as a social function, like the road signs to 'Dorpshuis' and 'Hunebeddencentrum'. You can only see such sculptures in Dutch and German places, to heighten the social atmosphere and familiar intimacy. For, that's what it is of course, it is art and yet it is intimate. The moment when, in the name of sculpture projects, a modern abstract sculpture is suddenly situated in the middle of a village in Drenthe, the harmonious cluster of church, supermarket, café-bar, bank office, and mini-roundabout, they all become a chaotic sight. Bert Kiewiet's sculptures are totally democratic in that respect. Old and young, allochthonous and native, educated and uneducated, everybody can sit comfortably on a seat next to one of Bert Kiewiet's sculptures.

'The Peatboat', Oct. 1883

Bert Haanstra (1916 - 1997) (24 okt.)

Gisteren overleed op 81-jarige leeftijd Bert Haanstra. De Oscar- en Gouden Beer-winnaar gold dankzij successen als 'Glas', 'Fanfare', 'Alleman' en 'Zoo' lang als Nederlands meest prominente filmmaker. Eind jaren '80 verdween hij definitief van het toneel als actief cineast, maar zijn warme en humane oeuvre blijft overeind als een markant monument voor de naoorlogse Nederlander, die door Haanstra werd geportretteerd als een nietig en onhandig, maar dapper mensje.

Haanstra gold al geruime tijd als een typische man van de jaren '50 en '60, en dat was inderdaad de periode dat zijn werk optimaal tot bloei kwam. Dat hij zich in zijn films in de jaren '70 meer en meer op beesten en minder op mensen concentreerde, had waarschijnlijk ook wel iets te maken met het feit dat hij het contact met de tijdgeest in die periode aan het verliezen was.

Haanstra is vooral bekend geworden als documentarist, maar niet vergeten mag worden dat zijn speelfilm 'Fanfare' met 2.635.185 bezoekers nog steeds op de tweede plaats prijkt van de best bezochte Nederlandse speelfilms aller tijden. Wie 'Fanfare' met hedendaagse ogen ziet, heeft overigens de neiging deze komedie over ruziënde dorpsorkesten eerder als een treffend sociologisch document over Nederland in de jaren '50 te zien, dan als een geslaagd drama. Andere uitstapjes op het terrein van het drama verliepen - in elk geval commercieel - minder succesvol. 'Dokter Pulder Zaait Papavers', een doorleefd psychologisch drama uit 1976 over een dorpsdokter die gefascineerd is door een verslaafde studievriend, was artistiek gesproken nog een succes, bij 'Een Pak Slaag' (1979) was ook daar geen sprake meer van. Ook een op het werk van Carmiggelt gebaseerde film ('Vroeger kon je nog lachen', 1982) werd geen succes, Haanstra voelde zich verlaten door zijn publiek.

Bert Haanstra was Hollandser dan Hollands, een man die als geen ander in staat was de Nederlander een spiegel voor te houden. En de Nederlander liet dat graag gebeuren. Haanstra's documentaires waren in de jaren '50 en '60 een bioscoopvenement van formaat: zo trok 'Alleman' - een film over Nederlanders in hun vrije tijd - in 1966 ruim anderhalf miljoen bezoekers. Dat dit tegenwoordig ongekende cijfers zijn, heeft niet alleen te maken met de opkomst van de televisie, maar ook met Haanstra's talent.

De Nederlander volgens Haanstra was een wat onhandig mensje, dat krampachtig zijn best deed zo goed mogelijk voor de dag te komen. 'Klein maar dapper' heet de fanfare die even in 'Alleman' figureert, en ook die naam tekent Haanstra's visie op de mens. Diens door gêne gevoede onhandigheid heeft Haanstra misschien nog wel het best verbeeld in de fameuze strandscènes uit 'Alleman', waarin je Nederlanders bezig ziet zich zo decent mogelijk te verkleeden. In een tijd dat zonzonbezoekers op de stranden van Zandvoort en Scheveningen nog slechts door een miniem stukje textiel bedekt worden, of zelfs dat niet meer, lijken het beelden uit een andere wereld.

Haanstra's dood accentueert het gevoel dat zijn liefdevol, humane blik op het Nederlandse gedoe er misschien wel definitief een uit het verleden is geworden.

Bert Haanstra: Oscar voor 'Glas'

Brieven voor latere generaties (11 okt.)

Op 15 mei 1998 wordt aan alle Nederlanders gevraagd om een brief te schrijven over hun belevenissen op die dag. De brieven zullen worden bewaard voor een toekomstige generatie. Op deze wijze krijgt ons nageslacht een indruk van de manier van leven, denken en doen in de laatste jaren van de 20ste eeuw.

Het project is een gezamenlijk initiatief van de drie grote instellingen op het gebied van volkenkunde in ons land: Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur in Utrecht, P.J. Meertens Instituut in Amsterdam en Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. PTT Post doet mee met een speciale postzegel 'Brieven aan de toekomst' die 8 mei uitkomt. Een grote reclamecampagne zal aandacht vestigen op het project.

Tranen bij nieuwe 'Anne Frank' (6 dec.)

De première donderdagavond in New York van een nieuw toneelstuk op basis van 'Dagboek van Anne Frank' is een daverend succes geworden. Een tot tranen toe geroerd publiek bejubelde langdurig de Broadway-productie van Wendy Kesselmanns en James Lapine. Kesselmanns heeft de nieuwe versie van het stuk gemaakt aan de hand van de in 1995 uitgegeven complete uitgave van het dagboek. Daaruit kwamen onder meer moeilijkheden tussen Anne en haar moeder naar voren. Deze problemen waren door vader Otto Frank uit eerdere versies van het dagboek verwijderd.

Bert Haanstra (1916 - 1997) (Oct. 24th)

Yesterday movie maker Bert Haanstra died at the age of 81. The winner of both an Oscar and a Golden Bear was long counted as the most prominent of Dutch movie makers, thanks to success like 'Glas', 'Fanfare', 'Alleman', and 'Zoo'. In the late eighties, he finally disappeared from the scene as an active cinematographer, but his warm and humane work remains firmly in tact as a striking monument for the post-war Dutchman, who was portrayed by Haanstra as an insignificant and clumsy, but brave little human being.

Haanstra had for quite some time been regarded as, typically, a man from the fifties and sixties, and that indeed was the period when his work flourished most. The fact that in his movies of the seventies he more and more focused on animals and less on people was probably partly due to his increasing loss of contact with the time spirit of that period.

First and foremost, Haanstra gained his fame as a documentary maker, but it should be kept in mind that his movie 'Fanfare' is still in second place on the all-time list of box-office successes with 2,635,185 people going to see it. Yet, anyone watching 'Fanfare' from a modern point of view is inclined to regard this comedy of quarreling village music-bands as a striking sociological document of Holland in the fifties rather than as a successful drama. Other excursions into the field of drama were less successful, that is to say, from a commercial point of view. Though 'Dokter Pulder Zaaft Papavers', which is a deeply felt sociological drama from 1976 about a country doctor fascinated by an addicted college friend, could still be seen as an artistic success, this was no longer true for 'Een Pak Slaag' (1979). Nor was the movie 'Vroeger Kon Je Nog Lachen', which was based on a book by Carmiggelt, and Haanstra felt abandoned by his public.

Bert Haanstra was as Dutch as Dutch can be, a man unlike anybody else capable of making the Dutchman

look into a mirror. And the Dutchman liked him doing it. In the fifties and sixties, Haanstra's documentaries were cinema happenings of great significance: thus, in 1966, 'Alleman' - a movie about Dutch people in their spare time - attracted over one and a half million cinema-goers. The fact that today such numbers are unheard of can not only be attributed to the rise of television but also to Haanstra's talent.

In Haanstra's view, the Dutchman was a somewhat clumsy little human being who made an awkward effort to keep up appearances. 'Small but Brave' is the name of the brass band that makes a brief appearance in 'Alleman', and it is a name that also characterizes Haanstra's vision of people. Their clumsiness resulting from embarrassment has perhaps been best portrayed in the famous beach scenes in 'Alleman', in which you can see Dutch people trying to change clothes as decently as possible. At a time when sun-lovers on the beaches of Zandvoort and Scheveningen are only dressed in a tiny piece of textile, or not even that, they may seem images from another world. Haanstra's death accentuates the sense that his loving, humane view of Dutch fussiness has now perhaps for ever become a thing of the past.

Letters for later generations (Oct. 11th)

On May 15th 1998, everybody in the Netherlands will be asked to write a letter about their experiences on that day. The letters will be preserved for future generations. In this way our posterity will have an impression of how people lived, thought, and behaved in the last years of the twentieth century.

The project is a joint initiative of the three main anthropological institutions in our country.: the Dutch Anthropological Center in Utrecht, the P.J. Meertens Institute in Amsterdam, and the Dutch Open-air Museum in Arnhem. PTT Postal Services will join in with a special stamp 'Letter to the Future' to be issued on May 8th. A big advertisement campaign will draw attention to the project.

Tears at 'Anne Frank' (Dec. 6th)

The first performance in New York on Thursday night of a new play based on the 'Diary of Anne Frank' has become a resounding success. An audience moved to tears gave the production of Wendy Kesselmanns and James Lapine a lengthy and jubilant applause. Kesselmanns produced the new version of the play on the basis of the complete edition of the diary published in 1995. In it, troubles between Anne and her mother became apparent. These troubles were censored from previous editions of the diary by father Otto Frank.

Scene from 'Fanfare'

Nederland neemt meeste vluchtelingen op (8 dec.)

Nederland was met ruim 22.000 asielaanvragen in 1996 vijfde op de wereldranglijst van landen met asielzoekers. Over de afgelopen tien jaar was Nederland relatief koploper in Europa met het toekennen van de vluchtelingenstatus aan asielzoekers. Dit staat in het jaarrapport van UNHCR, het VN-commissariaat voor de Vluchtelingen, dat vandaag in Genève uitkomt.

De Verenigde Staten waren vorig jaar met ruim 194.000 aanvragen koploper, gevolgd door Duitsland (149.000), Groot-Brittannië (35.000) en Canada (26.000). Nederland kende in 1987 13 procent van de asielzoekers de vluchtelingenstatus toe, in 1996 was dit gestegen met ruim 60 procent. Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland bleven steken op rond de 20 procent toekenningen. Europese landen kregen tussen 1991 en 1995 2,4 miljoen asielaanvragen te verwerken, waarvan er ruim 400.000 succesvol waren.

Het UNHCR levert kritiek op het strenge immigratiebeleid van rijke landen waardoor het aantal asielzoekers sinds 1992 is verminderd. 'Het was in Europa waar de praktijk van de bescherming van vluchtelingen werd geboren. En het is in het huidige Europa waar het systeem op de proef wordt gesteld', aldus het UNHCR.

Degenen die een strenge immigratiepolitiek voeren doen dit om misbruik van hun asielpolitiek te voorkomen. Volgens de UNHCR halen veel landen zichzelf zo onnodige problemen op de hals. De migratie gaat ondergronds en komt in aanraking met het criminele circuit. Vervalsingen van reisdocumenten, werk- en verblijfsvergunningen is een florierende industrie geworden. Ook is er een schrikbarende toename in de handel met ongewenste vreemdelingen, aldus de VN-vluchtelingenorganisatie.

Daarbij verlaten wereldwijd nog steeds meer mensen hun eigen woonplaats als gevolg van ontberingen en strijdgeweld, terwijl de kans op het vinden van een veilig toevluchtsoord kleiner wordt. In totaal zijn er '50 miljoen slachtoffers van gedwongen ontheemding'.

Vlieland accepteert 100 asielzoekers (13 nov.)

Op 1 december komen de eerste asielzoekers op Vlieland aan. Binnen vier tot zes weken zal dat aantal worden aangevuld tot honderd. Dat is de uitkomst van de extra raadsvergadering gisteravond op het Waddeneiland. In Oktober ontstond grote commotie op Vlieland over de komst van de vluchtelingen naar het eiland.

Deze week voerde het gemeentebestuur overleg met het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Het COA regelt de plaatsing van asielzoekers. Over het toen gesloten akkoord is tot gisteravond niets meegedeeld. Volgens een woordvoerder van de gemeente Vlieland is het voorstel zonder protest unaniem aangenomen in de gemeenteraad.

De komst van de vluchtelingen veroorzaakte aanvanke-

lijk grote verdeeldheid op het eiland. Zowel het college als het overgrote deel van de bevolking zag eind oktober niets in de plannen. Er volgde een handtekeningenactie tegen de komst van de asielzoekers. Anderen startten daarop een actie die de komst van de vluchtelingen juist toejuichte. Het eiland telt 1100 inwoners.

Vlielands burgemeester Van der Mark zei gisteravond dat de negatieve stemming op der de bevolking inmiddels is omgeslagen in een meer positieve houding. 'We voelden ons overrompeld. We hebben hier nog nooit vluchtelingen opgevangen en dan zijn honderd ineens op eens wel heel veel.'

Volgens Van der Mark heeft het COA het gemeentebestuur ervan kunnen overtuigen dat het eiland genoeg te bieden heeft voor de vluchtelingen. 'We hebben afgesproken dat we over een half jaar zullen bekijken hoe alles verlopen is. Als blijkt dat er hulp nodig is, zal dat in overleg met het COA geregeld worden', zei hij.

Ook COA-coördinator A. Haagsma toonde zich tevreden met de besluitvorming. 'We zitten met een probleem. Er is een nijpend tekort aan opvang. Iedere gemeente moet daarin zijn verantwoordelijkheid dragen. Het is mooi dat ook Vlieland zich nu op het standpunt stelt dat de asielzoekers wel kunnen komen.'

Inwonertal: 15,7 miljoen (28 nov.)

Dit jaar neemt het aantal inwoners van Nederland naar verwachting met 87.000 toe tot 15,7 miljoen. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) groeide de bevolking in 1996 nog met 73.000 mensen. Gemiddeld over het hele kalenderjaar groeit de bevolking maandelijks met ruim 7.000, terwijl 1995 nog een groei van 6.000 per jaar kende. Dit jaar ligt het aantal geboorten 5.000 hoger dan vorig jaar, terwijl er 1.000 mensen minder overlijden. Het aantal immigranten neemt met 3.000 toe, terwijl het aantal emigranten juist met 3.000 afneemt.

Friesland wil een ambassade in Den Haag (6 sept.)

De provincie Friesland wil een 'ambassade' in Den Haag vestigen. Binnenkort huurt de provincie een kantoorruimte nabij het Binnenhof, die de vaste werkplek voor de lobbyist van Friesland moet worden. Nu rent hij nog van het ene ministerie naar het andere en heeft hij geen eigen stek.

Met de ambassade denkt Friesland beter bereikbaar te zijn voor parlementariërs. Verder zullen Friese bestuurders hun Haagse relaties in de hofstad in de ruimte ontvangen. Een slaapplek voor de lobbyist zit er niet in, hij moet blijven overnachten in hotels.

Netherlands accept most refugees

(Dec. 12th)

With 22,000 applications for asylum in 1996, the Netherlands ranked fifth in the world on the list of asylum seekers. Comparatively speaking, the Netherlands were in the European lead as regards granting refugee status to asylum seekers. This appears from the annual report of the UNHCR (the UN Commissioner's office for refugees), which is to be published in Geneva today.

Last year the United States were in the lead with over 194,000 applications, followed by Germany (149,000), Great Britain (35,000) and Canada (26,000). In 1987, the Netherlands granted refugee status to 13 per cent of asylum seekers, which had increased to over 60 per cent in 1996. France, Great Britain, and Germany remained in the proximity of 20 per cent. Between 1991 and 1995, European countries had to deal with 2.4 million asylum applications, 400,000 of which were successful.

The UNHCR criticized the strict immigration policy of rich countries by which the number of asylum seekers had been going down since 1992. 'It was in Europe that the practice of protecting refugees was born. And it is in today's Europe that the system is put to the test', states the UNHCR.

Those who maintain a strict immigration policy do so to prevent abuse of their asylum policies. According to the UNHCR, many countries thus get themselves into unnecessary problems. Migration is going underground and becomes involved with an environment of crime. The forgery of travel documents and of work- and residence permits has become a booming business. There is also a disturbing increase in the trade of unwanted aliens, writes the UN refugee organization.

In addition, more and more people leave their own homes due to hardships and violence of battle, whereas the chances of finding a safe place of refuge are getting smaller. In all, there are 50 million victims of forced displacement.

Vlieland accepts 100 asylum seekers

(Nov. 11th)

On December 1st, the first 65 asylum seekers will arrive on Vlieland. Within four to six weeks that number will rise to 100. That is the upshot of an extra council meeting on the Wadden island last night. In October a big commotion erupted on Vlieland about the refugees coming to the island.

This week the municipal council held talks with the central body for the accommodation of asylum seekers (COA). The COA coordinates the allocation of asylum seekers. Until last night nothing had been made public about the agreement that was then made. According to a spokesman of the Vlieland municipality, the proposal was accepted in the municipal council unanimously and without protest.

Initially, the arrival of the refugees caused great divisions on the island. Both the governing council and the great majority of the population saw nothing in the plans

late October. Then followed a petition against the arrival of the asylum seekers. Others then started an action actually welcoming the refugees. The island has a total population of 1,100.

The mayor of Vlieland, Van der Mark, said last night that the negative mood among the population has meanwhile been turned into a more positive attitude. 'We felt taken by surprise. We've never had to offer accommodation to refugees before, and then one hundred all at the same time is rather a lot.

According to Van der Mark, the COA has succeeded in persuading the municipal council that there is enough the island can offer to the refugees. 'We agreed to see how everything goes in half a year's time. If help proves to be needed, it will be arranged in consultation with COA', he said.

COA coordinator A. Haagsma also appeared to be satisfied with the decisions. 'We've got a problem. There is an urgent lack of accommodation. Every municipality must bear its responsibility in that. It's good that Vlieland, too, now feels that the asylum seekers can come.

Population: 15.7 million *(Nov. 28th)*

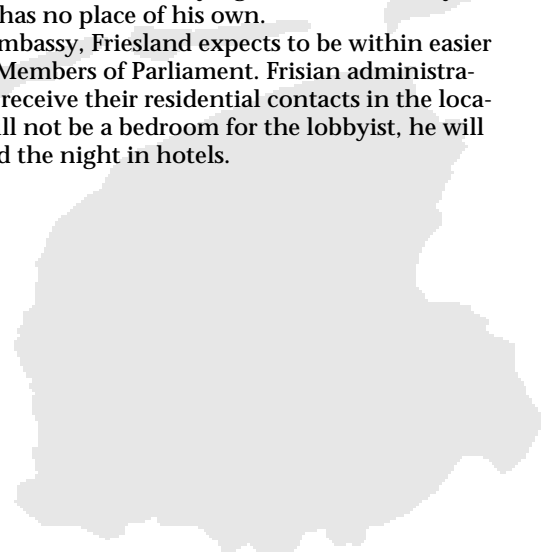
This year the total population of the Netherlands will increase by 87,000 to 15.7 million. According to the Central Bureau for Statistics (CBS), the population had increased by 73,000 in 1996. In a whole calendar year, the population increases by over 7,000 each month on average, whereas in 1995 there was a monthly increase of 6,000. This year, the number of births is 5,000 higher than last year, and at the same time there were 1,000 fewer people who died. The number of immigrants increases by 3,000, while the number of emigrants decreases by 3,000.

Friesland wants an embassy in

The Hague *(Sept. 6th)*

The province of Friesland wants to establish an 'embassy' in The Hague. The province is soon going to rent an office room near the Binnenhof, which will become the permanent working-place for the Friesland lobbyist. At the present time he is still hurrying from one Ministry to another and has no place of his own.

With the embassy, Friesland expects to be within easier reach of the Members of Parliament. Frisian administrators will also receive their residential contacts in the locality. There will not be a bedroom for the lobbyist, he will have to spend the night in hotels.

Zestienjarigen in het leger (25 nov.)

Zestien jaar en dan al soldaat? 'Dat kan best', zegt prof dr. J. de Wit, emeritus hoogleraar ontwikkelingspsychologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam over het voorname om jongeren van deze leeftijd tot de krijgsmacht toe te laten. 'Maar dan moet het leger wel kijken of de zestienjarige die zich aanmeldt, er aan toe is. Er moet bij de opvang rekening worden gehouden met de ontwikkeling van de jongere en er moet bewust worden omgegaan met de vorming van deze jongeren. Een zestienjarige is niet per definitie te jong. Jongeren zijn eerder volwassen dan vroeger en bovendien verschillen zestienjarigen ook nog enorm. Als het om dienstplicht zou gaan, zou ik er tegen zijn, maar nu het vrijwillig is, heb ik geen bezwaren.'

De Wit, een van de auteurs van het talloze malen herdrukte boek 'De Psychologie van de Adolescentie' meent wel dat het succes van de zestienjarige in het leger afhangt van de manier waarop hij of zij wordt opgevangen. 'Het trainingsprogramma moet worden afgestemd op de leeftijd en de vaardigheden. Als het goed gat krijgen deze jongeren het gevoel dat ze iets kunnen. Dat is ook belangrijk. Uit onderzoek in de VS is gebleken dat jongeren die in het leger gingen omdat ze dan tenminste een betaalde baan hadden, na de periode bij de krijgsmacht een betere start hebben gemaakt in het gewone leven'.

Pedagoog en ontwikkelingspsycholoog drs. Hans Dijkstra uit Groningen werkt met jongeren. Ook hij vindt dat het wel kan, 'mits het leger deze jongeren op een speciale manier begeleidt. Goeie coaches in het leger kunnen veel voor jongeren betekenen. Ze kunnen hen leren ergens voor te knokken, solidair te zijn, samen te werken. Ook het aanleren van vaardigheden, kijken wat er in jezelf zit, het ontdekken van grenzen en fysieke training zijn op deze leeftijd belangrijk'.

Een nadelig aspect vindt Dijkstra het feit dat een zestienjarige nog niet weet waar hij voor kiest. 'Hij denkt het te weten, maar hij kan de consequenties niet overzien. Hij weet ook niet hoe hij tot een keuze komt. Driekwart van de 18-jarigen weet niet eens wat hij wil worden en moet kiezen. Bij een zestienjarige is ook het ethisch bewustzijn nog niet gevormd. Dat is zo rond het twintigste jaar pas het geval. Tussen het zestiende en het twintigste jaar gaan jongeren bedenken wie ze zijn en wat ze willen. Er zijn ook jongeren die het prettig vinden van anderen te horen wat ze moeten doen. De laatste groep geeft zich misschien eerder op voor het leger dan de eerste groep'.

Kapitein D. Crouse, woordvoerder van het garnizoen Steenwijk, ziet de komst van 16-jarigen optimistisch tegemoet. Vroeger had je ook zestienjarigen in het leger. De zogenaamde TS-ers (technisch specialisten). Dat ging ook prima, vertelt Crouse. 'Je moet natuurlijk geen leger hebben van louter zestienjarigen. We moeten geen kinderbevoorjaars worden. Maar zestienjarigen erbij is prima. En als het de jongere niet bevalt, kan hij altijd na een half jaar weer weg gaan'.

Wie voor ogen heeft dat zestienjarigen als een soort kindsoldaten in gevechtsacties zullen worden ingezet, ziet het fout. 'Op die leeftijd proeven ze alleen maar aan

de krijgsmacht. Ze kunnen er allerlei cursussen volgen waar ze later in de burgermaatschappij ook veel aan kunnen hebben. En bevalt het in het leger, dan kunnen ze een militaire opleiding volgen. Pas als ze achttien zijn kunnen ze naar het buitenland worden gezonden'.

'Wilhelmus' in lesprogramma (21 nov.)

De VVD-fractie van de gemeente Gouda wil dat het Wilhelmus weer wordt opgenomen in het lesprogramma van de basisscholen. Volgens de liberalen kent de Goudse jeugd het volkslied niet meer. Ze willen dat daarin verandering komt. Net als bij de verkiezingen vier jaar geleden, heeft de VVD in Gouda dit punt in het plaatselijke verkiezingsprogramma opgenomen. Bij de vorige verkiezingen kregen de liberalen echter onvoldoende stemmen om in het college van burgemeester en wethouders te komen. De nationale hymne klinkt daardoor nog steeds niet uit de Goudse scholen.

Nu de partij in de peilingen goed scoort, hoopt men na de verkiezingen in het college te komen en het 'Wilhelmus-punt' uit te voeren.

Sixteen-year-old army recruits?

(Nov. 25th)

Sixteen years old and already a soldier? 'No problem', says emeritus professor dr. J. de Wit of Development Psychology in Amsterdam about the plan to allow young people of that age into the army. 'But then the army must see to it that the sixteen-year-old recruit is ready for it. At their enlistment, the youth's development should be taken into account and his training should be dealt with in an informed way. Someone of sixteen is not by definition too young. Youngsters have become increasingly grown-up over the years, and besides, sixteen-year-olds form an extremely heterogeneous group. If the issue were general conscription, I would be opposed to it, but now it's voluntary, I have no objections.

De Wit, co-author of the frequently reprinted book 'The Psychology of Adolescence' does feel that the degree of success of a sixteen-year-old person depends on the way in which he or she is coached. 'The training-program should be adjusted to age and skills. If things go well, young people get a sense of proficiency. That is impor-

tant, too. Research in the U.S. has shown that youngsters who went into the army to at least have a job made a better start in normal life, after their period in the armed forces.

Pedagogue and development psychologist Hans Dijkstra MA from Groningen works with youngsters. He, too, feels it can work, 'as long as the army are coaching these youngsters in a particular way. Good coaches in the army can mean a lot to young people. They can teach them to fight for something, make common cause with somebody, work together. In addition, learning skills, finding out what you're capable of, discovering limits, and physical exercise are important at this age.

On the negative side, Dijkstra notes the fact that someone who is sixteen years old does not know what he is choosing. 'He thinks he knows, but he can't take in the full consequences. Nor does he know how to make a choice. Three quarters even of all eighteen-year-old persons do not know what they want to be and should choose. Moreover, the ethical awareness of a sixteen-year-old person has not yet been formed. That's only the case at about twenty years of age. Between the ages of sixteen and twenty, youngsters start figuring out who they are and what they want. There are also youngsters who like to hear from someone else what to do. The latter group may be more likely to enlist in the army than the former.'

Captain D. Crouse, spokesman for the Steenwijk garrison also looks forward to the arrival of sixteen-year-old recruits. In the past, you also had sixteen-year-olds in the army. The so-called TS people (technical specialists). That went fine, too, says Crouse. 'Of course we do not want to have an army in which everybody is sixteen years old. But some sixteen-year-olds are fine. And if the youth doesn't like it, he can always leave again after half a year.'

Whoever envisages some kind of sixteen-year-old child soldiers being deployed in combat has the wrong view. 'At that age they only get a taste of the army. They can do all sorts of courses that may stand them in good stead later in society. And if the army suits them, then they can take a military training. Only when they're eighteen can they be sent on foreign missions.

'Wilhelmus' in curriculum (Nov. 21st)

The Liberal Party (VVD) of the municipality of Gouda wants the Dutch national anthem 'Wilhelmus' included in the curriculum of primary schools again. According to the Liberals, young people in Gouda no longer know the national anthem. They want this to change. As at the previous elections, the VVD in Gouda has included this policy in their local election program. In the previous election, however, the Liberals did not get enough votes to enter into the Council of Mayor and Aldermen. As a result, the national anthem still does not sound from Gouda schools.

Now that the party is well up in the opinion polls, they hope to join into the Council and implement the 'Wilhelmus-policy'.

Schoolregels over drugs (23 okt.)

Moet een blowende scholier direct worden geschorst of krijgt hij eerst een waarschuwing? Veel middelbare scholen weten niet hoe ze moeten omgaan met drugsgebruik onder hun leerlingen. Het Trimbos Instituut wil daarin verandering brengen.

Onder de vlag van het project 'De gezonde school en genotmiddelen' heeft het Instituut een boekje gemaakt waarin voorbeelden staan van handige 'drugsregels' op school. Leraren kunnen daar hun voordeel mee doen en een soort drugsbeleid opstellen.

'Je ziet nog vaak dat scholen bang zijn voor vervelende gebeurtenissen. Als een kind drugs gebruikt, sturen ze het kind gewoon naar huis'. Puck Brand van het Trimbos Instituut wijst erop dat dit niet de oplossing is. In de voorbeeldregels van het boekje 'Reglementeren en Genotmiddelen' staat dat leraren beter niet meteen naar de meest extreme straffen kunnen grijpen.

'Wij adviseren eerst een gesprek met iemand die de regels overtreedt. Leren en blowen gaan niet samen, dus dat moet sowieso in de schoolregels staan. Maar als iemand zich daaraan niet houdt, moet eerst met de leerling worden gesproken over de problemen die hij mischien heeft'.

Bij herhaling is het voorbeeld-reglement strenger. Een blowende scholier die voor de tweede keer met een stickie wordt betrapt kan twee dagen worden geschorst. Bij drugsgebruik tijdens schoolfeestjes, werkweken of schoolreisjes moet de leerling voor de eerstvolgende buitenschoolse activiteit worden uitgesloten. En bij dealen willen de regels dat standaard de politie wordt ingeschakeld.

Brand denkt dat de 'drugsregels' nodig zijn omdat het gebruik van hasj en wiet op middelbare scholen sterk toeneemt. Het Trimbos Instituut hoopt met de nieuwe regels en sanctievoorstellen duidelijkheid te scheppen voor leerlingen en onderwijzers. 'Scholen zien steeds vaker dat het bij drugs gaat om een maatschappelijk probleem. Ze zijn dus ook minder geneigd om te zeggen daar hebben wij geen last van'. Brand benadrukt dat iedere school vrij is om zijn eigen regels te maken. 'We zien alleen dat veel scholen behoefte hebben aan een handleiding'.

Naast het drugsgebruik adviseren de Trimbos-regels ook over roken, alcohol en gokken binnen de schoolmuren.

Nederlands hasjgebruik: derde in Europa (3 dec.)

Nederlandse jongeren van 15 jaar nemen met het cannabisgebruik (hasj en wiet) de derde plaats in Europa in. Engeland staat op de eerste plaats, daarna komt Ierland. Dit blijkt uit binnenkort te publiceren cijfers van het Trimbos Instituut in Utrecht.

Het instituut vergeleek de resultaten van een onderzoeksproject naar drugs- en alcoholgebruik van scholieren in 26 Europese landen met gegevens van studies uit Nederland en de Verenigde Staten.

Hieruit blijkt dat 24 procent van de Britse 15-jarigen in de afgelopen maand hasj of wiet heeft gebruikt. Op de tweede plaats komen de Ieren (19 procent), daarna volgen de Verenigde Staten (16) en Nederland (15 procent).

Over België, Duitsland en Frankrijk zijn geen cijfers bekend. De studies die in die landen worden gedaan zijn, volgens I. Spruit van het Trimbos Instituut niet te vergelijken omdat ze andere onderzoeksmethoden hanteren. Genoemde landen deden ook niet mee aan het Europese onderzoeksproject ESPAD. Het project bestaat nog niet zo lang. Het Trimbos Instituut verwacht dat in de toekomst meer landen mee zullen doen. Het vergelijken van XTC- en amfetaminegebruik onder 15-jarigen blijkt moeilijk. In het Europese onderzoek werd jongeren alleen gevraagd of zij deze middelen ooit hebben genomen. Zeventien procent van de Amerikaanse, 13 procent van de Engelse en 7 procent van de Nederlandse jongeren heeft wel eens amfetamine geprobeerd. Voor XTC liggen die cijfers in Engeland, Ierland en Nederland zo rond de 8 procent.

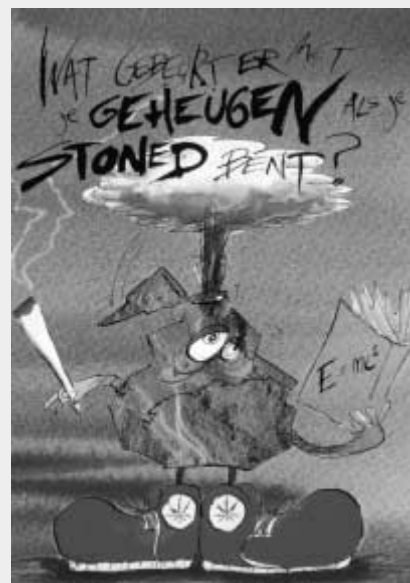
De cannabis-campagne (9 okt.)

Als je hasj rookt heb je altijd lol: juist of onjuist? Je kunt goed een proefwerk leren, als je daarbij een joint rookt: juist of onjuist? Aan hasj en wiet kun je verslaafd raken: ja of nee?

De 21 drugs-quizvragen, die in een zojuist uitgekomen voorlichtingsfolder staan zijn bedoeld voor jong Nederland. Met als doel de hasj- en wietrokers te informeren over de gevaren die aan high worden kleven.

Uit onderzoeken is komen vast te staan dat het innemen van softdrugs op jonge leeftijd een negatieve invloed kan hebben op de persoonlijke ontwikkeling. Voor minister Borst van Volksgezondheid en minister Ritzen van Onderwijs is dit reden om eens flink uit te pakken en een grootschalige campagne op touw te zetten.

De nieuwste campagne borduurt voort op de cannabis-campagne die vorig jaar speciaal voor bezorgde ouders in de media werd gelanceerd. Hierin werden ouders voorgelicht over het blowgedrag van jongeren. Navraag wees toen uit dat bij 75 procent van de ouders de wens leeft om meer aan voorlichting voor jongeren te doen. De huidige campagne kreeg de slogan 'Hasj en wiet, wat weet je wel en wat weet je niet'. De kleurrijke voorlichtingsmaterialen zijn inmiddels op vrijwel alle scholen in het voortgezet onderwijs gearriveerd. Voor de doelgroep, jongeren van 12 tot 18 jaar, zijn kosten nog moeite gespaard om verstandig stoned te worden en het cannabisgebruik terug te dringen. De jongeren worden in de campagne op hun blowgedrag aangesproken door de stripfiguur Stoney die in de tv-spotjes, op posters en folders figureert. Zo vraagt Stoney zich zittend op de wc af: 'van stoned zijn ga ik wel beter naar de plee, maar verdwijnen mijn problemen er ook mee?'

Stoney: 'What happens to your memory when you are stoned?'

Drug regulations at schools (Oct. 23rd)

Should a student who smokes 'dope' be suspended without delay, or does he first receive a warning? Many highschools don't know how to deal with the use of drugs among students. The Trimbos Institute wants to change that. On behalf of the project 'The Healthy School and Stimulants', the Institute has written a booklet with instances of useful 'drug regulations' at school. Teachers can make good use of them and organize some kind of drugs policy.

'You often see that schools are afraid of unpleasant consequences. When a child uses drugs, they just send it home'. Puck Brand of the Trimbos Institute points out that this is not the solution. In the regulations exemplified in the booklet 'Regulations and Stimulants', it says that teachers should not immediately seize at the most extreme penalties.

'We advise first to have a talk with someone who is breaking the rules. Learning and smoking 'dope' do not mix, so that should be the first thing mentioned in the school regulations. But if someone doesn't stick to them, there should first be a talk to the student about the problems he may have.'

After a repeated violation, the exemplified regulations are stricter. A student

using 'dope' who is caught with a joint for the second time can be suspended for two days. When using drugs during school parties, project weeks, or school excursions, the student should be excluded from subsequent extra-curricular activities. And in the event of drugs dealing, the regulations prescribe that the police be called in as a matter of principle.

Brand feels that the drug regulations are necessary because the use of hash and weed at highschools is increasing rapidly. The Trimbos Institute hopes the new regulations and proposed sanctions will clarify things for students and teachers. 'Schools are increasingly aware of the fact that drugs involve a social problem. As a result, they are less inclined to say it is not of any concern to them.'

Brand emphasizes that every school is free to make its own regulations. 'It's just that we see many schools feel a need for guidelines.'

Apart from the use of drugs, the Trimbos regulations also give advice on smoking, alcohol and gambling inside schools.

Stoney: 'What happens when you smoke too much hash and weed?'

Dutch use of hash: third in Europe

(Dec. 3rd)

Dutch 15-year-old youngsters rank third on the list of cannabis ('hash' and 'weed') users in Europe. England ranks first, followed by Ireland: this is shown in the figures that will shortly be published by the Trimbos Institute in Utrecht. The Institute compared the results of a research project into the use of drugs and alcohol among students in 26 European countries with research data from the Netherlands and the United States.

These show that 24 percent of 15-year-old British persons have used 'hash' or 'weed' in the past month: in second place are the Irish (19 per cent), followed by the United States (16) and the Netherlands (15 per cent).

No figures are available for Belgium, Germany and France. Studies conducted in those countries cannot be compared because different research methods are used, according to I. Spruit of the Trimbos Institute. The aforementioned countries did not participate in the European research project ESPAD either. The project has been started only recently. The Trimbos Institute expects more countries to participate in future. A comparison of 15-year-old users of XTC and amphetamine proves to be difficult. In the European study, youngsters were only asked if they'd ever taken these drugs. Seventeen per cent of American, 13 per cent of English and 7 per cent of Dutch youths have at one time experimented with amphetamine. For XTC these figures for England, Ireland and the Netherlands are around the 8 per cent mark.

The cannabis-campaign (Nov. 9th)

When you smoke hash you're always having a good time: true or false? You can prepare for a test properly while smoking a joint: true or false? You can get addicted to hash and weed: yes or no? The 21 quiz questions are part of a recently published information brochure for young people in the Netherlands. It sets out to inform smokers of hash or weed about the dangers of getting high. Recent research has demonstrated that taking soft-drugs at a young age can have a negative effect on one's personality development. This motivated Health Secretary Mrs. Borst and Education Secretary Mr. Ritzen to make a big effort and mount a large-scale campaign.

The latest campaign elaborates on the cannabis campaign launched in the media last year primarily for anxious parents. On being questioned, it turned out that 75 per cent of parents wish more information be given to young people. The present campaign was launched under the slogan 'hash and weed, what you know and what you don't know'. Meanwhile, information material has arrived at practically all secondary schools. No effort or cost has been saved to make sure the target group within the ages of 12 to 18 gets stoned sensibly and reduces the use of cannabis. In the campaign young people are addressed about their attitude towards smoking dope by the comic character Stoney, who is featuring in t.v.-commercials, on posters, and in brochures. For instance, sitting on a toilet, he wonders: 'getting stoned makes me go to the loo, but does it solve my problems, too?'

Amerikaanse oogartsen in Nederland

(9 sept.)

Met hun teams in de Verenigde Staten zijn ze samen goed voor zo'n 40.000 oogoperaties per jaar, maar een lensje in een iris zetten hadden ze nog nooit gedaan. Acht vooraanstaande oogartsen uit de VS leerden de techniek gisteren in een oefenruimte in het pand van de lenzenfabriek Ophtec van de bekende oogarts professor dr. Jan Worst. Ze mochten daar onder leiding van commercieel directeur Erik Jan Worst oefenen op varkensogen.

Het lensje dat in de iris wordt geplaatst, is tien jaar geleden bedacht door dr. Worst. Het kenmerkende is dat de lens met klauwtjes in de iris wordt vastgezet. Sterk bijziende mensen, die zijn aangewezen op brillen van -5 tot -20, kunnen na de korte operatie zonder bril of contactlens scherp zien. In de afgelopen tien jaar zijn naar schatting 800 operaties in Europa uitgevoerd, waarvan rond 200 in ons land.

Volgens Erik Jan Worst was de aanvankelijke scepsis bij sommige Amerikanen snel verdwenen nadat ze in het Refaja Ziekenhuis in Stadskanaal een operatie van dr. Worst hadden bijgewoond en ze zelf in Groningen hadden geoefend. Vandaag spreken ze met enkele patiënten die de afgelopen jaren in ons land zo'n lensje kregen.

De Amerikaanse oogartsen hebben zelf het initiatief genomen voor de studiereis, nadat ze op congressen over de nieuwe techniek hadden gehoord. Eind deze maand geven de gezondheidsautoriteiten in de VS waarschijnlijk toestemming voor een klinische studie naar de effecten en de risico's van de operatie. De Food and Drugs Administration (FDA), die de toestemming moet geven, is streng omdat de lens moet worden geplaatst in het gevoelige celweefsel van de iris.

In Europa mogen de operaties al wel worden uitgevoerd. Het in Groningen geproduceerde lensje is inmiddels voorzien van de CE-keur. Ophtec verwacht na afloop van de klinische studie in de Verenigde Staten veel lensjes te kunnen exporteren.

Is het een heuse depressie? (21 okt.)

De door de afdeling sociale psychiatrie van Rijksuniversiteit Groningen ontwikkelde depressie zelftest is een groot succes. Via Internet en de speciaal geopende depressielijn kunnen mensen de test aanvragen en nagaan of ze aan de ziekte lijden. De test is ontwikkeld in het kader van de Dag voor de Geestelijke Volksgezondheid, op 10 oktober. Bijna twee weken na dato is er nog steeds veel belangstelling voor.

De test bestaat uit 14 vragen, waaruit afgeleid kan worden of iemand last heeft van een 'dipje' of dat er sprake is van depressiviteit. Het gaat om vragen zoals: 'Hoe vaak kwam het de afgelopen twee weken voor dat u zich somber, depressief of down voelde?' en 'Was u de afgelopen twee weken uw belangstelling kwijt voor dingen zoals uw werk, hobby' of activiteiten waaraan u gewoonlijk plezier beleeft?'. De test geeft twee mogelijke uitslagen: de persoon in kwestie heeft waarschijnlijk geen depressie, of hij/zij heeft een grote kans aan depressie te lijden.

De test is oorspronkelijk bedoeld voor huisartsen om te

achterhalen of en in welke mate hun patiënten aan depressie lijden. 'Wij hebben die screeningslijst voor huisartsen zo omgebouwd, dat mensen er zelfstandig mee overweg kunnen', aldus onderzoeker B. Tiemens van de afdeling sociale psychiatrie.

Sinds de openstelling van de depressielijn zijn ruim vierduizend gesprekken gevoerd. Nog steeds blijft de telefoon rinkelen. Bellers van de depressielijn krijgen direct een hulpverlener aan de telefoon. 'De eerste dagen belden de meesten alleen om de depressie zelftest te bestellen. Nu willen er steeds meer mensen doorpraten met een hulpverlener, naar aanleiding van de test', aldus voorlichter M. Senten van stichting Korrelatie in Utrecht. De depressielijn is geopend op het nummer van deze stichting. 'Daar hebben we bewust voor gekozen. We wilden niet dat bellers na de actie opeens niemand meer aan de telefoon kregen.'

De Riagg Drenthe maakte de zelftest geschikt voor Internet. De site is de afgelopen weken al zo'n 3500 keer bezocht. 'We hebben veel positieve reacties gehad', zegt Riagg-voorlichter J. Pijls.

Volgens R. Gorter, één van de initiatiefnemers van de Dag voor de Geestelijke Volksgezondheid, is er veel aandacht besteed aan de opzet van de test om er voor te zorgen dat deze vertrouwd op de mensen overkomt. De test is wetenschappelijk onderzocht en wordt gezien als de beste in zijn vorm. 'Depressie is de op één na meest voorkomende ziekte in Nederland, terwijl er nog te veel onbekendheid over bestaat', aldus Gorter.

In Nederland lijden jaarlijks 500.000 mensen aan een of andere vorm van depressie. Hieronder wordt een ziekte verstaan waarbij een patiënt langer dan twee weken somber is. Voor depressie is in de meeste gevallen niet één oorzaak aan te wijzen, vaak gaat het om een combinatie van factoren. Ook erfelijke factoren spelen mee. In sommige families komt de ziekte vaker voor dan in andere. Onderzoek heeft uitgewezen dat een aantal mensen met een depressie een tekort heeft aan enkele chemische stoffen in de hersenen. Daarnaast kunnen medicijnen en het overmatig gebruik van drugs en alcohol een depressie veroorzaken.

Ophthalmologists practise on pigs

(Sept. 16th)

Together with their teams in the United States, they've performed approximately 40,000 eye operations a year, but they had never planted a tiny lens into an iris. Yesterday, eight eminent ophthalmologists from the U.S. learnt about the technique in famous ophthalmologist Dr. Jan Worst's lens production center Ophtec. Supervised by commercial director Erik Jan Worst, they could practise on pig's eyes.

The lens that is placed into the iris was invented by Dr. Worst ten years ago. Typically, the lens is fixed by means of tiny hooks. Seriously short-sighted people, who depend on glasses of -5 up to -20, will be able to see sharply without glasses or contact-lenses after the operation. In the last ten years, an estimated 800 operations were carried out in Europe, some 200 of which in our own country.

According to Erik Jan Worst, the initial skepticism among some Americans disappeared rapidly after they had attended one of Dr. Worst's operations in Stadskanaal and had had some practice of their own in Groningen. Today, they'll be talking to some patients who've received one of these little lenses in recent years. Among them there will also be two people who got a new lens yesterday.

The American ophthalmologists themselves took the initiative for their study-tour after having heard about the new technique at conferences.

Late this month, health authorities in the U.S. are likely to give permission for a clinical study into the effects and risks of the operation. The Food and Drugs Association (FDA), whose permission is required, takes a strict attitude because the lens has to be planted into the sensitive cell tissue of the iris.

In Europe, the operations are already permitted. The little lens, which is made in Groningen, has already been granted the CE-hallmark. Ophtec expects to be able to export lots of lenses once the clinical studies in the United States are finished.

Is it a real depression? (Oct. 10th)

The self-test developed by the Department of Psychology at the University of Groningen is a great success. Through the Internet and the depression line that was opened for that purpose, people can apply for the test and check whether they suffer from the disease. The test has been developed within the context of the Day for Public Mental Health on October 10th. Almost two weeks after that date, there is still a lot of interest in it.

The test includes 14 questions from which can be deduced if someone suffers from temporary low spirits or if it is a matter of depression. It includes questions such as: 'how often did you lose an interest in things like your work, hobbies or activities you usually enjoy?' There are two possible results to the test: the person in question probably has no depression, or he/she is very probably suffering from a depression.

The test is originally intended for general practitioners

who need to find out whether and to what degree their patients suffer from a depression. 'We've adapted the screening-list for doctors in such a way that people can use it independently', says researcher B. Tiemens of the Department of Social Psychiatry.

After opening the depression line, over four thousand consultations have been held. Still, the phone keeps ringing. People calling the depression line get a social worker on the line straight away. 'During the early days most people called to order the depression self-test. Now more and more people want to have a talk with a social worker after the test', says information officer M. Senten of the Korrelatie Foundation in Utrecht. The depression line has been opened on the number of this Foundation. 'That was a deliberate decision. We didn't want there suddenly to be nobody on the line anymore after the action was over'.

The institute for extra-mural psychiatric help, RIAGG, in Drenthe adapted the test for Internet. The site has been visited about 3,500 times in recent weeks. 'We have had many positive reactions', says RIAGG spokesman J. Pijls.

According to R. Gorter, one of the initiators of the Day for Public Mental Health, a lot of attention has been given to the structure of the test, to make sure it looks reliable to people. The test has been scientifically tested and is regarded as the best of its kind. 'Depression is the second most prevalent disease in the Netherlands, while too much about it is still unknown', says Gorter.

In the Netherlands, an annual number of 500,000 people suffer from some form of depression. This refers to a disease in which the patient feels low-spirited for longer than two weeks. In most cases it is not possible to point out one single cause; frequently a combination of circumstances is involved. Hereditary circumstances also play a part. In some families the disease is more prevalent than in others. Research has shown that a number of people who suffer from a depression have a deficiency of some chemical substances in their brain. Besides, a depression can be caused by an extreme use of drugs or alcohol.

Het duurste stukje Nederland (28 nov.)

Booming city, het gouden randje van de stad, de internationale toplocatie van Nederland. De superlatieven buitelen over elkaar als het gaat om de Zuidas van Amsterdam. Wie meetelt mag er zaken doen. Het gouden randje ligt langs twee kilometer ringweg aan de zuidkant van de stad. Daar ontwikkelt zich het duurste stukje Nederland. De komende decennia moet hier een concentratie ontstaan van Europese hoofdkantoren en huisvesting voor de raden van bestuur van internationale bedrijven. Amsterdam heeft er een Masterplan Zuidas voor gemaakt. Zonder noemenswaardige tegenstand zal de gemeenteraad daaraan in december zijn fiat geven. Het masterplan voorziet in de bouw van 650.000 vierkante meter kantoorvloer de komende twintig jaar. Hoogwaardige kantoren welteverstaan. Vergelijkingen met La Défense in Parijs of de Londense Docklands vliegen over tafel, waar het om de Amsterdamse aspiraties gaat. Projectleider ir. J. Kwak tempert die kwalificaties. "We willen een eigen identiteit op de Zuidas. Het moet wel bij de stad Amsterdam passen. Maar de inrichting moet hoogwaardig en publieksvriendelijk zijn. De gebouwen moeten de tand des tijds kunnen doorstaan. Stedenbouwkundigen en architecten gaan er onder leiding van een stadsontwerper aan de slag".

Een van de eersten die in de plek geloofde was het World Trade Center (WTC). Sinds 1984 stond het bouwwerk met blauw spiegelende ramen eenzaam te glimmen langs de snelweg. Later verschenen de Assurantiebeurs, een ING-toren en prestigieuze kantoorgebouwen met welluidende namen als Astrium en Tripolis. In het kielzog van de nieuwe rechtbank verhuisden prominente advocatenkantoren mee. De RAI realiseerde er forse uitbreidingen en de Vrije Universiteit is de trekker voor wetenschappelijke instituten en laboratoria. Op dit moment is er een hausse gaande van prominente hoofdkantoren die zich in het gebied vestigen. ABN Amro bouwt er al. ING en Philips gaan er bouwen. Met de Zweedse telefoongigant Ericson zijn onderhandelingen gaande. Het WTC wil er een nieuw gebouw bij, waardoor het vloeroppervlakte bijna verdubbelt tot 110.000 vierkante meter. Kwak: "De komst van Philips was een godsgeschenk. Je hoeft nu helemaal niets meer uit te leggen." De aantrekkingskracht van de Zuidas zit vooral in de uitstekende bereikbaarheid. Per trein is het slechts zeven minuten naar Schiphol. De relatief lage huren vergelijken met die in Londen of Parijs spelen ook een rol. In vergelijking daarmee is Amsterdam een proviciestad, waar de contacten snel zijn gelegd. Op de beurs, in het Concertgebouw, het Muziektheater of in de Amsterdam Arena. De cijfers spreken ook voor zich. In 1992 vestigden zich in de hoofdstad 31 internationale bedrijven, vorig jaar al 60. Voor het eerst sinds jaren gaat het Amsterdam nu ook economisch voor de wind.

Mijlpaal voor NAM Slochteren (4 nov.)

Uit het gasveld Slochteren is het afgelopen weekend de 1500 miljardste kubieke meter aardgas gewonnen. De mijlpaal werd bereikt na 35 jaar van gasproductie. In deze periode is de leveringszekerheid altijd honderd procent geweest. Het gasveld is in 1959 door de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) in Assen ontdekt. Op een diepte van 3000 meter werd in een zandsteenlaag aardgas aangetroffen. Vier jaar later begon de productie. In 1963 het eerste productiejaar, werd 10 miljoen kubieke meter geproduceerd. In 1969 bedroeg de jaarproductie ruim 23 miljard kuub. In de jaren daarna tot heden lag de jaarproductie gemiddeld rond de 50 miljard kuub. Het topjaar was 1976 met 88 miljard kuub. De reserve van het veld is een aantal keren opgevaardeerd. Momenteel wordt uitgegaan van een winbare reserve van 2700 miljard kubieke meter. De oorspronkelijke druk in het gasveld van 350 bar is inmiddels teruggelopen tot 145 bar. Om gas te kunnen blijven leveren moet er voldoende druk gehandhaafd blijven. Daarvoor gaat de NAM compressoren installeren. De verwachting is dat het gasveld zo nog zeker tot midden volgende eeuw kan blijven produceren.

Singapore beste, Schiphol favoriet als winkelcentrum (4 dec.)

Lezers van het Amerikaanse zaken tijdschrift Business Traveler International hebben de luchthaven Changi in Singapore gekozen tot 's werelds beste vliegveld van 1997. De Nederlandse luchthaven Schiphol komt op een verdienstelijke tweede plaats. Voor de negende achtereenvolgende keer is het winkelcentrum Schiphol gekozen als meest aantrekkelijke voor zakenreizigers. Lezers van Business Traveler International noemden het Amsterdam-Schiphol Shopping Center favoriet, omdat het een assortiment van 120.000 artikelen biedt dat belastingvrij kan worden aangeschaft. Het centrum biedt verder een laagste-prijsgarantie in Nederland en een wereldwijde service.

The most expensive part of Holland

(Nov. 28th)

Booming City, the city's golden rim, international top location of the Netherlands. Superlatives abound in relation to Amsterdam 'Zuidas'. All people that count for something can do their business there. The golden rim is located along two kilometers of circular road in the south of the city. The most expensive part of Holland is developing there. In the next decades, a concentration of European headquarters and locations for executive boards of international companies will be established here. For that purpose, Amsterdam has made a 'Masterplan Zuidas'. In December, the City Council will endorse it practically unopposed.

The masterplan provides for the construction of 650,000 square meters of office space in the next twenty years. High-quality offices, that is.

Comparisons of Amsterdam's aspirations with La Défence in Paris and the Docklands in London fly across the table.

Project manager J. Kwak B.Sc. plays down such qualifications. 'We want our own identity at the 'Zuidas'. It has to be an integral part of Amsterdam. But the design has to be of high quality and agreeable to the public. The buildings have to be durable. City developers and architects will work there under the supervision of a town planner.

Among the first who believed in the location was the World Trade Center (WTC). Since

1984 the isolated building with blue plate-glass windows was standing there shining along the highway. Later there came the Assurance Exchange, an ING-tower and prestigious buildings such as Atrium and Tripolis. In the wake of the new court building, prominent law firms moved in. The RAI congress center expanded significantly and the Free University attracts scientific institutes and research centers. At the moment there is a surge of prominent headquarters establishing themselves in the area. ABN Amro is already building there. ING and Philips are going to. Negotiations with the Swedish telephone giant Ericson are under way. The WTC wants an extra location, thereby doubling its floor space to 110,000 square meters. Kwak: 'the arrival of Philips was a gift from heaven. Now you don't have to explain anything anymore'.

The attraction of the 'Zuidas' is mainly due to its excel-

lent accessibility. It is only seven minutes to Schiphol by train. Compared to London and Paris, relatively low rents play an important part as well. Compared to those cities, Amsterdam is a provincial town in which contacts are easily made: at the Exchange, in the Concert Hall, the Musical Theater or in the Amsterdam sports and conference center 'Arena'.

Apart from that, the figures speak for themselves. In 1992, 31 international companies were established in the capital city, last year no less than 60. For the first time in years, Amsterdam is now having an economic windfall.

Milestone for NAM in Slochteren

(Nov. 4th)

This week the 1,500 billionth cubic meter of natural gas was extracted from the gas-field in Slochteren. The milestone was reached after 35 years of gas production. During this period, the reliability of supply has always been one hundred per cent.

In 1959 the gas-field was discovered by the Dutch Petroleum Organization (NAM), which is based in Assen. Natural gas was located at a depth of 3000 meters in a layer of sandstone. Four years later, gas production began.

In 1963 the first year of production, 10 million cubic meters was produced. In 1969, the annual production amounted 23 billion cubic meters. In later years until the present day, the average annual production was approximately fifty billion cubic meters. 1976 was the top year with 88 billion cubic meters.

Estimates of field reserves have gone up a number of times. At the moment, exploitable reserves are presumed to be 2,700 billion cubic meters. Over the years the original pressure in the gas-field of 350 bar has decreased to 145 bar. In order to be able to keep up supplies, sufficient pressure has to be maintained. For that purpose, the NAM is going to install compressors. The gas-field is thus expected to keep up production at least until the middle of the next century.

Schiphol favorite shopping-mall

(Dec. 4th)

Readers of the American business magazine 'Business Traveler International' have chosen Changi Airport in Singapore as the best airport in the world. Schiphol Airport in the Netherlands ranks a creditable second place.

For the ninth time in succession, Schiphol shopping-mall was chosen as the most attractive one for business travelers. Readers of Business Traveler International favored Amsterdam-Schiphol Shopping Center because it offers a range of 120,000 articles that can be purchased free of tax. The mall also offers a lowest-price guarantee in the Netherlands and worldwide service.

Natural gas production in Slochteren

Broertjes Baan rukken op in top rijkste Nederlanders (21 okt.)

De broers Jan en Paul Baan zijn afgelopen jaar met stip gestegen in de top van rijke Nederlanders. De oprichters van automatiserender Baan zagen hun vermogen met ruim f 3 miljard toenemen en rukten daardoor op van de zevende plaats naar de derde. Dit blijkt uit het jaarlijkse overzicht dat het zakenblad Quote publiceert van de meest vermogende Nederlanders. Hoewel incompleet, twijfelachtig en soms apert onjuist is het volgens het maandblad de betrouwbaarste lijst van privévermogens die op dit moment te produceren is. De twee broers Baan hebben hun vermogen ruimschoots zien verdubbelen dankzij de spectaculaire koerswinst voor het aandeel van het automatiseringsbedrijf. Met hun vermogen van f 5,5 miljard hoeven zij alleen nog de families Fentener van Vlissingen (SHV) en Breninkmeijer (C&A) voor zich te dulden. Het kapitaal van de nummer 1 en nummer 2 wordt geschat op respectievelijk f 7,7 miljard of f 7,0 miljard. Het grootste deel van hun vermogen hebben Jan en Paul Baan ondergebracht in hun stichting Oikonomos, dat ontwikkelingsprojecten financiert. De gereformeerde broers hebben een hekel aan opzichtige rijkdom. Eén van de weinige extravagaties die zij zich veroorloven, is een eigen driemotorig straalvliegtuig (Falcon 900) voor hun zakenreizen. Grote verliezer onder Nederlands welgestelden is Freddy Heineken. Het vermogen van de brouwer verwaterde met liefst een half miljard tot f 4,1 miljard, als gevolg van de lagere beurskoers van Heineken. Freddy valt daardoor twee plaatsen terug naar nummer 5. Niet alleen de broertjes Baan maar ook Frits Goldschmeding (f 4,6 miljard) van Randstad is de bierbrouwer voorbij gestreefd. Bij de samenstelling van de top ziet Quote af van een notering voor koningin Beatrix. Schattingen over de rijkdom van de vorstin variëren van f 175 miljoen tot f 9 miljard, maar een enigszins betrouwbare berekening ontbreekt. Indien de koningin wordt meegerekend als miljardair, telt Nederland vijftien miljardairs.

De belangrijkste cijfers (16 sept.)

- Het Rijk geeft volgend jaar 162,4 miljard gulden uit. Worden daar de rijksbijdragen aan de sociale zekerheid bij opgeteld, dan komt het bedrag op 219,3 miljard. De uitgaven voor de uit premies gefinancierde sociale zekerheid bedragen 102,5 miljard en die voor zorg 51 miljard. Het financieringstekort daalt naar 1,7 procent van het bruto binnenlands product (bbp). De staatschuld komt uit op 70,4 procent van het bbp.
- Het kabinet trekt in 1998 3,9 miljard gulden uit voor verlaging van de lasten voor burgers en bedrijven.
- De werkloosheid daalt in 1998 naar 400.000 personen. Ook de langdurige werkloosheid neemt af: tot 202.000 personen.
- De koopkracht stijgt volgend jaar met tussen de 0,75 en de 4 procent (exclusief huursubsidie).

- De uitkeringen worden opnieuw aan de lonen gekoppeld.
- Het kabinet stort 1,5 miljard gulden in het spaarfonds voor de AOW. Structurele meevallers over 1997 komen ook in het fonds terecht.
- Aan de zorgsectoren wordt volgend jaar 66,4 miljard gulden uitgegeven; een stijging van 1,5 procent (in het regeerakkoord is rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van 1,3 procent).
- Voor de ouderenzorg is volgend jaar 145 miljard gulden extra beschikbaar, voor de thuiszorg 103 miljoen en voor de gehandicaptenzorg 145 miljoen.
- Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen wil met 730 miljoen gulden een aantal prioriteiten bekostigen. Het gaat daarbij om verkleining van de klassen, computers in het onderwijs en het behoud van oudere leraren voor het onderwijs.
- Defensie neemt 842 militairen aan om de werkdruk bij de diverse krijgsmachtonderdelen te verminderen.
- Het ministerie van Justitie reserveert 117 miljoen gulden voor intensivering van het beleid op een aantal punten. Zo gaat er de komende twee jaar 30 miljoen naar uitbreiding van de capaciteit van justitiële jeugdinrichtingen.
- Voor ontwikkelingssamenwerking is in 1998 350 miljoen gulden extra beschikbaar. Dat komt doordat het budget een vast percentage (0,8 procent) is van het bruto binnenlands product, dat stijgt.
- Minister De Boer van VROM kondigt in haar begroting vele honderden miljoenen aan voor milieubeleid. Zo komt er de komende jaren (dus niet alleen 1998) 1,3 miljard gulden extra vrij voor bodemsanering, voor bestrijding van het broeikas-effect 750 miljoen en voor bestrijding van de verzuring 165 miljoen.

Record aantal nieuwe woningen verkocht (23 dec.)

De Nederlandse bouwbedrijven en ontwikkelaars hebben een recordaantal nieuwe koopwoningen verkocht. In de eerste tien maanden van dit jaar werden 16 procent meer nieuwe huizen verkocht dan in 1996. Vergeleken met dezelfde periode van 1995 was de stijging zelfs 40 procent. Daarmee belooft 1997 een topjaar te worden voor de markt van nieuwbouwwoningen, zo verwacht de Nederlandse Vereniging van Bouwondernemers (NVB). De prijzen voor nieuwe huizen stegen met 8,5 procent naar gemiddeld f 296.000. Vorig jaar december voorspelde de NVB nog een gemiddelde verkoopprijs van f 295.000 over 1997. Met de prijsstijging steeg de omzet van de nieuwbouwwerkmarkt met 26 procent. De vooruitzichten voor 1998 en 1999 zijn opnieuw gunstig. Uit het periodiek onderzoek van de NVB blijkt dat de grootste stijgingen wel achter de rug zijn. Vanwege het opnieuw groeiende aanbod van nieuwbouwwoningen zullen de prijzen de komende jaren met niet meer dan 4 procent stijgen.

Baan-brothers rising among richest

Dutchmen (Oct. 21st)

The brothers Jan and Paul Baan have jumped up on the list of richest Dutchmen this year. The founders of automation company Baan saw their capital worth rise by 3 billion guilders and so they steamed up from seventh to third position. This becomes clear from the annual survey of wealthiest Dutchmen published by business magazine Quote. Though incomplete, doubtful, and sometimes overtly false, the magazine considers this to be the most reliable list of private wealth that can be produced at the moment. The two Baan brothers have seen their capital worth more than double as a result of the spectacular profits in share value of the automation company. Worth 5.5 billion guilders, they are only preceded by Fentener van Vlissingen family (SHV) and Brenninkmeijer (C&A). The net personal worth of numbers 1 and 2 are estimated at respectively HFL 7.7 billion and HFL 7.0 billion.

The largest part of their capital has been deposited in their Oikonomos Foundation, which finances development projects. The Reformed brothers hate showing off their wealth. One of the few extravaganzas they permit themselves is a private three-engined jet (Falcon 900) for their business travels.

The big loser among well-to-do Dutchman is Freddy Heineken. His capital worth dwindled by no less than half a billion to 4.1 billion due to a lower quotation for Heineken at the Stock Exchange. Freddy consequently drops two places, back to number 5. Like the Baan brothers, Frits Goldschmeding, too, has overtaken the brewer.

In drawing up the top list, Quote refrains from including Queen Beatrix. Estimates of the Queen's wealth vary from HFL 175 million to HFL 9 billion, but there is no calculation that is nearly reliable. If the Queen is included, there are 15 billionaires in the Netherlands.

The main figures for 1998 (Sept. 16th)

- The State will spend 162.4 billion guilders next year. If State contributions to social security are included, the sum total is 219.3 billion. Expenditure on premium-financed social security amounts to 102.5 billion, and on health care 51 billion. The budget deficit goes down to 1.7 per cent of Gross National Product (bbp). State debt stands at 70.4 per cent of bbp.
- The Cabinet sets aside 3.9 billion guilders for lowering private and corporate tax burdens.
- In 1998, unemployment will fall to 400,000 people. Long-time unemployment will also fall: to 202,000 people.
- Spendable incomes will rise by 0.75 to 4 per cent (excluding home-rent allowances)
- Benefits will be wage-related again.

- The Cabinet deposits 1.5 billion in the AOW old-age pension savings fund. Structural windfalls over 1997 will be transferred to this fund as well.
- 66.4 billion guilders will be spent on care-sectors next year; a rise of 1.5 per cent (the government has agreed to project an annual rise of 1.3 per cent).
- For health-care for the elderly an extra 145 million guilders is available next year, for home-care 103 million and for care for the disabled 145 million.
- The Department for Education Culture and Science wants to finance a number of priorities with 730 million guilders. This will include limiting class sizes, making available computers in school, and keeping senior teachers involved with teaching.
- Defense will recruit 842 military staff to relieve work pressure in the various branches of the military organization.
- The Justice Department sets aside 117 billion guilders for intensified policies in a number of areas. In the next two years, for instance, 30 million will go into an expanded capacity for juvenile state penitentiaries.
- In 1998, an extra 350 million guilders is available for Development Aid. This is because the budget is a fixed percentage (0.8 per cent) of the Gross National Product, which is growing.
- Environmental Secretary De Boer announces many hundreds of millions in her budget for environmental policies. In coming years (so not only for 1998) an extra 1.3 billion guilders will be set aside for cleaning up ground pollution, 750 million for fighting the greenhouse effect, and 165 million for the fight against acid rain.

Record number of new houses sold

(Dec. 23rd)

Dutch building-constructors and developers have sold a record number of new houses. During the first ten months of this year, the number of houses sold was 16 per cent higher than in 1996.

Compared to the same period in 1995, there was an increase of no less than 40 per cent. In effect, the Dutch Association of Building Contractors (NVB) expects 1997 to become a top year for the market of newly built houses.

Prices for new houses rose 8.5 percent to HFL 296,000 on average. Only last December did the NVB predict an average sales price of HFL 295,000 for 1997. Along with rising prices, there was a rise in turnover of 26 per cent on the market for new houses.

Predictions for 1998 and 1999 are more favorable again. A periodical study by the NVR shows that the biggest rises are very likely behind us. As a result of a new increase in the supply of newly built houses, prices will not rise by more than 4 per cent in coming years.

Inkomen boeren duikt omlaag

(29 sept.)

Het inkomen van Nederlandse boeren en tuinders is de afgelopen tien jaar fors gedaald. Tien procent draait met verlies en de helft zit zo in de problemen dat het bedrijf op het spel staat.

Dat leert een zaterdag gepresenteerd onderzoek door het Landbouw Economisch Instituut in opdracht van het Agrarisch Dagblad. Het LEI heeft berekend dat boeren en tuinders in de jaren 1993 tot 1995 gemiddeld 55.000 gulden verdienden. Dat is 10.000 gulden minder dan in de periode 1983-1985.

Het instituut noemt dat verschil opmerkelijk gezien de geldontwaarding in de jaren tussen de twee gekozen onderzoeksperiodes. De inflatie over die periode bedroeg rond de 25 procent.

Het LEI baseert zich op de gezinsinkomens van circa 1000 ondernemingen. Het onderzoek wijst verder uit dat de inkomens van boeren en tuinders steeds verder uiteenlopen. Vergelijken met tien jaar terug draaien steeds meer agrariërs met verlies, daar staat weer tegenover dat er ook meer zijn die heel veel verdienen.

Tussen 1993 en 1995 schreef tien procent van alle boeren en tuinders hun resultaat in het rood. Tien jaar geleden was dat nog maar drie procent. Ook zijn er meer ondernemers genoeg moeten nemen met een inkomen tot 50.000 gulden: 50 procent. Dat was een kleine 30 procent halverwege de jaren '80. Naar LEI-maatstaven is dat te weinig om de continuïteit van het bedrijf te garanderen. Ruim twee procent zat tussen 1993 en 1995 met meer dan 240.000 gulden hoog in de boom. Tien jaar terug was dat nog minder dan één procent.

Akkoord over varkens (15 nov.)

Het kabinet heeft definitief besloten tot een algemene reductie van de varkensstapel. Op den duur moet één kwart van de varkensstapel verdwijnen. Het kabinet heeft het voorstel voor de forse vermindering van het aantal varken op ondergeschikte punten aangepast na het advies van Raad van State. De hoofdlijnen zijn gehandhaafd. Dat betekent dat elke boer wordt gekort op zijn varkensrechten, te beginnen met een algemene korting van 19 procent. Het kabinet wil dit deels bereiken door rechten op te kopen van boeren die willen stoppen met hun bedrijf. De varkenshouders hebben geschokt gereageerd op het plan.

Woody Allen in Groninger hennep?

(22 okt.)

Zonder dat iemand het wist had het dorp Oude Pekela begin dit jaar een beroemdheid op visite. Niemand minder dan acteur en regisseur Woody Allen bracht in januari een bezoek aan het hennepverwerkende bedrijf Hempflax. De Amerikaan liet zich door medewerkers van die onderneming het hoe en wat van de teelt en verwerking van vezelhennep uitleggen.

In Oost-Groningen wordt sinds een jaar of drie op

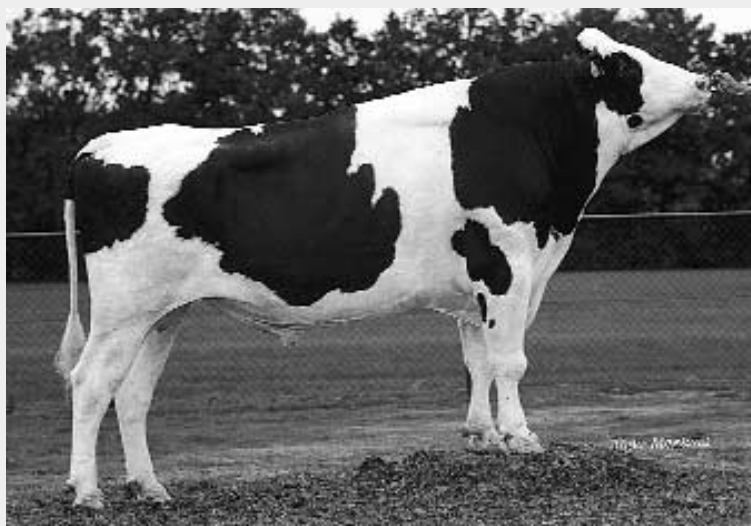
steeds grotere schaal vezelhennep geteeld. De hennep is onder meer zeer geschikt als grondstof voor de productie van hoogwaardig papier en dan ook nog op een zeer milieuvriendelijke manier. Allen is al jaren, Samen met onder Bill Gates -de puissant rijke eigenaar van softwaregigant Microsoft- in de Verenigde Staten een voortrekker op het gebied van de toepassingen van vezelhennep. daar echter is de teelt, van welke vorm van hennep dan ook, op basis van de Marihuana Tax Act uit 1938 nog steeds verboden. Allen struint daarom de hele wereld af op zoek naar grondstoffen en teeltmethoden om de hennepindustrie in de VS weer van de grond te krijgen. Daartoe wordt al jarenlang een intensieve lobby gevoerd.

Tot nu toe zonder succes, want aan de andere kant van de grote vijver springen bijna alle beleidsmakers en politici alleen al bij het horen van het woord hennep op tilt. Dat heeft uiteraard alles te maken met de toepassing van hennep voor de productie van geestverruimende middelen zoals hasj en wiet. De filmster is daar overigens ook niet vies van. Enkele jaren geleden werd hij opgepakt voor het in bezit hebben van een kleine hoeveelheid marihuana.

Hempflax heeft nog steeds contacten met Allen. Mogelijk gaat hij in de toekomst in het bedrijf investeren.

Topstier ingeslapen (30 dec.)

Het boegbeeld van de Nederlandse rundveefokkerij, de stier Sunny Boy, is niet meer. De eigenaar van het dier, de fokkerijorganisatie Holland Genetics, heeft het dier direct na de kerstdagen vanwege problemen aan de urinewegen laten inslapen. Door de combinatie van gunstige eigenschappen was er veel vraag naar sperma van Sunny Boy. Zijn nationale en internationale bekendheid begon in 1990 toen de stier en een keer vanuit het niets bovenaan de lijst in Nederland kwam. Ook op wereldniveau behoorde hij direct tot de top. Dat heeft er toe geleid dat overal op de wereld dochters van de stier rondlopen.

'Marker': opvolger van Sunny Boy

Income farmers plummeting

(Sept. 29th)

The incomes of Dutch farmers and market gardeners have gone down considerably during the last ten years. Ten per cent are making a loss and half of them are in such trouble that their farms are at stake.

That is demonstrated by a study presented on Saturday by the Agricultural Economic Institute (LEI) and commissioned by the daily 'Agrarisch Dagblad'. The LEI has calculated that the average farmer earned 55,000 guilders in the years 1993 to 1995. That is 10,000 guilders less than in the period 1983-1985.

The Institute finds the difference remarkable considering the inflation in the years between the two periods that were chosen for the study. Inflation over those years amounted to approximately 25 per cent.

The LEI bases itself on family incomes of about 1,000 farms (and market gardens). The study also shows that incomes of farmers and market gardeners are diverging more and more. Compared to ten years ago, an increasing number of farmers make losses, but on the other hand, the number of farmers that make quite a lot of money is increasing, too. Between 1993 and 1995, ten percent of all farmers and market gardeners were in the red. Ten years ago, that was only three per cent. Besides, there are more farmers (or gardeners) who have to make do with an income of up to 50,000 guilders: 50 per cent. That was almost forty per cent in the mid-eighties. Judging by LEI guidelines, that is not enough to safeguard the continuity of the farm. Between 1993 and 1995, over two per cent was in the top region with over 240,000 guilders. Ten years ago that was only one per cent.

Agreement on pigs (Nov. 15th)

The Cabinet has made a final decision on a general reduction of pig-stock. Eventually one quarter of all pigs will have to go. The Cabinet has amended the proposal for the considerable reduction of pigs on some minor points after the advice of the Council of State. The main points remained unchanged. That means that every farmer will get a reduction on his pigs quota, starting with a general reduction of 19 per cent. The Cabinet intends to do this partly by buying the quotas of farmers that want to stop farming. Pig farmers were shocked in their reactions to the plan.

Woody Allen into Groningen hemp?

(Oct. 22nd)

Without anybody knowing, the village of Oude Pekela had a famous visitor early this year. Nobody less than Woody Allen visited the hemp processing plant of Hempflax. The American was informed on the ins and outs of growing and processing fibrous hemp.

For about three years, hemp has been grown on an ever increasing scale in East Groningen. Among other things,

hemp is extremely appropriate as the raw material for the ecologically sound production of high-quality paper. Allen, and also Bill Gates - the immensely rich owner of the software giant Microsoft - has advocated the various uses of hemp in the United States for years. Under the Marihuana Tax Act of 1938, the growing of whatever kind of hemp is still banned. Consequently, Allen has been wandering all over the world, looking for raw materials and growing-methods to get the hemp industry in the U.S. on its feet again. There have been years of intensive lobbying to achieve this.

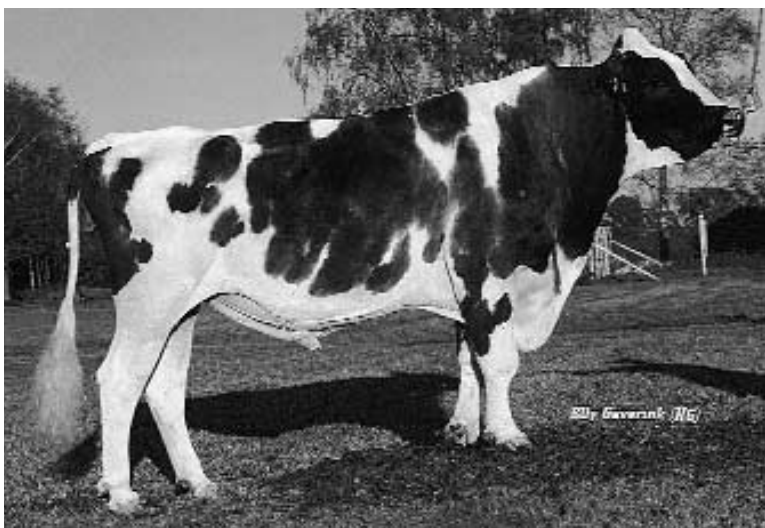
So far, this has been without success, because on the other side of the big pond, nearly all policy makers and politicians go berserk even at hearing the word hemp. That has of course everything to do with the use of hemp in producing stimulant substances such as hash and weed. Incidentally, the film star isn't averse to that either. Some years ago, he was caught carrying a small quantity of marihuana.

Hempflax is still in contact with Allen. He may be going to invest money in the plant at some time in the future.

Top bull put to sleep (Dec. 30th)

The showpiece of Dutch cattle breeding, the bull Sunny Boy, has passed away. The owner of the animal, breeding-farm organization Holland Genetics, has put the animal to sleep right after Christmas because of problems to his urinary passages. Due to a combination of favorable qualities, there has been a lot of demand for Sunny Boy's sperm. His national and international fame began in 1990 when the bull rose from nowhere to the top of the list in the Netherlands. Also on a world-wide level, he belonged directly to the top. As a result, daughters of the bull can be found everywhere in the world.

© Holland Genetics

'Sunny Boy': last picture

Koe gaat dubbel zoveel melk geven

(12 sept.)

Melkkoeien kunnen gedurende hun leven de dubbele hoeveelheid melk produceren van wat tegenwoordig het geval is. Dat zegt eigenaar W. Pon van de melkveehouderijen Koepon I en II bij Garnwerd. De melkrobot gaat daarbij een rol spelen. Terwijl de levensproductie van de gemiddelde Nederlandse koe nu tussen de 20 en 25.000 liter melk schommelt, acht Pon een productie van 40.000 liter "een zeer reëel streven dat Koepon in 2010 gaat halen." De gemiddelde levensproductie van Pons koeien is nu al 30.000 liter. Pon denkt zijn doel niet alleen te bereiken door te fokken op zowel een hoge melkgift als een lange levensduur. Ook wil hij de lactatieperiode verlengen van 320 dagen nu (landelijk gemiddeld 305) naar 400 dagen in 2010. Het 'aan de melk houden' van koeien is volgens Pon mogelijk door vaker dan twee keer per dag te melken en door de dieren te vrijwaren van stress. Nu wordt op Koepon drie maal daags gemolken, een situatie die in sociaal opzicht problematisch is. Pon wil melkroboten aanschaffen, machines die nu nog de nodige sceptis oproepen. Een aantal medewerkers wordt daardoor overbodig. "We denken dat de techniek zover is gevorderd dat het kan. Behalve dat dit een kostenbesparing oplevert, beperk je de hoeveelheid stress die met het melken gepaard gaat tot een minimum."

Elektronische veemarkt krijgt vervolg

(19 sept.)

Vier, vijf soms elf koeien. De aanvoer (of beter gezegd: invoer) van koeien op de elektronische veemarkt was vooral de laatste zomermaanden bedroevend. Geen vrolijke omstandigheid voor projectmanager H.J.W. Kuhlmann, tevens secretaris van de Groep Nederlandse Veemarkten, die deze zomer was belast met het opstellen van een evaluerend rapport over de elektronische veemarkt. Die rapportage is woensdagavond besproken door de directeuren van de vijf grootste Nederlandse veemarkten (Leeuwarden, Den Bosch, Utrecht, Zwolle en Leiden), die samen het Internet-avontuur zijn aangegaan. Hun devies: 'Wij zullen doorgaan'. Het idee om een elektronische veemarkt te ontwikkelen, ontstond vier jaar geleden in Zwolle. De directie van de Zwolse veemarkt wilde weer grip krijgen op de handel in gebruiksvee die steeds meer van de fysieke veemarkt verdween. Een elektronische veemarkt, een database die gebruikers - tegen betaling - een overzicht bood van het aanbod in deze steeds meer 'onzichtbaar' wordende handelsstroom, leek dé uitkomst. In april van dit jaar, zag het proefproject van de elektronische veemarkt het licht. Het idee was door Zwolle uitgewerkt in samenwerking met de markten in Leeuwarden, Leiden Den Bosch en Utrecht. De veemarkt 'on line' was allen bestemd voor gebruiksvee (zoals melkvaarzen), zodat de feitelijke markthandel niet ondermijnd zou worden. Dat de stichting Veeveiling Nederland, la geruime tijd een instituut op het gebied van de handel in gebruiksvee, mogelijk niet blij zou zijn met dit initiatief, was te begrijpen. Ook veehandelaren

waren sceptisch: Via Internet konden veehouders de tussenhandel, waarvan in de gebruiksveehandel toch nog vrij vaak gebruik wordt gemaakt, omzeilen.

Volgens Andries de Jong, directeur van de veemarkt in Leiden en voorzitter van het bestuur van de stichting elektronische veemarkt, kunnen de critici echter ook profiteren van het nieuwe medium. "Zij kunnen het systeem, net als ieder ander, immers benutten."

Vooralsnog is de belangstelling voor de Internet-veemarkt echter bepaald niet overweldigend. "Over het aantal mensen, dat de database heeft geraadpleegd, klaag ik niet. wel moeten we meer aanbieders hebben", zegt De Jong. Sinds het begin van de proef hebben volgens hem 500 mensen een kijkje genomen op de elektronische veemarkt waaronder veel nieuwsgierigen buiten het agrarische wereldje), terwijl in totaal 150 koeien in het bestand hebben gestaan. In de hoop vooral dat laatste te doen veranderen, grijpt het stichtingsbestuur naar het middel van direct mailing. Zo kunnen de 4600 veehouders, die bij het informatiseringssysteem Agro-Tel zijn aangesloten, binnenkort de uitnodiging verwachten om de proef op de som te nemen.. 'Marktтарieven' worden daarbij nog niet geheven.

Volgens De Jong is de tijd rijp voor een systeem als de elektronische veemarkt. "Het heeft alleen een lange aanlooptijd nodig. Vergelijk het maar met het pinnen." Internationaal biedt het systeem ook perspectieven: "Een Spaanse veehandelaar, die eerder een beroep op mijn contacten in het Nederlandse handelswereldje deed al hij bijvoorbeeld goede melkvaarzen welke hebben, hoeft niet langer via-via te informeren, maar kan rechtstreeks op de computer zien welk aanbod er is. Dat bespaart een hoop tijd en moeite".

Momenteel betalen gebruikers van de database nog niets. Als de elektronische veemarkt zijn meerwaarde kan bewijzen, zal dat veranderen. Maar voorlopig geven de initiatiefnemers nog handen vol geld uit aan de noviteit. De Jong: "Dat is het ons waard. Wij hebben er vertrouwen in."

Cow to produce twice as much milk

(Sept. 12th)

Dairy cows can produce twice as much milk in their life time than is the case today. That is the view of Mr. W. Pon, owner of the dairy farms 'Koepon I' and 'Koepon II', near Garnwerd.

Seeing that at present the life-production of cows varies between 20 and 25,000 liters of milk, Pon considers a production of 40,000 liters 'a very realistic goal, which Koepon is going to reach in the year 2010'. The average life-production of Pon's cows is already 30,000 liters now.

Pon does not only intend to reach his goal by breeding and selecting on both a high milk-production and longevity. He also wants to prolong the lactation period from 320 days at present (the national average is 305) to 400 days in the year 2010.

Pon says it is possible to 'keep milk production going' by milking cows more often than twice a day and by protecting the animals from stress. Cows now get milked three times a day at Koepon, a situation that is socially problematic. Pon wants to buy milking-robots, machines that are still regarded with quite a lot of skepticism now. A number of farm hands will thereby be made redundant. 'We think that technological progress has reached the point where it can now be done. Apart from saving money, it also minimizes the amount of stress involved.'

Electronic cattle market to be continued (Sept. 19th)

Four, five, sometimes eleven cows. The supply (or rather input) on the electronic cattle market was deplorable, particularly during the last months of summer. This was not a happy circumstance for H.J.W. Kuhlmann, the pro-

ject manager and also the secretary of the Dutch Cattle Market Group, which had been commissioned to write an evaluation report on the electronic cattle market. On Wednesday evening, that report was discussed by the directors of the five largest cattle markets in the Netherlands (Leeuwarden, Den Bosch, Utrecht, Zwolle, and Leiden), who together initiated the Internet adventure. Their slogan is: 'the show must go on'.

The idea of developing an electronic cattle market first came up in Zwolle four years ago. The directors of the Zwolle cattle market wanted to regain control over the trade in dairy cattle, which was more and more disappearing from the live market. The solution was felt to be the electronic cattle market, a data base enabling users to get an insight in the supply going through this increasingly disappearing trade channel. In April this year, the electronic cattle market was born. The idea was worked out by Zwolle, in association with the markets of Leeuwarden, Leiden, Den Bosch, and Utrecht. The 'on-line' cattle market was only intended for dairy cattle (such as milch heifers), so that the actual market trade would not be undermined. Understandably, the Dutch Cattle Auction Foundation, a long-time institution in the field of dairy-cattle farming was not likely to be pleased with this initiative. Cattle traders were skeptical, too: through the Internet, cattle farmers could avoid the middleman's trade, which is still a common form of trade in the dairy-cattle business. According to Andries de Jong, the director of the Leiden cattle market and chairman of the board of the Electronic Cattle Market Foundation, the people who criticize it can also benefit from the new medium. 'For, they can use the system like anybody else'.

For the moment, however, there is not an overwhelming interest in the cattle market on Internet. 'I am not complaining about the number of people who have consulted the data base. We do need more suppliers, though', says De Jong. He says that, from the start, 500 people have visited the electronic cattle market (among whom many interested people from outside the world of agriculture), and at the same time there were 150 cows on the files. Hoping to change the latter fact in particular, the Foundation executives have seized on the method of direct mailing. In this way, the 4,600 cattle farmers associated with the computerization system Agro-Tel can expect an invitation to put the system to the test. No 'market rates' will be charged at that stage.

De Jong says the time is right for a system like an electronic cattle market. 'It'll only take a long trial period. Compare it to the use of pin codes.' The system also offers many opportunities internationally: 'a Spanish cattle trader, who previously depended on my contacts in the Dutch trade world when he needed a good milch heifer, can now have a look at the computer and see directly what supply there is. It saves a lot of time and trouble.'

At the moment, users of the data base do not have to pay yet. That will change when the electronic cattle market has proved its added value. In the meantime, the initiators are still spending loads of money on the innovation. De Jong: 'It's worth it. We believe in it.'

Cows to produce twice as much

Bloemencorso druk bezocht (8 sept.)

Het 'mooiste corso van Nederland' blijft de organisatie het bloemencorso Eelde hardnekkig noemen. Over dat soort superlatieven valt altijd te twisten, maar feit is dat er zaterdag weer een kleurige, vrolijke stoet door de straten van Eelde trok, waar de organisatie inderdaad trots op kan zijn.

Op de Corsomarkt was het zaterdagochtend beduidend rustiger dan andere jaren. De begrafenis van prinses Diana hield veel mensen thuis aan de buis gekluisterd. Maar na twee uur, toen de tv-uitzendingen afgelopen waren, stroomden de Eeldenaren en andere belangstellenden in groten getale naar de corsoroute. Voorzitter A. Ensing meldde aan het einde van de dag trots dat de optocht minsten zoveel bezoekers heeft getrokken als vorig jaar.

Negentien wagens reden mee in de stoet, afgewisseld door een aantal muziekkorpsen uit heel Nederland. Muziekvereniging Nieuw Leven uit Eelde ging voor het eerst in de geschiedenis van het 41-jarige corso niet voorop. Vanwege hoog NAVO-bezoek was die eer voorbehouden aan de Johan Willem Friso Kapel uit Assen.

Het thema van dit jaar was Kinderwereld. De Hooiweg/Vogelbuurt kreeg de publieksprijs voor de wagen 'Het dierenbos' waarop mieren, mollen, krekels en allerlei ander dieren rondkropen. voor 'De kijkdoos' van de wijk Vosbergen, met aan de dichte kant van de doos de gemene heks van Hans en Grietje en aan de open kant de twee houthakkerskinderen zelf, behaalde Binie Bos-Harms de ontwerpersprijs. Hoewel de chauffeur van de wagen 'Bang in het donker' van de wijk Rond de Wieken zelf met een bordje om applaus vroeg (en dat ook prompt kreeg) verdiende zijn wagen volgens de jury niet de eerste prijs, teven ereprijs. Die ging naar de inderdaad zeer kleurige wagen 'Spelletjes' van de wijk Westend.

Entreeprijs voor bos?

(4 nov.)

Moeten de liefhebbers van rust, zuiver lucht en natuurschoon voortaan gaan betalen voor een bezoek aan de bossen? Dit vraagt de in Zeist gevestigde Stichting ProBos zich hardop af, nu een in haar opdracht uitgevoerd door het NIPO, bracht aan het licht dat dagelijks zo'n 750.000 mensen de bossen in ons land bezoeken. Zij zijn zeer tevreden met de rust, de zuivere lucht en al het natuurschoon dat hen zo overvloedig door de bossen wordt geboden. Maar dat het veel geld en inspanning kost om al dat moois in stand te houden, daarvan hebben de mensen weinig weet, zo constateert de Stichting ProBos. Zelf is ze de mening toegedaan dat er van de bosliefhebbers best een kleine bijdrage gevraagd mag worden voor het beheer der bossen. "Want het is toch opvallend dat functies die het hoogst door de samenleving worden gewaardeerd - zoals schone lucht, schoon water en onge-repte natuur -, geen inkomsten opleveren voor de bosbeheerder." De Stichting ProBos, een orgaan voor belangengroepen op het terrein van bos en beheer, is van plan om gewapend met de uitkomsten van het NIPO-onderzoek de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

De winnaar: 'Spelletjes'

deze 'onevenwichtige situatie' voor te leggen. Vervolgens zou een commissie plannen moeten gaan bedenken voor de 'financiering van de maatschappelijke functies van het bos'. De Stichting voelt zich in deze ook gesteund door de bosliefhebbers zelve, van wie 70 procent de NIPO-enquêteurs vertelde geen bezwaar te hebben tegen de heffing van een klein entreeprijsje (zeg één gulden per persoon).

Pieterburen in race voor kunstenaarsdorp (3 sept.)

De Vereniging Dorpsbelangen Pieterburen zal de komende tijd de politiek moeten bewerken voor de realisering van een art village. Eén en ander bevindt zich nog in het allerprilste stadium, maar voorzitter Hanny Hiddema van Dorpsbelangen heeft deze week, toen een delegatie van CDA-politici, onder leiding van oud-minister, thans Europarlementariër, Hanja Maij-Weggen, Pieterburen bezocht, het eerste balletje opgegooid Regio PProject Groningen, goed voor de promotie van Groningen, waar dan ook ter wereld, heeft 'Pieterburen' op het spoor van dit art village-project gezet.

In zo ongeveer de hele wereld bestaat een keten van art villages. Het gaat om ongeveer duizend adressen, waar kunstenaars gedurende een aantal weken kunnen vertoeven, om bij voorkeur in samenwerking met collega's uit andere disciplines, tot creatieve 'explosies' te komen. De schilder, danseres, zangeres of beeldhouwer moet het uiteindelijk resultaat van zijn/haar verblijf in het art village achterlaten. De onkosten voor hem/haar worden door de plaatselijke organisatie opgebracht. Europese subsidies zijn daarbij niet uitgesloten. Een plek voor het art village is er al: een groot maar verwaarloosd pand aan de Hoofdstraat dat aangeboden is aan Dorpsbelangen.

The winner: 'Pastimes'

Flower pageant well attended

(Sept. 8th)

The 'most beautiful pageant in the Netherlands' is what the organizers of the Eelde flower pageant insist on calling it. Opinions on that kind of superlatives will always differ, but it is a fact that another colorful, cheerful procession went through the streets of Eelde on Saturday, which the organizers can rightly be proud of.

Things were notably more quiet on the pageant market than in previous years. Princess Diana's funeral kept many people home, tied to their television screens. But after two o'clock, when the t.v. broadcasts had stopped, the people of Eelde and other interested people went to the pageant route in large numbers. At the end of the day, chairman A. Ensing proudly reported that the procession had attracted at least as many visitors as last year.

Nineteen floats went by in the procession, alternated by musical bands from all over the Netherlands. Musical club 'Nieuw Leven' from Eelde did not lead the pageant for the first time in its 41-year-old history. Because of high NATO visitors, that honor had been reserved for the Johan Willem Friso Band from Assen.

This year's central theme was Children's World. The Hooiweg/Vogelbuurt entry got the public's prize for their float 'The Forest of Animals', on which ants, moles, crickets, and various other animals were crawling around. Binie Bos-Harms received the designer's prize for 'The Show Box' from the Vosbergen district, with the nasty witch of Hansel and Gretel at the closed end of the box and the two lumberjack's children at the open end.

Though the driver of the float 'Afraid in the Dark' from the Rond de Wieken district had a notice around his neck on which he himself asked for applause (which he instantly got), his float did not qualify for the first prize,

which was also the prize of honor. That one went to the truly colorful float 'Pastimes' from the Westend district.

Entrance fees for woodlands? (Nov. 4th)

Should lovers of peace and quiet, fresh air and natural beauty pay for entering woodlands in future? This is the question asked openly by the Zeist-based 'Pro Bos' Foundation, now that a study commissioned by themselves has shown that woodlands are a very popular target for many Dutch people. The study, which was done by research bureau NIPO, has demonstrated that approximately 750,000 people visit the woodlands in our country every day. They are very happy with the peace and quiet, the fresh air, and all the natural beauty the woodlands offer to them so plentifully. But people know very little about how much money and effort it takes to maintain all those beautiful things, states the 'Pro Bos' Foundation. Their own view is that it is fair to ask a small contribution from woodland lovers for the maintenance of woodlands. 'It is remarkable, isn't it, that the functions valued most by society - such as clean air, clean water, and unspoiled nature -, offer no revenues to the forest keeper.

The 'Pro Bos' Foundation, an institute for groups that are concerned with woodlands and their maintenance, armed with the results of the NIPO study, plans to put forward this 'unbalanced' situation to the Secretary of State for Agriculture, Natural Conservation and Fisheries. After that, a committee should think up plans for the 'finance of the social functions of woodlands'. The Foundation considers it has the support of the woodland lovers themselves, 70 per cent of whom told the NIPO pollsters that they do not object to a small entrance fee (say, one guilder a person).

Pieterburen in the running for arts

village (Sept. 3rd)

The Society for Village Interests of Pieterburen will have some political lobbying ahead of them in order to realize an arts village. Things are still in their very first stages, but president Hanny Hiddema of Village interests has been sounding the waters this week when a delegation of Christian Democrat politicians, led by former Secretary of State and current Euro-parliamentarian Hanja Majj-Weggen, visited Pieterburen. 'Regio PProjekt' Groningen, always there for the promotion of Groningen anywhere in the world, brought the arts-village idea to the attention of Pieterburen. There is a chain of arts villages practically everywhere in the world. There are approximately one thousand locations where artists can reside for a number of weeks, so as to come to creative 'explosions', preferably in cooperation with colleagues from other disciplines. The painter, female dancer, lady singer, or sculptor has to leave the end product of his/her stay in the arts village behind. His/her expenses are paid for by the local organizers. European subsidies are not ruled out. There is already a location for the arts village: a big but dilapidated building in the Hoofdstraat that has been offered to Village interests.

Geen nieuwe leden Elfsteden (12 dec.)

De ledenstop voor de Elfstedenvereniging wordt over twee weken opgeheven, maar dan alleen voor schaatsers die na 1961 zijn geboren. Alle huidige leden behouden hun volle recht op een startkaart. De nieuwe leden zullen hun startbeurt moeten afwachten naar gelang er plaats overschiet. Dat werd gisteravond in een rumoerige, door 1900 mensen bezochte ledenvergadering van de Friesche Elf Steden besloten. Het nieuwe regime komt uit de koker van de veteraan Germ van Essen (lidnummer 8), die op de valreep een alternatief bood voor het breed gekritiseerde bestuursvoorstel. Het bestuur had voorgesteld aan de rechten van huidige leden te tornen door na de eerstvolgende Elfstedentocht hen een beurt te laten overslaan. Daarop kwam veel kritiek. Voor de ledenvergadering was grote belangstelling uit het hele land, hoewel meer dan de helft van de opkomst uit Friesland stamt. Met de honderden schriftelijke suggesties en de in de pauze ingediende 250 amendementen deed het bestuur uiteindelijk niet veel. Er werden slechts 20 sprekers aan het woord gelaten.

Toerschaatsers in zessen gespleten

(24 dec.)

De Wereld van de toerschaatsers is in rep en roer door het nieuwe toelatingsregime voor de Elfstedentocht. Voor velen is het doek gevallen, anderen behouden hun absolute startrecht tot de dood er op volgt. Daartussen zwemmen nog vier categorieën tussen hoop en vrees. Een kleine week na de ledenvergadering breekt het bestuur van De Friesche Elf Steden zich het hoofd over de gevolgen van de coup van Germ van Essen.

Elfstedenvoorzitter Henk Kroes betreurt het besluit van de leden. "Het is er jammer dat het zo gegaan is. Wij hadden het graag anders gedaan." Gegevens de massale belangstelling voor de tocht wilde het bestuur eerst en vooral op een billijke manier kanaliseren. Het voorstel daartoe werd afgeschoten. Wat er voor in de plaats kwam, is voer voor juristen en ingezonden-briefschrijvers.

De standenmaatschappij van elfstedenland ziet er nu in vogelvlucht als volgt uit. Er is allereerst een categorie van ruim 15.000 huidige 'rijdende leden'. Zij hebben volledig stem- en startrecht en houden dat zolang zij contributie betalen. Voor hen is er niets veranderd.

Een treetje lager staan de ongeveer 5700 'potentiële deelnemers', die na 1961 zijn geboren. Deze tweede categorie wordt per 1 april volgen jaar automatisch lid, maar dan met gedeeltelijk stemrecht en om een startplaats zal telkenjare moeten worden geloot met anderen van lagere rang. Voor hen gaat de contributie waarschijnlijk omhoog en de kans op inloting wordt aanvankelijk kleiner.

Nog lager op de elfstedenladder staan alle andere Nederlandse schaatsliefhebbers, die na 1961 zijn geboren. Het bestuur schat hun aantal op 10.000. Deze derde categorie kan vanaf 1 april lid worden met beperkt stemrecht en met recht op loting om een startbewijs. Schaatsvaardigheid is vereist. Het bestuur weet nog niet of er een soort diploma wordt gevraagd danwel betrouwbare referenties.

De vierde categorie zijn de 8300 'potentiële deelnemers, die voor 1962 zijn geboren. Hun vonnis leek door de ledenvergadering getekend, maar het bestuur heeft nu bepaald dat zijn mogen blijven meeloten om een startkaart. Zijn kunnen echter geen lid worden en stemrecht is voor deze groep evenmin weggelegd.

De vijfde categorie is die van 800 niet-rijdende leden. Zij kunnen niet starten, maar hebben wel volledig stemrecht. Onderaan de elfstedenladder staat als zesde categorie de rest van schaatsen Nederland, geboren voor 1962. Naar schatting van het bestuur gaat het hier om enkele duizenden mensen.

Voor deze winter geldt nog dat de leden mogen staren, samen met ruim 3000 schaatsers uit de tweede en vierde categorie die deze herfst al zijn ingeloot.

Nederland tegen België op WK (5 dec.)

"Het is toch niet te geloven." Zo reageerden de bondscoaches Hiddink (Nederland) en Leekens (België) na de loting voor het WK in Frankrijk. Nederland en België beginnen het titeltoernooi op 13 juni tegen elkaar.

Hiddink: "We zijn gezamenlijk uit Brussel hier naar toe gevlogen. In het vliegtuig hebben we nog zitten dollen. Het zal toch niet weer gebeuren."

Het gebeurt dus weer. In de kwalificatie speelden de Lage Landen, straks gezamenlijke organisator van het EK 2000, twee keer tegen elkaar. Beide keren won Oranje, maar Hiddink waarschuwt: "Op het vorige WK, in de Verenigde Staten, speelden we ook tegen de Belgen. We verloren, als ik het wel heb."

Naast België kwamen Zuid-Korea en Mexico uit de kokers voor groep E, bij de eerste WK-loting in de open lucht. Alleen leden van de Supportersclub Oranje kunnen aanspraak maken op toegangsbewijzen. De prijzen van de tickets lopen uiteen van 66 tot 135 gulden en worden duurder per ronde. Het tarief voor een kaart voor de finale varieert van 140 tot 1040 gulden.

Ban on new members for 'Elfsteden' skating club (Dec. 12th)

The ban on new members for the 'Elfsteden' skating-club is going to be lifted in two weeks' time, but only for skaters born after 1961. All current members remain fully entitled to a card of entry. New members will have to wait for their turn to enter until a vacancy occurs. That was decided last night at a tumultuous meeting of the 'Frische Elf Steden', which was attended by 1,900 members.

The new policy was an idea of veteran-member Germ van Essen (membership number 8) who put forward a last-minute alternative to the widely criticized proposal made by the executive committee. The executive committee wanted to infringe on the rights of current members by proposing that they miss one turn after the next 'Elfsteden' tour. That met with a lot of criticism.

There was a lot of interest in the general meeting from all over the country, even though half the people present were from Friesland. In the end, the committee did not do much with the hundreds of written suggestions and 250 amendments that had been handed in during the break. Only 20 members were allowed to speak.

Tour skaters split in six (Dec. 24th)

The world of tour skaters is in turmoil as a result of the new admission policies for the 'Elfsteden' Tour. For many people the curtain has dropped, while others retain their absolute, life-time right to participate. There are four categories in the middle of this who remain between hope and fear. Less than a week after the general meeting, 'De Frische Elf Steden' executive committee are trying to work out the consequences of Germ van Essen's 'overthrow'.

'Elfsteden' chairman Henk Kroes deplors the decision made by the members. 'It is very regrettable things have turned out this way. We would prefer them differently.' Given the huge interest in the Tour, the committee above all wanted to find an equitable way to solve things. The proposal to that effect was rejected. What came instead is meat for lawyers and opinion-page writers.

From a bird's eye view, the class society of 'Elfsteden' country now looks as follows. First of all, there is a category of over 15,000 current 'skating members'. They have full admission- and voting-rights and will keep them as long as they pay their membership dues. Nothing has changed for them. One step lower, there are about 5,700 'potential members' who were born after 1961. This second category will automatically become members as from April 1st next year, but only with partial voting-rights and with the restriction of having to draw lots with others of lower rank each year. For them, membership fees will probably go up, and the chances of being drawn by lot will initially be lower.

Still lower on the 'Elfsteden' ladder are all the other Dutch skating-enthusiasts born after 1961. The committee estimates their number at 10,000. This third category can become members from April 1st, with limited voting-rights and the right of drawing lots for admission to the

tour. Skating ability is required. The committee does not yet know whether a certificate or a reliable reference will be required. The fourth category are the 8,300 'potential participants' born before 1962. The general meeting pronounced a negative verdict on them, but the committee has now decided they can still draw lots for admission permits. However, they cannot become members, nor do they have voting-rights.

The fifth category is that of the 800 'non-skating' members. They cannot enter the tour but do have full voting-rights. The sixth category, at the bottom of the 'Elfsteden' ladder, is the rest of all skaters in the Netherlands born before 1962. The committee estimates their number at a couple of thousand.

This winter, the rule still is that all members can start, together with over 4,000 skaters from the second and fourth categories that were already drawn by lot this fall.

Holland meet Belgium at World Soccer Championships (Dec. 5th)

'It's unbelievable, isn't it'. Those were the words of the national-team coaches Hiddink (the Netherlands) and Leekens (Belgium) after the draw for the World Championships in France.

Hiddink: 'We traveled here from Brussels together. In the air-plane we were still joking about it. It won't happen again, will it?'

It will happen again. In the qualifying matches, the Low Countries, joint organizers of the European Championships later, in the year 2000, played each other two times. The 'Orange' players won on both occasions. But Hiddink sounds a warning: 'At the previous World Championships in the United States, we also played the Belgians. We lost it, if I'm not mistaken.'

Beside Belgium, South Korea and Mexico were drawn in Group E, at the first ever World Championship drawing-ceremony in the open air. Only members of the supporters-club 'Oranje' are eligible for admission tickets. Prices for tickets vary from 66 to 135 guilders and get more expensive after each round. The rates for a ticket in the Finals vary from 140 to 1040 guilders.

Tour skating

Nieuw Zeelander naar WK in Heerenveen (4 dec.)

Het mag duidelijk zijn voor wie de Geeuwenbruggers komend weekeinde, tijdens de World Cup-wedstrijden in het Heerenveense ijsstadion Thialf, op de banken gaan staan: voor Andrew Nicholson. De bliksem-inzamelingsactie van Jouke Schieving, bij wie de Nieuw-Zeelandse schaatser deze week logeert, leverde (inclusief de snip van de gemeente Dwingeloo) duizend gulden op. "Dit is 20 procent van mijn jaarbudget," reageerde de 'schaatszigeuner' gisteravond aangenaam verrast bij de overhandiging in café-buurthuis De Gowe. "Het is bijna meer dan de bijdrage die ik van de schaatsbond in Nieuw Zeeland krijg." Duizend piek lijkt weinig als het om sponsoring in de schaatssport gaat. Immers, Roberto Sighel, de ex-wereldkampioen hardrijden op de schaats uit Italië, ontving vier jaar geleden tienduizend gulden als gevolg van een pr-stunt van de toenmalige burgemeester J.H. van de Laan van Dwingeloo. "Maar dit is het resultaat van een spontane actie die ik zondagavond op touw heb gezet. Het geld is gewoon bedoeld als extra zakcentje voor Andrew" aldus een tevreden Jouke Schieving. Maar de geste in het 175 zielen tellende Geeuwenbrug heeft prettige gevolgen voor Andrew Nicholson. verklaarde hij gisteravond: "Met dit geld kan ik naar de wereldkampioenschappen, die volgend jaar maart in Heerenveen worden gehouden. Tot dusver heb ik al mijn tijd, energie en geld in de voorbereidingen voor de Olympische Spelen in Nagano gestoken. Ik heb me al gekwalificeerd voor de 1000 meter en komend weekeinde hoop ik me te kwalificeren voor de 1500 meter en de 5000 meter. Met dit geld kan ik ook naar het WK in Heerenveen en dat is iets wat ik altijd al heb willen doen." Uiteraard zal hij ook dan, om de kosten te drukken, weer bij Jouke Schieving logeren. Daarmee was de koek voor de eerste en tot dusver enige langebaan-schaatser uit Nieuw Zeeland die mag deelnemen aan de Olympische Spelen nog niet op. Fysiotherapeut Jarno Klinkhamer uit Rolde, las hoe Nicholson zich met minimale financiële middelen en dito faciliteiten moet zien te redden. Hij toog gisteravond naar Geeuwenbrug en bood de Nieuw-Zeelander sponstaan en geheel gratis zijn diensten aan. "Twee jaar geleden heb ik hem voor het eerst ontmoet in Inzell. Om aan geld te komen voor een vliegticket naar huis, bood hij zijn schaatspak te koop aan. Ik heb toen dat fantastische pak, met op de bovenbenen het opschrift New Zealand, van hem gekocht en heb er sindsdien veel plezier van en heel veel bekijks mee gehad." De envelop met inhoud had Schieving fraai verpakt in een paar nostalgische 'houtjes'. Nicholson, die afgelopen zomer zelf een paas heuse klapschaatsen fabriceerde van een paar oude shorttrackschaatsen, was helemaal in zijn element: "Met enkele kleine aanpassingen kan ik ook deze schaatsen laten 'klappen' en kan ik ze gebruiken op de 5000 meter."

Schaatsrecords in Heerenveen (8 dec.)

Het Thialfstadion in Heerenveen hoort er na de wereldbeker-wedstrijden van afgelopen weekeinde weer helemaal bij in de schaatswereld. Vooral dankzij Gianni Romme en Gunda Niemann. De Nederlander verbeterde het wereldrecord op de 5000 meter en bracht het op 6.30.63 Een rit eerder was Bod de Jong al onder de oude toptijd van de Noor Johann-Olav Koss (6.34.96, Olympische Spelen Lillehammer '94) gedoken. Niemann bleef op de 3000 meter met 4.07.80 ruim anderhalve seconde onder haar eigen wereldrecord, dat ze in 1994 in Calgary realiseerde. Ruim vier en een half jaar geleden was er voor het laatst een wereldrecord te vieren geweest in Heerenveen. Koss vestigde destijds, op conventional schaatsen, een toptijd op de 5000 meter (6.36.57).

Op de 1500 meter sneuvelde zowel bij de mannen als de vrouwen het baanrecord van Thialf, maar bleef het wereld-record intact. Rintje Ritsma won bij de mannen in 1.49.58 wat tevens een Nederlands record betekende. Ids Postma had het record vorige week in Berlijn op 1.49.81 gebracht. Niemann snelde bij de vrouwen naar 1.58.23, waarmee ze het oude baanrecord met liefst 4,5 seconden verbeterde. Door de recordregen steeg Thialf op de internationale ranglijst van baanrecords zowel bij de mannen als de vrouwen naar de tweede plaats achter Calgary.

Ritsma loste bovendien Koss af als de nummer één op de wereldranglijst aller tijden. De Fries realiseerde behalve op de 1500 meter ook een persoonlijk record op de 5000 meter. Met het rijtje 37,30 - 1.49.58 - 6.35.89 - 13.47.14 en een puntentotaal van 154.772 staat Ritsma nu drietiende punt voor op Koss en iets minder dan een half punt op Postma.

TT van Assen loopt gevaar door verbod

(28 nov.)

De TT van Assen loopt op termijn gevaar als de Tweede Kamer instemt met een verbod op tabaksreclame. De stichting Circuit van Drenthe porbeerde samen met het circuit van Zandvoort de discussie in de Kamercommissie te beïnvloeden door te wijzen op de ingrijpende gevolgen van het verbod op tabaksreclame. Assen en Zandvoort hebben (nog) een uitzonderingspositie wat die vorm van reclame betreft. "Tabaksreclame is een essentiële bron van inkomsten", laat interimdirecteur Huiskes van de stichting weten.

Volgens hem wordt het vrijwel onmogelijk om nog internationale topevenementen op het gebied an auto- en motorsport als de Dutch TT en de Marlboro Masters in ons land te houden. "Die evenementen zullen worden verplaatst naar landen in Azië en Zuid Amerika", aldus Huiskes. Hij wijst er op dat de TT van Assen voor de regio goed is voor 93 miljoen gulden aan inkomsten en 566 mensjaren arbeid. "Verplaatsing naar andere landen zal voor Nederland een direct verlies van naar schatting 200.000.000 gulden nationaal inkomen betekenen."

New Zealander to World Championships in Heerenveen (Dec. 4th)

It will be clear for whom the people of Geeuwenbrug are going to cheer at the World Cup Matches in ice stadium 'Thialf' in Heerenveen this weekend: for Andrew Nicholson. The money-raising action organized at short notice by Jouke Schieving, at whose home the New Zealand skater is staying this week, has raised one thousand guilders (including one hundred guilders from the municipality of Dwingeloo). 'This is 20 per cent of my skating-budget', reacted the pleasantly surprised 'skating gypsy' on receiving the sum of money at café-and-community house 'De Gowe' last night. 'It almost exceeds the contribution I get from the New Zealand skating-association.'

One thousand guilders does not seem much as far as sponsorship in skating goes. To be sure, Italian ex-world-champion Roberto Sighel received ten thousand guilders as a result of a p.r.-stunt by former Dwingeloo mayor J.H. van der Laan four years ago. 'But this is the result of a spontaneous action started by me on Sunday night. The money is only intended as some extra pocket-money for Andrew', says a contented Jouke Schieving.

Last night, Andrew Nicholson said that the gesture by the Geeuwenbrug community, of 175 inhabitants, has very pleasant consequences for him:

'With this money, I can go to the World Championships held in Heerenveen in March next year. So far, I've spent all my time, energy, and money on preparing for the Olympics in Nagano. I've already qualified for the 1,000 meters, and next weekend I hope to qualify for the 1,500 and the 5,000 meters. With this money, I can go to the World Championships in Heerenveen and that's something I've always wanted to do.' Of course, he'll then stay with Jouke Schieving again, to save money.

Yet, that was not all for the first and, so far, only New Zealand long-distance skater allowed to participate in the Olympics. Physiotherapist Jarno Klinkhamer from Rolde read how Nicholson had to cope with a minimum of financial support and ditto facilities. He went to Geeuwenbrug last night and spontaneously offered his services to the New Zealander, all free of charge. 'I first met him in Inzell last year. He offered to sell me his skating-suit, in order to get money for a flight ticket home. I then bought that fantastic suit, with the words 'New Zealand' on the upper-leg part, and since then have had a lot of pleasure and public attention from it.

The filled envelope was nicely wrapped up by Schieving in a pair of nostalgic wooden skates.

Nicholson, who actually manufactured a pair of clap-skates from an old pair of short-track skates all by himself last summer, was very pleased: 'with a few minor adjustments, I can make these skates 'clap' as well and I'll be able to use them on the 5,000 meters'.

Speed-skating records at Heerenveen

(Dec. 8th)

The 'Thialf' stadium in Heerenveen has taken its place among the top ranks of world-skating again after the World Cup Matches last weekend. This was mainly thanks to Gianni Romme and Gunda Niemann. The Dutchman improved his world-record on the 5,000 meters and set it at 6.30.63. One race before him, Bob de Jong had already improved Norwegian Johan-Olav Koss's record-time (6.34.96 at the '94 Lillehammer Olympics)

Niemann kept under her own world-record, set in Calgary in 1994, by more than one and a half seconds. It had been over four and a half years ago that the last world-record could be celebrated at Heerenveen. It was then that Koss set a record-time on the 5,000 meters (6.36.57), on conventional skates.

On the 1,500-meter distance, the track-record for both men and women was broken, but the world-record remained in tact. Rintje Ritsma won the men's race in 1.49.58, which also meant a Dutch record. Ids Postma had set the record on 1.49.81 last week. Niemann rushed to 1.58.23 in the women's race, thereby improving the old track-record by no less than 4.5 seconds. As a result of the shower of records, 'Thialf' climbed into second place, behind Calgary, on the international list of track-records for both men and women. Ritsma also took over Koss's place as the number one on the all-time world-ranking list. He set a personal record not only on the 1,500 meters, but also on the 5,000 meters. With a time series of 37.30 - 1.49.58 - 6.35.89 - 13.47.14, and a points-total of 154.772, Ritsma is now three tenths of points in front of Koss and a little more than half a point in front of Postma.

Assen TT at risk (Nov. 28th)

The Assen TT will ultimately be at risk if the Lower House of Parliament endorses the ban on tobacco advertising. The Circuit of Drenthe Foundation tried to intervene in the discussions of the House Committee by pointing at the drastic consequences of a ban on tobacco advertising. Assen and Zandvoort (still) hold an exceptional position as far as that form of advertising is concerned. 'Tobacco advertising is an essential source of income', states the acting manager of the Foundation, Mr. Huiskes.

In his view, it will become practically impossible to have international motorcar and motorcycle top events such as the Dutch TT and the Marlboro Masters in our country any more. 'Those events will be moved to countries in Asia and South America', says Huiskes. He points out that the Assen TT spins off 93 million guilders and 566 man-years of labor for the region. 'Relocation to other countries will mean a direct loss for the Netherlands of an estimated 200,000,000 guilders of our national product.'

Assen-TT: Lucky Strike?

Lezershoek

Zeven jaar geleden ... in Ohio

Hoi, ik zal me eerst even voorstellen: ik ben Cindy van Bremen. Het is alweer meer dan even jaar geleden dat ik als uitwisselingsstudent naar de Verenigde Staten ben geweest. Ik ben nu vierdejaars-student aan de Design Academy in Eindhoven. Daarvoor heb ik een studie MBO reclame & presentatietechnieken afgerond. Ik werd door de organisatie YFU educatieve uitwisselingen in een gastgezin geplaatst in Akron, Ohio. Met mijn gastgezin kon ik uitstekend overweg. Naast een vader en een moeder had ik twee zusjes van 17 en 14 jaar, en een broertje van 12. Ze wilden me zo veel mogelijk van Amerika laten zien. In de herfst zijn we naar de Niagara Watervallen geweest, ook nog een beetje van Canada gezien: schitterend! in het voorjaar zijn we naar Washington D.C. geweest, heel mooi maar wel toeristisch. Verder ben ik in Michigan geweest, wat wel wat weg heeft van Nederland. Misschien dat daarom de meeste geïmmigreerde Nederlanders daar wonen. Verder ben ik nog aan de kust van North Carolina geweest, waar ik dolfijnen heb zien zwemmen!

Net als mijn gastzusjes en broertje ging ik gewoon naar school. Op highschool koos ik vakken die me interessant leken: o.a. Art, American Government & History en English Literature. Het hele schoolsysteem in Amerika is anders, het onderscheid Lbo, Mavo, Havo & VWO kennen ze niet; alle niveaus zitten gewoon bij elkaar in een school. Vandaar de uitgebreide keuze aan vakken, op verschillende niveaus. De school begint om 8.15, waar je in 'Homeroom' wordt verwacht. Hier worden de absenten genoteerd en dreunt de 'pledge' door de intercom. Iedereen wordt geacht om op te staan en met de hand op het hart de belofte op te zeggen. De school is naast een leerinstituut ook zeer zeker een sociale ontmoetingsplaats. Na school wordt er gesport, het hangt van het seizoen af welke sport je kunt beoefenen. Naast de verschillende sporten kun je ook aansluiten bij clubs. Er zijn talenclubs, 'Red Cross', 'Newspaper', 'student council', etc. Voor de schoolkrant schreef ik stukjes over Nederland, dat ons kleine kikkerlandje meer is dan klompen, tulpen en molens. Met de 'student council' organiseerden we o.a. 'dances'. Je bent dan een hele zaterdag bezig met het decoreren van een gymzaal. 'sAvonds komt iedereen in galakleding en gaat vervolgens uit zijn dak op de nieuwste hits. Ik heb ook meegespeeld in de musical 'Grease', en geholpen van het decor. Vreemd genoeg hoor je veel geklaag op school. Opvallend is dat de leerlingen die het meeste klagen het minst actief zijn. Als je aansluit bij een sport of club kom je in aanraking met de wat meer gemotiveerde mensen. Een groot deel van de sfeer maak je tenslotte zelf!

Buiten school ben ik ook behoorlijk actief geweest. Ik zat bij de 'Art-explorers', een groep jongeren die geïnteresseerd is in kunst. We hebben een aantal kunstenaars bezocht en verder hadden we een excursie naar een 'billboard'-bedrijf. Daarnaast hielp ik mijn gsmoeder met het begeleiden van de 'girlscout troop' waar mijn jongste

zusje bij zat. Ik heb ook nog Iers dansen geleerd en aan competities meegedaan. Via 'church' leerde ik wat 'college' studenten kennen. De kerk is een begrip in het Amerikaanse leven. Het is meer dan zondag even een preek aanhoren. Ik ben niet christelijk opgevoed, maar in Amerika ging ik met plezier naar de kerk. Ik zat bij een jongerengroep waarmee we volleybalden, feesten, etc.

Van Amerika heeft iedereen toch altijd een bepaald beeld. Al dan niet door indrukken van films en t.v. Ik moet bekennen dat het daar veel van weg heeft: grote auto's, de grote ijskast die iedereen opentrekt op alle mogelijke momenten van de dag en zelfs nacht, de 'fast-food places', etc. Er wordt altijd beweerd dat Amerika het land is van de onbegrensde mogelijkheden. Helemaal eens met die stelling ben ik het niet. Vooral de vrijheid van de jongeren is helaas zeer beperkt. De Amerikaan als persoon, heb ik ervaren, is ontzettend gastvrij en geïnteresseerd, zeker als ze horen dat je uit Europa komt.

Cindy van Bremen

Eindhoven, the Netherlands

Bijdragen voor het voorjaarsnummer van **Voices from Holland** moeten uiterlijk **31 maart** binnen zijn. Opmerkingen over het winternummer en suggesties voor komende nummers zijn welkom, evenals verslagen of aankondigingen aangaande plaatselijke Nederlands-Amerikaanse folklore of uitwisselingsactiviteiten. Brieven aan de redactie en bijdragen voor de 'lezershoek' (bij voorkeur niet langer dan 300 woorden) kunnen gestuurd worden naar:

a & e translations

t.a.v. Dhr. Koop Tissingh (red.)
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
the Netherlands

Readers corner

Seven years ago ... in Ohio

Hi, let me first introduce myself to you: I am Cindy van den Bremen. It's been more than seven years since I was in the United States. I'm now a fourth-grade student at the Design Academy in Eindhoven. Before that, I did a course in Advertising and Presentation at a senior secondary vocational school. The organization for educational exchange YFU arranged accommodation for me with a host family in Akron, Ohio. I got along very well with the family. Beside a father and a mother, I had two sisters, who were 17 and 14 years old. They wanted to show me as much about America as they could. In fall, we went to Niagara Falls and also saw a bit of Canada: wonderful! In spring we went to Washington DC, very lovely, but touristy, too. Besides, I was in Michigan, which is rather like the Netherlands. Perhaps that is why most emigrated Dutch people live there. I also went to the coast in North Carolina, where I saw dolphins swimming!

Like my little host-sisters and brother, I just went to school. At high-school I took the subjects that seemed interesting to me: i.a. Art, American Government & History, and English Literature. Everything about the school system is different in America, they do not make a distinction between junior vocational education, junior general secondary education, senior general secondary education, and pre-university education; they're all together at one school. That's why there is a wide choice of subjects, at different levels. School starts at 8.15, and you're expected in the 'Homeroom'. Here absentees are listed, and the pledge resonates through the intercom. Everybody is expected to rise and repeat the pledge hand on heart. School is not just an institute for studying, but also a social meeting place. After school there are sports, it depends on the season what sports you can do. In addition to the several sports, you can also join a club. There are language clubs, Red Cross, Newspaper, student council, etc. I wrote articles about the Netherlands, about that damp little country of ours, which is more than clogs, tulips, and windmills. With the student council, we organized dances, and other things. It takes up all Saturday to decorate the gym. In the evening, everybody turns up in formal dress, and then they go wild on the latest hits. I also co-acted in the musical 'Grease' and helped building the set. Oddly enough you hear a lot of complaining at school. It's striking how the students that complain most are the least active. When you join a sport or club, you meet people who are a bit more motivated. After all, a good atmosphere is largely of your own making!

I was also pretty active outside school. I joined the Art-explorers, a group of young people who are interested in art. We visited a number of artists and had an excursion to a billboard company. I helped my host-mother look after the girlsclub troop that my youngest sister was on. I got taught Irish dancing, too, and entered contests. Through church, I got acquainted with some college students. Church is an institution in American life. It is

Graduation Cindy and Jodi

more than just listening to a sermon on Sunday. I wasn't brought up in a Christian way, but in America it was fun to go to church. I joined in with a group of young people, with whom we played volleyball, went to parties, etc.

You can't help having certain ideas about America. Whether or not because of impressions you get from movies and t.v.. I must admit it appears a lot like it: big cars, the big fridge everybody opens at any time of the day or even night, the fast-food places, etc.. People always claim that America is the country of unlimited opportunities. I cannot agree with that assumption. Unfortunately, it is especially the freedom of young people that is very limited. I've learnt that, on a personal level, Americans are very hospitable and interested people, the more so when they hear you are from Europe.

Cindy van den Bremen

Eindhoven, the Netherlands

Contributions for the spring-issue of **Voices from Holland** should be in by **March 31st**. Comments on the winter-issue and suggestions for future issues are welcomed, and so are reports and announcements on local Dutch-American folklore and exchange activities. Letters to the editor and contributions for the readers corner (preferably no longer than 300 words) can be sent to:

a & e translations

attn. Mr. Koop Tissingh (ed.)
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
the Netherlands